

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

ICAC^R
Institut Català
d'Arqueologia Clàssica

Núria Plana Mendoza

*El context vitri
de l'abocador de l'Antic Hospital de Santa Tecla*

(Nivell 232-s.V)

TREBALL DE FINAL DE MÀSTER

Dirigit pel Dr. Josep Maria Macias i Solé

Tarragona
2016

Treball de recerca fet amb el suport de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica

Als pares, a la Laia, al Jordi i a tots els que m'heu ajudat a arribar fins aquí,

Gràcies!

1. Introducció: motivació i objectius.....	4
2. Metodologia	
2.1. Estat de la qüestió i recerca bibliogràfica.....	5
2.2. L'anàlisi: classificació, comptabilització, documentació gràfica i comparació.....	7
3. Producció i usos del vidre (consideracions històriques i tècniques).....	8
3.1.El vidre en l'antiguitat tardana.....	11
4. L'Antic Hospital de Santa Tecla. Intervencions.....	13
4.1.L'abocador (context i datació).....	16
5. Els elements vitris.....	19
6. Descripció morfològica i tipològica.....	21
7. Anàlisi i reflexió	54
8. Bibliografia.....	58
9. Annexes	
11.1. Inventari del material.....	i
11.2. Fitxes	v

I. Introducció: motivació i objectius

La motivació principal per dur a terme aquest petit estudi, no és altre que el d'estudiar un material fins ara inèdit, per circumstàncies que en el seu moment van fer que quedés en l'oblit. Per si fos poc, un material com el vidre, que en l'àmbit docent no l'hem treballat mai, tenia, personalment una doble motivació: La de conèixer un material relacionat a uns usos de la vida quotidiana i domèstica concrets i la d'entendre el seu encaix dins de les dinàmiques comercials i productives de la zona.

Coneixent el context ceramològic i cronològic del nivell 232 de l'abocador de l'Antic Hospital de Santa Tecla, i juntament amb la comparació de l'abocador del carrer Vila-roma, podrem ajudar a entendre que va succeir durant aquest període de la història de Tarragona.

2. Metodologia

2.1. Estat de la qüestió i recerca bibliogràfica

És sabut, que l'establiment d'una tipologia del vidre romà, al llarg del temps, no ha tingut la mateixa sort que el de la ceràmica. Certament, la tipologia ceramològica i els conseqüents estudis sobre el seu context i la seva cronologia, han fet córrer autèntics rius de tinta dins del món de la ciència arqueològica. Aquest no ha estat, ni de bon tros, el cas de la tipologia o tipologies aplicables a l'estudi del vidre antic, i més concretament, al vidre romà.

Caldria, doncs, preguntar-se sobre les causes reals d'aquest fenomen, un fet que naturalment ens allunyaria del nostre objectiu. Aquest extrem no només ens duria a intentar esbrinar, perquè no s'ha dedicat tant de temps a l'estudi del vidre, i perquè no s'ha tingut tanta consideració amb els elements vitris tal com s'ha fet amb els ceràmics.

Una de les respostes, la més fàcil, podria ben bé ser que no es pot comparar el volum de ceràmica que apareix en una excavació, amb el volum de fragments o peces de vidre que es poden trobar. Tanmateix, aquest fet no ens eximeix d'una certa responsabilitat a l'hora de datar el vidre romà el qual, al meu entendre, segueix les mateixes pautes de fabricació i comerç que la ceràmica (formes que es van repetint a totes les contrades, marques de fabricant, etc). Un punt de partida cap a un establiment de cronologia absoluta la qual podria anar referendada per un conseqüent estudi arqueomètric (comptem amb l'article de Jesús María Rincón, Maximina Romero i Encarnación Ruano *El vidrio romano investigado por técnicas arqueométricas*, 2001 i els estudis de diversos autors a *Archéométrie et archéologie dins de Échanges et commerce du verre dans le monde antique* editat per Danièle Foy i Marie-Dominique Nenna el 2001).

Si fem un breu anàlisi dels treballs que han volgut establir una cronologia sobre les formes vítries, ens adonem que potser el primer en intentar un estudi tipològic i cronològic del vidre romà, va ser el francès Morin-Jean el qual el 1913 va publicar a París, el seu extens volum *La verrerie en Gaule sous l'Empire Romain. Essai de morphologie et de chronologie* en el que podem observar un primer intent de sistematització de les formes vítries de l'Imperi Romà.

A partir d'aquest estudi apareixeran diversos estudis sobre el vidre d'època romana, els quals no han passat de ser revisions de la tipologia ja coneguda, però a nivell molt local. D'altres solen ser estudis sobre una col·lecció de vidres en concret. Entre ells podem veure: Harden, D.B. *Roman Glass from Karnis* (1936); Fossing, P. *Glass Vessels before Glass-blowing* (1940); Harden, D.B., *Glass and Glazes* (1956); Forbes, R.J., *Studies in ancient technology* (1957); Vigil Pascual, M. *El vidrio en el mundo antiguo* (1961); Lancel, S. *Verrerie antique a Tipasa* (1967), Harden, D.B. *Ancient glass II: Roma* (1969); Hayes, J.W. *Roman and Pre-Roman Glass in the Royal Ontario Museum* (1975); Harden, D.B. *Catalogue of Greek and Roman glass in the British Museum* (1981); Foy, D. Bonifay, M: *Elements d'évolution des verreries de l'Antiquité Tardive à Marseille d'après les fouilles de La Bourse* (1980) (1985); Harden, D.B. *Glass of the Caesars* (1987), etc.

Caldria, però, fer un esment especial a la ingent tasca realitzada per Clasina Isings durant la segona meitat del segle XX. Primerament amb el seu establiment d'una

tipologia sobre les formes vítries romanes, amb una clara intenció d'anàlisi i concreció cronològica, publicat el 1957 i titulat *Roman glass from dated finds*. I després, amb un constant redactat d'articles (per exemple *Roman glass in Limburg*, 1971) que poleixen i fan avançar els coneixements sobre el vidre romà. Fins al punt que, avui en dia, encara és la tipologia més utilitzada pels estudiosos del tema.

Finalment, ja més cap aquí, ens trobem amb la no menys encomiable tasca de Daniele Foy el qual es dedica a establir una clara tipologia del vidre romà a la Gàlia. D'ell també comptem amb dos treballs, per destacar-ne algun, molt recomanables: *Ateliers de verriers de l'Antiquité et du haut Moyen Age en France: méthodologie et resultats, un état de la question*. 1991. *Actes de 4èmes Rencontres de la Association Française pour l'Archéologie du Verre*. Publicat a Ruan el 1989 i escrit pel mateix Foy, o, *Le verre de l'Antiquité Tardive et du Haut Moyen Age* del 1995 i del mateix autor. Sense menystenir les *Actes du colloque de l'Association Française pour l'Archéologie du Verre* sobre *Échanges et commerce du verre dans le monde antique* editat en companyia de Marie-Dominique Nenna (2001).

Pel que fa a casa nostra no podem deixar de banda els estudis, més o menys locals, que s'han fet sobre el vidre a la península, destacant-ne la tesi doctoral de Jennifer Price *Roman glass in Spain. A catalogue of glass found at the Roman towns of Tarragona, Mérida, Italica and Carmona, with a discussion of the vessel forms from these towns and other Roman sites in Spain* (1981), l'estudi d'Esperanza Ortiz *Vidrios procedentes de la Provincia de Zaragoza* (2001), o l'article de María Ángeles Mezquiriz *Aportaciones a la tipología de los vidrios romanos. Hallazgos en yacimientos navarros*. o el recent treball sobre *La producción de vidrio en Valentia. El Taller de la calle Sabaters* (2014) de M. Dolores Sánchez de Pardo i Asunción Ramon Peris.

L'any 2001, a San Ildefonso de la Granja, Segovia, es dugueren a terme les *Jornadas sobre el vidrio en la España Romana* editades per la Fundación Centro Nacional del Vidrio i la Real Fábrica de Cristales de La Granja les quals van reunir a molt bona part dels estudiosos del vidre antic i romà.

I ja més en concret, pel que fa a Catalunya, també tenir present l'estudi de Núria Flos *Baetulo, els vidres* (1987), la tesi de llicenciatura *El vidrio de la Edad Antigua en los Museos Arqueológico y Paleocristiano de Tarragona* (1973) de Paula Bages, o les inestimables aportacions de Cristina Benet i Eva Subías amb l'estudi de l'abocador del carrer Vila-roma de Tarragona.

En conclusió ja comencen a ser abundants els estudis corresponents a les tipologies de les formes vítries, tanmateix no deixen però de tenir un interès força localitzat pel que fa a l'àmbit estudiat i potser faltaria un estudi més general de la tipologia que, tal vegada, fos una reflexió que no només fes un anàlisi de l'estat de la qüestió sinó que també anés encaminat cap a un estudi més general sobre el vidre a l'antiguitat.

2.2.L'anàlisi: classificació, comptabilització, documentació gràfica i comparació.

Donat que el vidre, és un material que pocs hem tractat, per no dir, ningú, durant el nostre període docent, l'aventura encara ha estat més gran alhora de descobrir com agafar-lo, com dibuixar-lo, com netejar-lo, com observar-lo...vaja, com dialogar-hi. I es que a tot arreu et diuen: “com la ceràmica”. Però descobreixes que no té res a veure, quan, te n'adones que el perfilador decideix lliscar sobre la peça, enlloc de “marcar-se un bon perfil”.

Fora bromes; la primera tasca que es dugué a terme fou la de la neteja de part del material, comptabilització i dibuix. A partir d'aquí, es va decidir crear una base de dades (FileMaker) per poder anar-hi abocant tot el material gràfic a més a més de la informació que anàvem recopilant. Un dels “dilemes” tècnics que ens vam trobar, va ser alhora de descriure la peça, a l'apartat de “color”. Tot i que des d'un principi vam indagar sobre com es describia el color en el vidre, gran tema de debat en el món de l'arqueologia (uns fan servir el *Pantone*, d'altres *Caran d'Ache*, *RGB*, etc.) vam arribar a la conclusió que per la poca varietat de colors que teníem i el tipus d'estudi que fèiem, no era necessari establir tal tecnicisme, sinó entendren's,

Una vegada dibuixat tot el material, i superada la primera presa de contacte amb el nostre objecte d'estudi, vam prosseguir amb la recerca tipològica, fet que va suposar una odissea inicial, ja que vam haver d'assimilar que el vidre, sobretot el que es fabrica bufant, no és mai igual; amb això ens referim a que de vegades buscàvem una forma que teníem davant, però érem incapaços de trobar-la per què la buscàvem igual, quan la mateixa forma podia tenir infinitat de variacions.

Degut a l'absència d'un inventari o documentació de la intervenció de l'any 1989¹, després de la classificació per grups, vam realitzar un inventari amb una numeració nova, a partir ja, dels nous grups tipològics.

Finalment, només ens ha quedat dur a terme una comparació tipològica amb alguns dels estudis mencionats a l'anterior apartat.

¹ Malauradament, una sèrie de circumstàncies produïdes per la substitució del TED'A, per un efímer CAUT (Centre d'Arqueologia Urbana de Tarragona) va comportar una aturada dels estudis de nivells estratigràfics obtinguts durant els anys 1988 i 1993.

3. Producció i usos del vidre (consideracions històriques i tècniques)

Els indicis més antics que ens han arribat sobre la fabricació del vidre provenen de Tell'Umar, la Selèucia del Tigris, i daten del segle XVII a. C. Més endavant, comptem amb unes tauletes procedents de la biblioteca d'Assurbanipal de Nínive corresponents al període 669-629 a.C.². D'ambdues localitzacions, doncs, ens consten tauletes d'argila que contenen les indicacions per dur a terme bona part del procés de producció d'aquest material.³

Per la seva complexitat a l'hora de fabricar-se, hom creu que l'aparició del vidre i la seva tècnica de fabricació fou evolucionant a poc a poc al llarg de l'antiguitat, d'una manera completament empírica. Des de l'aparició de la anomenada pasta vítria, que no deixa de ser vidre cuit a baixa temperatura, fins a l'aparició de la tècnica del vidre bufat.

La manera en que s'ha fet vidre ha anat canviant; Les primeres peces, les procedents de la Selèucia del Tigris, les quals ja podem considerar com autèntic vidre, eren de color vermell anomenat *santu*, produït damunt d'una base també de vidre (*zuku*) a la qual s'hi afegien d'altres substàncies.

Per altra banda, la informació que ens proporcionen les tauletes de Nínive és molt més rica en detalls ja que, a més d'explicar la manera de fabricar vidre, també fa referència a la manera de construir els forns per a poder-lo fondre a alta temperatura, així com a les tècniques utilitzades per a la realització de diverses peces. El text, un aiguabarreig de tècnica i religió (escollir un dia propici, posar figures de déus i encomanar-s'hi, etc.), també ens dona els ingredients necessaris per a la seva fabricació: arena, àlcalis, substància calcària (potser extreta de petxines marines), i d'altres matèries orgàniques que s'afegien al nitre⁴ (mineral de la classe dels nitrats).

Pel que fa a les fonts gregues i llatines, també trobem referències a la fabricació del vidre, que encara que són força imprecises. No serà fins a època medieval que trobarem les *Compositiones Variæ* i els llibres dels monjos Teòfil (*Schedula diversarum artium*, segle XII) i Heràclit, on ens descriuen fórmules basades en antics formularis de vidriers.

Tornant a les fonts clàssiques, veurem com segons la *Naturalis Historiæ* de Plini el Vell (23-79), seguint un text de Teofrast (371-287 a.C.), el *De lapidibus* 49, l'abundància i l'excel·lència de l'arena de la costa fenícia va fer possible el gran sorgiment de la indústria del vidre en ciutats properes com ara Sidó, i més concretament a la

Fig. 1. Tauleta d'argila on hi figura la recepta per la fabricació de vidre vermell. (British Museum. Identificació imatge 00383746001. Referència objecte: 120960, 1929, 0715.1.)

²Segons Teresa Carreras (VIGIL PASCUAL, M. 1969, p. 17)

³VIGIL PASCUAL, M. 1969 p. 5

⁴VIGIL PASCUAL, M. 1969 p. 6

desembocadura del riu Belo⁵. En aquesta zona es denota una gran activitat productiva durant el s.I a.C.; i és per això que possiblement fou en aquesta zona on, en un futur, aparegué el vidre bufat.

Plini a XXXVI 191, ens parla també de l'origen del vidre. Explica que el vidre fou inventat per uns mariners mercaders que traficaven amb “nitro”. Aquests mercaders van baixar a la platja i es disposaren a preparar el menjar, però no van trobar pedres per fer foc ni per a posar-hi les calderes. Aleshores, van treure uns terrossos de nitro de la nau per fer-los servir de pedres. Quan es van encendre aquests terrossos i es van barrejar amb la sorra de la platja, fluïren una mena de rius d'una nova substància, donant així origen al vidre. Tot i que aquesta història no té cap base real, els fonaments s'han de buscar en la importància que van tenir en la seva època les fàbriques enclavades en aquesta regió.

L'historiador Flavi Joseph ens dóna la situació exacta d'on s'extreu l'arena per a la fabricació de vidre:

*A uns dos estadis de la ciutat (Ptolemaida), flueix un riu molt petit anomenat Beleo. Al seu costat s'hi troba la tomba de Memnon, que té, molt a prop, un paratge de cent colzes digne d'admiració. És una fosa fonda i de forma circular que produeix arena de vidre. Quan les nombroses naus que allí arriben esgoten aquesta arena, la cavitat es reomple un altre cop a causa dels vents, els quals, tal com si ho fessin expressament, arrossegueu des de fora l'arena normal, convertint-se tota ella en vidre, gràcies a aquesta mina. Però em sembla molt més admirable el fet que, el vidre, quan surt fora d'aquí, es converteixi de nou en sorra corrent. Aquesta és la natura d'aquest lloc.*⁶

Tant Plini el Vell, (obra referenciada XXXVI 191-194), com Estrabó (c.64-c.24), en la seva *Geografia* XVI 756-758, ens parlen sobre les qualitats vitrificables de les arenes d'altres regions: Egipte (sobretot Alexandria, segons Estrabó XVI, 756) i el riu Volturno a la Campània.⁷ També ens fa avinent l'existència d'arena vitrificable tant a Hispània com a la Gàl·lia.

Deixant de banda les fonts i centrant-nos en les evidències físiques, és curiós observar el fet que els objectes de vidre més antics que coneixem, són anteriors a les fonts escrites existents i van ser trobats tant a Egipte com a Mesopotàmia. Datan de mitjans del tercer mil·lenni i es tracta de peces de collaret i de barretes fetes totalment de vidre.⁸

Hi ha un etern debat sobre la qüestió del lloc on es va conèixer el vidre per primera vegada, uns s'inclinen per Egipte, d'altres per Mesopotàmia (Carrera Rossell, pàg. 16), però també es planteja la possibilitat, potser la més provable, que aquesta invenció s'aconseguís de forma independent en les dues regions. Però el més important, no és “qui va ser primer” sinó què va fer possible la seva aparició en aquell moment. En ambdues regions, el desenvolupament de la societat havia portat a una sèrie d'avenços tècnics i científics en el camp de la fosa i elaboració de metalls.

⁵També s'en fa ressò, posteriorment, Flavi Joseph (37/38-101) al seu *De bello iudaico*, II, 189-191

⁶ Flavio Josefo: *La guerra de los judíos* (Libro II 189-191). Traducción y notes de Jesús María Nieto Ibañez. Gredos, Barcelona, 2008. Vol I p. 224.

⁷VIGIL PASCUAL, M. 1969, p. 8

⁸ VIGIL PASCUAL, M. 1969, p.14

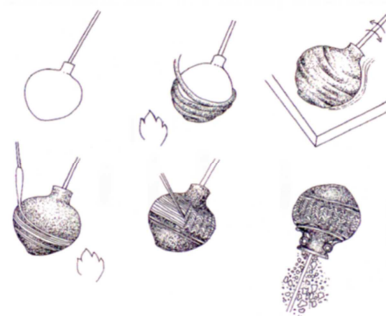
La fabricació del vidre segueix un procés similar, i per tant, no va ser casualitat el fet que aparegués en aquest moment. En un primer moment, cap a l'any 4000 a. C., aparegué com a vidriat. Però quan la metal·lúrgia ja va ser coneguda a Orient, poc abans de mitjans del tercer mil·lenni, ja podem parlar de vidre pròpiament dit. Just quan la manipulació dels metalls, després de l'any 3000, ja s'havia incrementat considerablement i començava a aparèixer el bronze.

Pel que fa a les tècniques durant l'època antiga, també en tenim alguns indicis procedents dels textos ja esmentats. Les tauletes mesopotàmiques ja comentades, són un cúmul de detalls pel que fa, no només a la manera de fabricar el vidre en aquell temps, sinó també en la manera de construir els forns per tal que arribessin a la temperatura més alta possible, i a la metodologia utilitzada pels vidriers d'aquell temps (Forbes, 1957).

Si vols fer una fosa incolora moldràs separatament 10 mana (60 mana = 30,3 kg) d'arena, 15 mana de cendra alcalina, 2 terços de resina d'estorac (abundant a Turquia i costa síria). Ho mesclaràs i ho posaràs al forn de les quatre obertures al terra quan aquest estigui fred. Posa'l amb cura entre les obertures. Mantindràs un bon foc sense fum, que cremi fins que estigui al roig blanc, ho trauràs i ho deixaràs refredar. El tornaràs a triturar, el recolliràs dins del gresol net, el col·locaràs dins del forn que s'haurà anat refredant. Mantindràs un bon foc fins que es faci líquid. Vessaràs aquesta substància fosa damunt dels maons cuits. El seu nom és ahuzzu.

Les tauletes també descriuen la preparació del vidre blau (*uknu*) i del vidre blau modelat (*uknu merku*). Aquest últim feia ús de les mateixes tècniques que s'utilitzaven per a la indústria metal·lúrgica, o sigui la de premsar la matèria fosa dins d'un motllo negatiu, o bé coent al forn un motllo al qual s'hi ha introduït prèviament vidre mòlt. Ho podem veure traduït a l'anglès a Forbes, 1965.

Més endavant, a l'època hel·lenística, ja s'utilitzà la tècnica de la cera perduda o la del nucli d'arena, així com la de la talla i polit del vidre ja en fred. Una altra tècnica que ja es coneixia des del segon mil·lenni a. C., però que no va gaudir de gran popularitat fins el segle I. a. C. va ser la del vidre mosaic o *millefiori*. Aquesta tècnica consistia en: fondre barretes de vidre de diferents colors, refredar-les, ajuntar-les i tornar-les a escalfar per tal que s'enganxessin les unes amb les altres.

La decoració de la peça, elaborada mitjançant la tècnica que fos, es feia posteriorment, tot afegint-hi gotes de vidre fos al damunt, o bé aplicant-hi fils de vidre fos que es posteriorment es deixaven refredar. Nervis o pessics al vidre fos també estaven a l'ordre del dia. Més endavant es va estendre la costum de decorar el vidre amb fils o làmines d'or. La talla i modelat del vidre un cop fred o a baixa temperatura, també es va anar desenvolupant al llarg del temps, així com la tècnica de pintar damunt del vidre ja fred.

Fig. 2. Representació gràfica de la tècnica del modelat sobre un nucli (*La fragilidad en el tiempo. El vidrio en la antigüedad*. Museu d'Arqueologia de Catalunya. 2005, p.19. fig. 3)

Per altra banda, per tal de conèixer exactament la metodologia constructiva dels forns, haurem d'acudir a les obres medievals ja esmentades de Teòfil i Heràclit. Tot apunta a la fabricació de forns, o bé amb tres pisos o bé amb dues estances, per tal de produir el

vidre: una on es feia la crema del combustible, una altra on es produïa la fosa del material vitrificable i la última on s'hi feia l'afinament (eliminació de bombolles produïda pels gasos) i modelat.

És més, els textos, no tan sols ens expliquen quina barreja de materials són necessaris per a la fabricació del vidre: arena, àlcalis (sosa o potassa) i matèria calcària i, alguna vegada, cendres vegetals; sinó que també ens mostren un seguit de fórmules per acolorir el vidre que s'elabora: plom; coure; òxids de coure, ferro, zenc, antimoni, or...⁹

Finalment arribarem a la tècnica del vidre bufat. La més moderna i més revolucionària. Sembla ser que els primers vidres bufats que conservem van ser bufats dins d'un motlle, tanmateix també es va començar a fer servir la tècnica del bufat a l'aire des de molt aviat.

A finals del s.I a.C. a Sidó es comencen a fabricar peces amb aquesta tècnica la qual, a causa de les cada cop més abundants relacions comercials i intercanvis culturals, començarà a estendre's ràpidament per tot el món romà.¹⁰

3.1. El vidre en l'antiguitat tardana

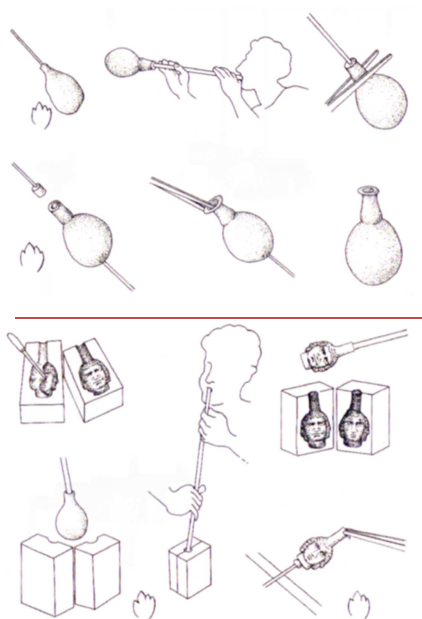

Fig. 3 i 4. Representació gràfica de la tècnica del bufat lliure i del bufat dins d'un motlle (*La fragilidad en el tiempo. El vidrio en la antigüedad*. Museu d'Arqueologia de Catalunya. 2005, p.21. fig. 3)

Situant-nos ja en els segles III i IV de la nostra era, podem observar que la tècnica més utilitzada en aquest moment és la del vidre bufat, ja sigui a l'aire com a dins d'un motlle. També es continua produint vidre pintat de manera abundant (els mestres d'aquest art continuaran sent els pintors d'Alexandria, encara que hi ha qui s'inclina més per Antioquia). Però al segle III, sobretot, comptarem amb la cada cop més creixent producció de vidre incolor. El centre productor més actiu serà la zona de Síria.

Serà també en aquest moment quan apareixerà la decoració "serpentiforme": fils aplicats en calent en forma de serp.

Les diatretes (un vas acampanat de vidre que queda tancat dins d'una gàbia amb decoració geomètrica) també seran molt apreciades. En elles hi podrem observar l'ampli desenvolupament que tingué la tècnica del tallat de vidre durant aquesta època.

També la tècnica de la pintura sobre vidre va avançar de manera important, sobretot al segle IV i a Itàlia. Ho podem constatar en el cas de la decoració amb or i pintura i els gravats amb escenes (a vegades mitològiques, a vegades cristianes) i inscripcions (els anomenats *fondi d'oro* a causa d'anar, la decoració al fons de la peça).

⁹ VIGIL PASCUAL, M. 1969,p. 9.

¹⁰VIGIL PASCUAL, M. 1969.p. 81

Pel que fa a la resta de les formes: unguentaris, *aryballoi*, ampolles, etc. també continuen produint-se, però amb decoracions i variacions en la forma que expressen una millora substancial, també, de les tècniques utilitzades. Caldria destacar l'aparició d'un nou tipus de recipient en forma de barril. L'anomenat *barril de Frontí*, nom que rep pel fet que bona part dels conservats, encara duen inscrit aquest nom, Frontí, com a marca comercial. El seu origen és a la Gàl·lia i servien per al comerç de vi.

També apareixen d'altres recipients: una gerra amb el cos ovoide i un broc petit al lateral que fa recordar molt als porrons; i el vas cònic, amb peu o sense, el qual traurà el cap a mitjans segle IV.

Ja per acabar aquest breu recorregut sobre l'origen i la història del vidre a l'antiguitat, tan sols considerar que, a partir del segle V, i malgrat la progressió germànica, el vidre i les formes continuen essent les mateixes que en època romana.

Vigil no ho podria explicar millor: *En lo esencial sigue siendo vidrio romano, hecho con las mismas técnicas que cuando existía en aquellas regiones el poder político romano. Incluso la composición del vidrio no varió (...) Lo que sí diferencia el vidrio postromano del romano es la poca variedad de formas y procesos decorativos, y una menor perfección técnica, sobre todo en la calidad de la pasta.*¹¹

¹¹ VIGIL PASCUAL, M. 1969, p-173-174.

4. L'Antic Hospital de Santa Tecla

Entre l'any 1983 i 1995, es van realitzar diverses actuacions arqueològiques d'urgència que van afectar part del solar ocupat, des del s.XII per l'Antic Hospital de Santa Tecla, erigit a prop del pòrtic oriental del recinte de culte alt-imperial.

El material d'estudi que ens ocupa prové de la intervenció duta a terme l'any 1989 pel Taller Escola d'Arqueologia (TED'A)¹² encaminada a conèixer la problemàtica arqueològica del subsòl de l'Antic Hospital de Santa Tecla. Aquesta, es dugué a terme entre el 24 de juliol i el 25 d'octubre de l'any esmentat, en ocasió de la realització d'un projecte de reforma de l'edifici per ubicar-hi la nova seu del Consell Comarcal del Tarragonès. Cal esmentar, que és gràcies a prèvies intervencions,¹³ que s'havia pogut determinar la importància arqueològica del sector.

Els resultats d'aquesta intervenció van permetre documentar arqueològicament la construcció de l'Hospital de la Seu al segle XII i un seguit de transformacions successives de les quals fou objecte l'edifici. A més a més, aquesta actuació també va permetre identificar una seqüència estratigràfica d'època antiga que s'inicia en època republicana (segle II a.C.) i arriba fins època visigòtica (segles V-VI d.C.)¹⁴.

Les tasques es van iniciar en una petita estança de la casa n.7 del carrer de les Coques amb entrada pel carreró de Santa Tecla (Sector 100) amb un sondeig de 2 x 3,5m. davant la fonamentació de la façana de l'hospital medieval, les quals van permetre la documentació dels nivells constructius medievals relacionats amb una fase d'activitat de finals del s.I d.C. (construcció del recinte de culte del concili provincial) i posteriors transformacions realitzades en època tardo-romana. Posteriorment, es va efectuar el condicionament de la planta baixa de la casa n.2 del carreró de Santa Tecla (Sector 200), habilitant un espai d'uns 17 x 5,5m. en el que es podien observar part de les fonamentacions medievals de l'edifici i dues arcades romàniques de la façana principal.

En funció de les dades extretes de l'excavació del 1983, les quals evidenciaven l'existència d'una fonamentació interna, un contrafort de l'hospital i una rasa (de més de 3m. d'amplada) excavada en època romana, el 1989 es delimità un sondeig de 3,3 x 5m., al peu de la fonamentació dels dos arcs visibles del porxo medieval, amb la intenció de conèixer el procés constructiu de l'hospital i excavar, en extensió la rasa d'època romana.

¹² Realitzada sota la direcció de Xavier Dupré, Xavier Aquilué, Manuel Jaume Massó i Joaquín Ruiz de Arbulo amb la participació d'Arcadi Abelló, Julio Agraz, Cristina Benet, Josep M. Carreté, Josep M. Macias, Andrés Muñoz, Josep Anton Remolà i tot l'equip del TED'A.

¹³ DUPRÉ, X. i HAUSCHILD, Th.: *Antic Hospital (Tarragona, Tarragonès)*, Arqueología 83, Ministerio de Cultura, Madrid, 1984, p.194-195; DUPRÉ, X. i PÀMIES, A.: *Intervenció arqueològica al carrer de Santa Tecla de Tarragona*. Butlletí Arqueològic, ép, V, 1986-1987, n. 8-9, Tarragona, 1989, p.229-234.

¹⁴ DDAA. *El Consell Comarcal a l'Antic Hospital*. 1995, p. 19.

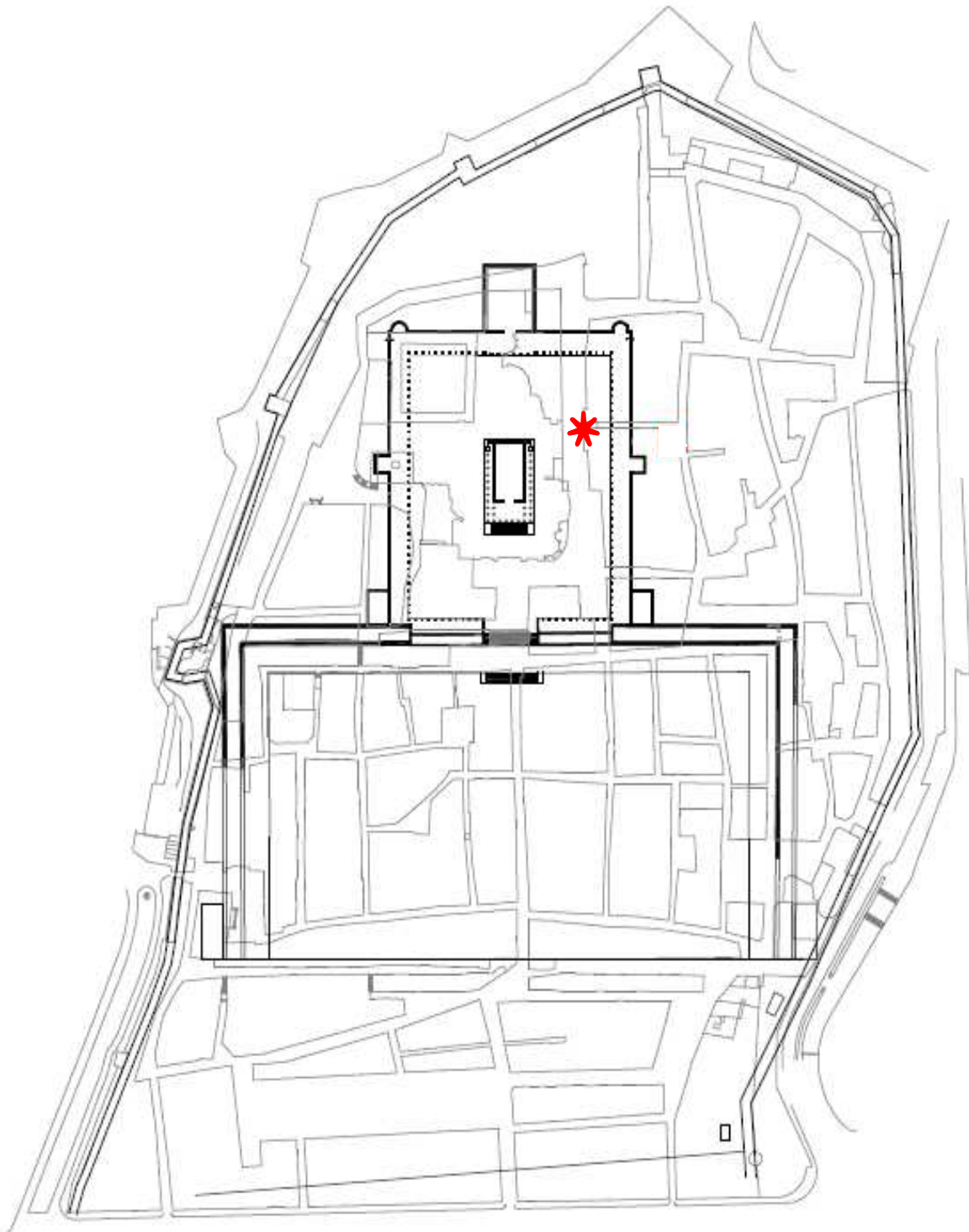

Fig. 4. Plànol actual de Tarragona amb la planta de la ciutat romana superposada i amb la localització de l'abocador de l'Antic Hospital de Santa Tecla. (Planimetria Arqueològica de Tarragona).

Aquesta actuació va permetre identificar la presència d'un abocador d'època tardo-romana que farcia la rasa i que, posteriorment, havia estat afectada per les fonamentacions de l'edifici medieval i per un cup d'època contemporània. Una posterior ampliació d'aquest sondeig donà com a resultat la identificació d'un nou pilar o contrafort medieval de nivells arqueològics associables a una fase constructiva de finals del s. I d.C.

En la intervenció del 1983 també es va exhumar un mur en *opus caementicium*, que fou interpretat com la fonamentació de la columnata del recinte de culte, i un mur de pedra, més estret, que se li superposava i que més tard s'evidencià que es tractava del mur de tancament posterior de l'hospital.

Les excavacions arqueològiques van permetre identificar al subsòl de l'hospital, l'existència de vuit fases d'activitat. En la Fase I (Segles II a.C.-I d.C.) es localitza un petit canal (UE 265) excavat a la roca que probablement corresponia a una conducció d'aigua o estructura de desguàs, associada a l'ús de tipus militar que en època republicana va tenir aquest sector de la ciutat.¹⁵

En la Fase II (Segle I d.C.) es localitza una gran rasa (UE 254 i 110) que excavada, també, a la roca destrueix el canal de la fase anterior. Tot fa pensar que les restes identificades a l'hospital corresponen a un tram d'una gran rasa, en forma d'U (documentada en la bibliografia local), identificada per primera vegada al claustre de la catedral i un altre tram identificat per Theodor Hauschild al jardí de la mateixa. Per tant tot faria pensar que ens trobem davant de les restes d'una estructura de fonamentació d'un gran edifici que no es va arribar a construir i que es va quedar en fase inicial, o en la primera fase d'un projecte, que, en segon moment fou modificat.¹⁶

La Fase III (70-90 d.C.) correspon a la fase constructiva del recinte de culte del *Concilium provinciae Hispaniae citerioris* amb uns nivells (UE 109) que farceixen la rasa de la Fase II i que fora d'aquesta també anivellen el terreny (UE 213, 235, 255, 277). També correspon a aquesta fase una fonamentació en *opus caementicium* (UE 239), identificada com la fonamentació de la columnata del pòrtic del recinte de culte.

En la següent fase (Fase IV-S.V d.C.), es localitzen les restes d'un abocador (UE 259), del qual parlarem més endavant.

La Fase V (Segle XIII) correspon a la construcció de l'Hospital de la Seu o Hospital catedralici situat davant de la porta de Santa Tecla de la Catedral i creat sota la prelatura d'Hug de Cervelló. El principal element arquitectònic que conservem d'aquest edifici és el porxo de l'entrada principal format per cinc arcs de mig punt, decorats amb el mateix estil que alguns arcs del claustre romànic de la catedral. Cal dir que l'excavació portada a terme al sector 200 va permetre conèixer el procés constructiu de

¹⁵ AQUILUÉ, X. i DUPRÉ, X.: *Reflexions entorn de Tarraco en època tardo-republicana*, "Forum", 1, Tarragona, 1986. AQUILUÉ, X.: *La seu del Col·legi d'Arquitectes. Una intervenció arqueològica en el centre històric de Tarragona*, Tarragona, 1993. Dins de: *El Consell Comarcal a l'Antic Hospital*, 1995.

¹⁶ DDAA. *El Consell Comarcal a l'Antic Hospital*. 1995, p. 23.

la façana de l'edifici i l'amplada de tota la construcció fet que permet afirmar que la disposició i les dimensions generals de l'Hospital de la Seu vingueren determinades per la presència en el subsòl una sèrie d'estructures arquitectòniques d'època romana que van condicionar el projecte arquitectònic dels mestres d'obra medievals.

En la Fase VI (Segle XV) s'unifiquen l'Hospital de la Seu amb l'Hospital Nou de la Ciutat arran de l'acord pres entre el Consell Municipal i l'arquebisbe Pere d'Urrea arran de les destrosses sofertes en el decurs de la guerra amb Joan II.

En la següent fase, VII, (Final del s. XVI-Inici del s. XVIII): Aquesta, correspon al trasllat de l'Hospital de Santa Tecla a l'actual Rambla Vella i a la reutilització de l'edifici per a usos privats.

Finalment, en la Fase VIII (Època Contemporània), es documenten una sèrie d'estructures relacionades amb activitats vinícoles. A aquest mateix període cal atribuir un seguit de desguassos i conduccions d'aigua associats als diversos usos als quals s'han destinat aquests edificis als darrers temps.

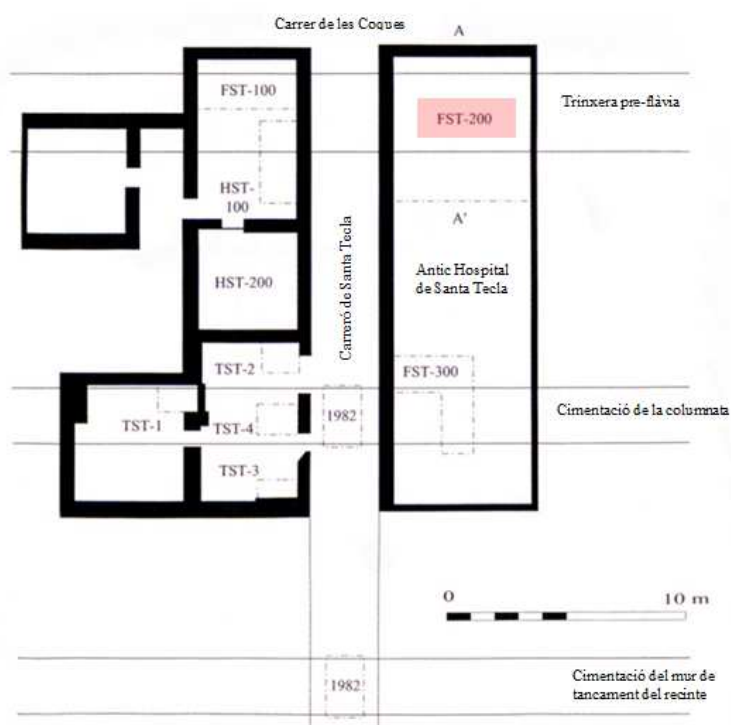

Fig. 5. Planta esquemàtica (a partir de Remolà 2000)

4.1. L'abocador.

Les excavacions arqueològiques dutes a terme pel TED'A van permetre identificar al subsòl de l'hospital, l'existència d'estrats que corresponen a vuit fases d'activitat, i és en la IV fase on es documenta la presència de les restes d'un abocador (UE 259), format amb posterioritat a l'espoli d'una part de les estructures arquitectòniques flàvies (enllosat i decoració arquitectònica). La presència d'aquest abocador d'escombraries indica que, en el sector 200, es van retallar els nivells corresponents a la fase III i els que reomplen la rasa (UE 245) de la fase II; la cavitat resultant fou la que es va anar farcint amb l'abocament progressiu de les escombraries. Es tracta, doncs, d'una única activitat a la que corresponen un seguit d'unitats estratigràfiques de composició i coloració heterogènies (UE 214, 217, 218, 219, 232, 234, 244).

De totes aquestes unitats estratigràfiques la número 232 és on trobem el material vitri del nostre estudi. Abans però, fer una revisió del context ceràmic localitzat en aquest abocador i cronologies proposades.

Cal dir en primer lloc, que el material arqueològic recuperat, presenta les mateixes característiques que la fase I de l'abocador del carrer d'en Vila-roma (440-450); es constaten característiques molt similars pel que fa a la vaixel·la de taula. Dins del repertori de TSA D destaca el predomini del bol H.91 A/B i del plat H.61B, a més a més de la presència puntual del plat H.87A. La relació d'aquests recipients, així com l'absència de formes que apareixen en el decurs de la segona meitat del s.V (H. 87B, H. 79, H. 86.1, Ful. 35, H. 12-102, etc.) són els elements que permeten definir una cronologia preferencial del segon quart del s.V.¹⁷

Pel que fa a les àmfores, ens trobem amb una situació similar a la que presenta, altra vegada, a la fase I de l'abocador Vila-roma. Trobem àmfores de procedència oriental (Keay 53, 54 i 54bis.), sud-hispànica (Keay 13, 16, 19 i 23) i nord-africana (Keay 24, 25, 26 i 35)¹⁸. L'únic element poc usual és un exemplar de la forma H. 3 en *Late Roman C.*, ja que la comercialització d'aquest vas va ser característica de la segona meitat del s.V i no s'ha identificat en l'abocador de Vila-roma ni en el Claustre de la Catedral, en canvi si que apareixen en contextos clars de la segona meitat del s.V com a la Torre de l'Audiència.

En les importacions predominen els recipients de procedència nord-africana caracteritzades per la convivència de formes ja clàssiques (tapadores i cassoles) juntament amb recipients de nova generació (Oc/CCA/VIr. 5.40 i CA/CCA/VIr. 5.32). A més a més també s'identifiquen alguns exemplars residuals (Ca/CCA/O.I-273 i la Ca/CCA/O. III-324. La ceràmica africana és la més importada després de la ceràmica de cuina i seguida per la ceràmica de Lípari (Ca/Lip/8 i variants). La ceràmica d'abast local i/o regional és majoritària en aquesta categoria i el grup principal és la ceràmica grollera reduïda, destinada a la cocció d'aliments (cassoles baixes i olles: Ca/Gre/15, Ca/Gre/8, Ca/Gre/19, Ca/Gre/21, Ca/Gre/14, Cb/Gre/9 i Cb/Gre/10), igual que passa en la fase I de Vila-roma i el Claustre de la Catedral.

Tot i que cal plantejar-se la possibilitat que l'abocador de l'Antic Hospital de Santa Tecla fos posterior al conjunt de Vila-roma, l'estudi de la vaixel·la de taula no permet establir cap diferència cronològica, a excepció de l'exemplar de la forma H. 3 en *Late Roman*. S'aprecien canvis significatius en la ceràmica comuna, però no són concloents.

Així doncs, s'observa una davallada de les produccions importades i la ceràmica d'abast local i/o regional és superior que en el conjunt de Vila-roma, fet que evidencia una progressiva regionalització de la ceràmica comuna que en els contextos de finals del s.V i posteriors es farà evident. El fet que s'identifiquin a l'Hospital un seguit de formes que poden considerar-se precedents de vasos que seran característics a finals del s.V, permet plantejar un període més modern de formació de l'abocador, però molt

¹⁷ MACIAS, J. M.: 1999, p. 196-197.

¹⁸ REMOLÀ, J. A.: 1996 (dins de MACIAS, J. M.: 1999)

similar al de Vila-roma, però amb un límit superior més indefinit que permeti l'aparició d'aquestes formes i de l'exemplar *Late Roman*: 425-450/460¹⁹.

<i>Categoria</i>	<i>UE 234</i>	<i>UE 232</i>	<i>UE 217, 218, 219</i>	<i>UE 108</i>	<i>UE 109</i>	<i>Total abocador</i>
Vaixella fina	15 (32,60%)	29 (21,96%)	267 (44,87%)	39 (32,23%)	62 (46,96%)	410 (40,63%)
Ceràmica comuna	21 (45,65%)	41 (31,06%)	164 (27,56%)	46 (38,01%)	35 (26,5%)	305 (30,22%)
Àmfora	10 (21,73%)	62 (46,96%)	164 (27,56%)	36 (29,75%)	35 (26,5%)	294 (29,13%)
TOTAL	46	132	596	121	132	1009

Fig. 6. Quadre de percentatges de l'abocador i de l'estrat que tractem (UE 232) .(Extret de: REMOLÀ, J. A.: 2000, p. 37.)

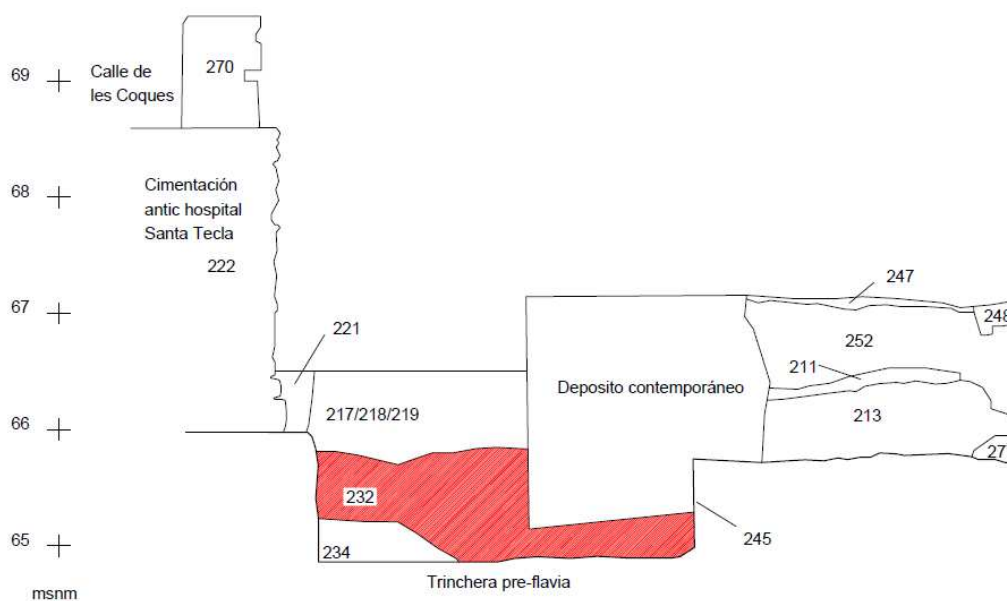

Fig. 7. Secció estratigràfica del solar n. 2 del carreró de Santa Tecla (a partir de Remolà 2000)

¹⁹ MACIAS, J. M.: 1999, p. 199.

5. El material vitri

Dins de la UE 232, a més a més dels elements ceràmics, també s'hi van localitzar un conjunt de fragments de vidre, material objecte del nostre estudi, i en total 552 fragments. D'aquest grup tant sols ens han aportat informació 109 fragments (101 individus estimats), un 20%.

TOTAL FRAGMENTS DE VIDRE UE 232

MORFOLOGIA	INFORMES	ESTUDIABLES	TOTAL
VORES	14	70	84
BASES	5	17	22
ANSES	7	4	11
COLLS	18	1	19
AMB DECORACIO	-	11	11
ALTRES	-	6	6
INDETERMINATS	399	-	399
TOTAL	443 (80%)	109 (20%)	552 (100%)

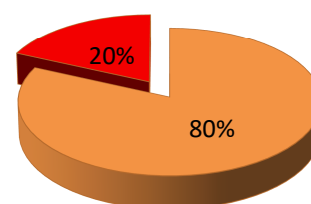

Fig. 8. Quadre i gràfica general del total de fragments vitris localitzats al nivell estratigràfic 232 i dels percentatges corresponent (en nombre de fragments) per morfologia.

Dins d'aquest 20% tenim un grup majoritari, les vores (64,22%), seguit de les bases o fons (15,59%), un tercer grup que és el dels fragments que contenen algun tipus de decoració²⁰(10,09%), i ja amb menys presència el grup “d'altres²¹”(5,50%), les anses (3,66%) i els colls, que tant sols disposem d'un fragment sencer (0,91%).

TOTAL FRAGMENTS DE VIDRE ESTUDIABLES

MORFOLOGIA	ESTUDIABLES	%
VORES	70	64,22%
BASES	17	15,59%
ANSES	4	3,66%
COLLS	1	0,91%
AMB DECORACIO	11	10,09%
ALTRES	6	5,50%
TOTAL	109	100%

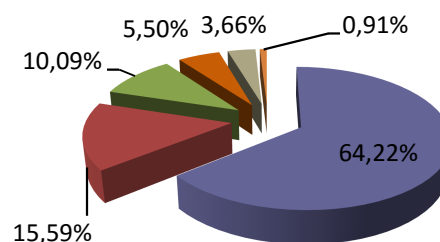

Fig. 9. Quadre i gràfica dels fragments vitris que ens aporten informació i el seu percentatge corresponent en funció de la morfologia.

²⁰ Hem inclòs dins del grup de fragments decorats, fragments informes, ja que en algun cas són molt característics d'alguna tipologia concreta, i per tant ens aporten informació.

²¹ Dins d'aquest grup hi trobem: apèndixs de llànties, restes de fabricació i un suposat pom.

Per a l'estudi del material hem utilitzat vuit grups de formes o categories:

1. BOLS, VASOS i GOBELETS
2. ESCUDELLES
3. PLATS i PLÀTARES
4. AMPOLLES
5. FIOLES i FLASCONS
6. LLÀNTIES
7. RESTES DE FABRICACIÓ
8. INDETERMINATS

El criteri de la classificació ha estat principalment morfològic; no en tots els catàlegs i estudis de vidres antics es considera una tipologia la mateixa forma, de vegades, perquè simplement ho anomenen de maneres diferents a causa de la més o menys diversitat lèxica de cada llengua. A més a més, en molts casos, tant sols depèn de les dimensions, o d'alguna característica concreta (com ara que porti ansa o no) del nom que se li dona al recipient, i és en aquests casos que els hem agrupat en el mateix grup.

Dins de cada grup o classe, hem intentat descriure les diferents formes basant-nos en els principals manuals de referència citats anteriorment, i en contextos similars com és el de l'abocador del c/Vila-roma. Per tant, la numeració dels individus anirà en funció al grup que corresponguin com per exemple, ST 4.1, serà el primer individu del grup dels plats d'aquest context (ST→Santa Tecla).

6. Descripció morfològica i tipològica

1. BOLS, VASOS i GOBELETS

▪ Isings 96a/Vila-roma 9.8²²

Gobelet o bol molt senzill, de cos semiesfèric i de fons provablement pla o lleugerament còncav. Presenta una vora en “S” tallada, sense treballar.

La tècnica de fabricació és el bufat lliure, i en general predominen els tons verdosos. Aquesta tipologia no acostuma a anar decorada, tot i que de vegades presenta fines línies gravades a la part de sota on s’acaba el llavi a més a més de les que recull Isings.²³

La forma està a cavall entre un vol i un vas, per tant, l’ús del recipient també serà variat, d’ús mixt, per a líquids o semi líquids. Constituiria un complement a les formes Isings 106c1 i 116a, amb vores sense treballar i atrompetades.

Els exemplars més antics que es coneixen són de Colònia. Al forn de Hambach 75 (Alemanya) s’ha identificat una producció de vols d’aquesta tipologia, i a l’àrea de la Germània Inferior, a Goch-Asperden s’ha localitzat un forn de la segona meitat del s.IV amb producció d’Isings 96.

A l’abocador del carrer d’en Vila-roma, també s’han documentat tres exemplars (9.8, 9.9 i 9.10), datats entre el 440-450.

També s’han trobat evidències d’aquesta tipologia a *Caesaraugusta* (Saragossa) datades a la segona meitat del s.IV i primer quart del s.V, a *Conimbriga* (Coimbra, Portugal), s.IV-V, a Igreja (Montemor-o-Novo, Portugal), finals del s.III-IV, a Musée Curtius (Bèlgica), 2a meitat del s.IV-1r quart del s.V, Hongria, segona meitat del s.IV-c.s.V, a Niederzier (Alemanya), segona meitat del s.IV, Brigetio (Hongria), s.III-IV, Clos de LLombardia (Narbona, França), 440-425 i a Almeirim (Portugal, Museu de «Martins Sarmiento»), s.IV-V²⁴.

A més a més, Isings ens menciona els següents: Colònia, Worms, Bollwerk, Mayen, Furfooz, Nijmegen, Steinfort, Zieselmauer, Riceys, St. Germain-en-Laye, Mont-Augé, Corcelles-les-Monts, Barisis, Sursee, Basel i Spontin.

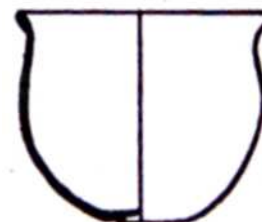

Fig. 10. Isings 96
(ISINGS, C.: 1957)

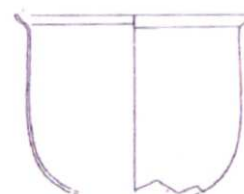

Fig. 11. Vila-roma 9.8
(BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989, p. 333)

²² BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989. P. 331./ORTIZ, M. E.: 2001. P. 165-166.

²³ ISINGS, C.: 1957, p. 114-116.

²⁴ Paral·lels que ens ofereix M. E. Ortiz Palomar. P. 165-166.

En el context estratigràfic que s'estudia, s'han comptabilitzat un total de 16 vores que representen un 15,84% del total de peces estudiables. El diàmetre oscil·la entre 14 i 6cm. i són de coloració verd oliva amb alguna gradació.

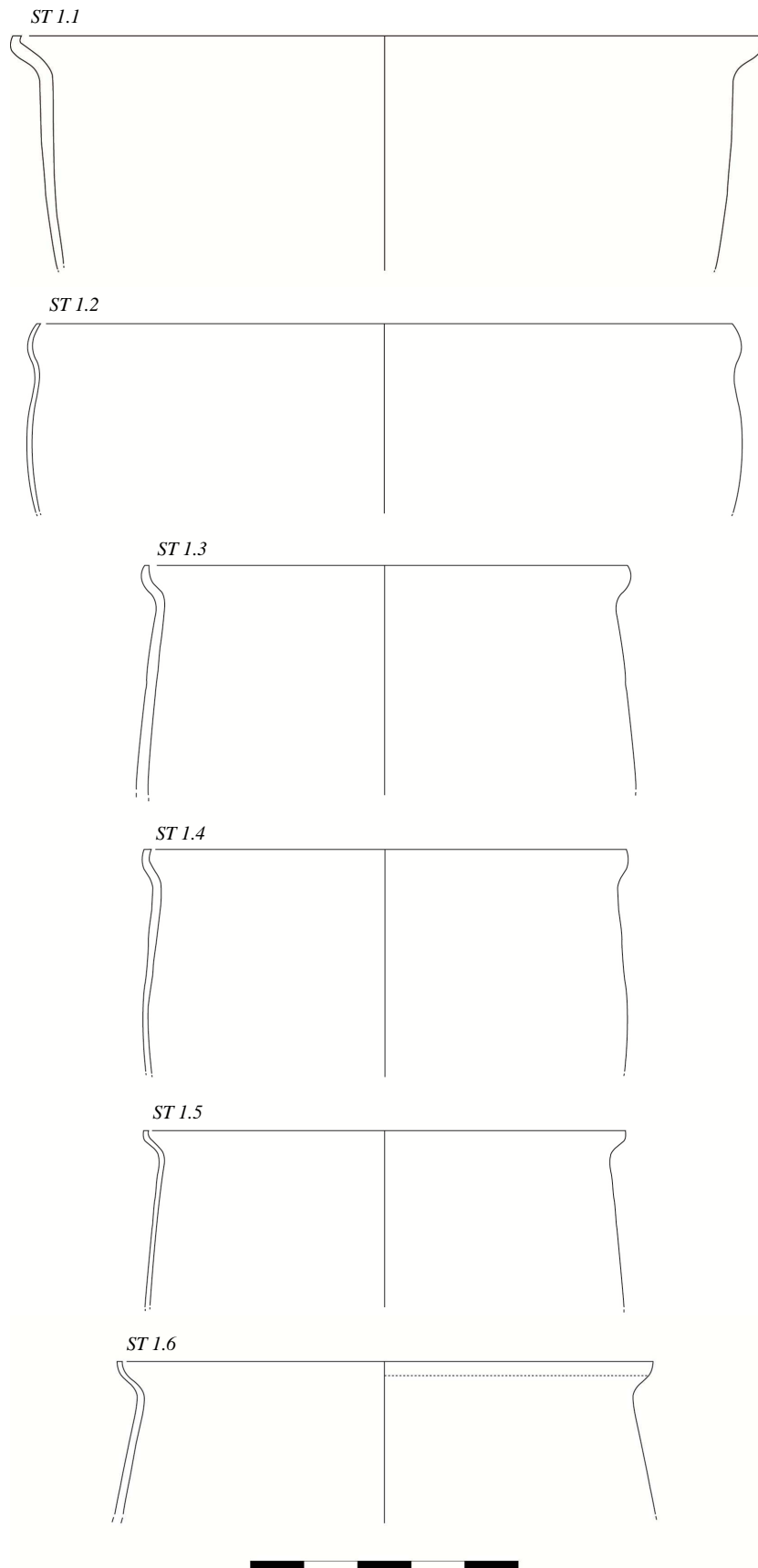

Fig. 12. Individus del grup ST 1: ST 1.1-ST 1.6

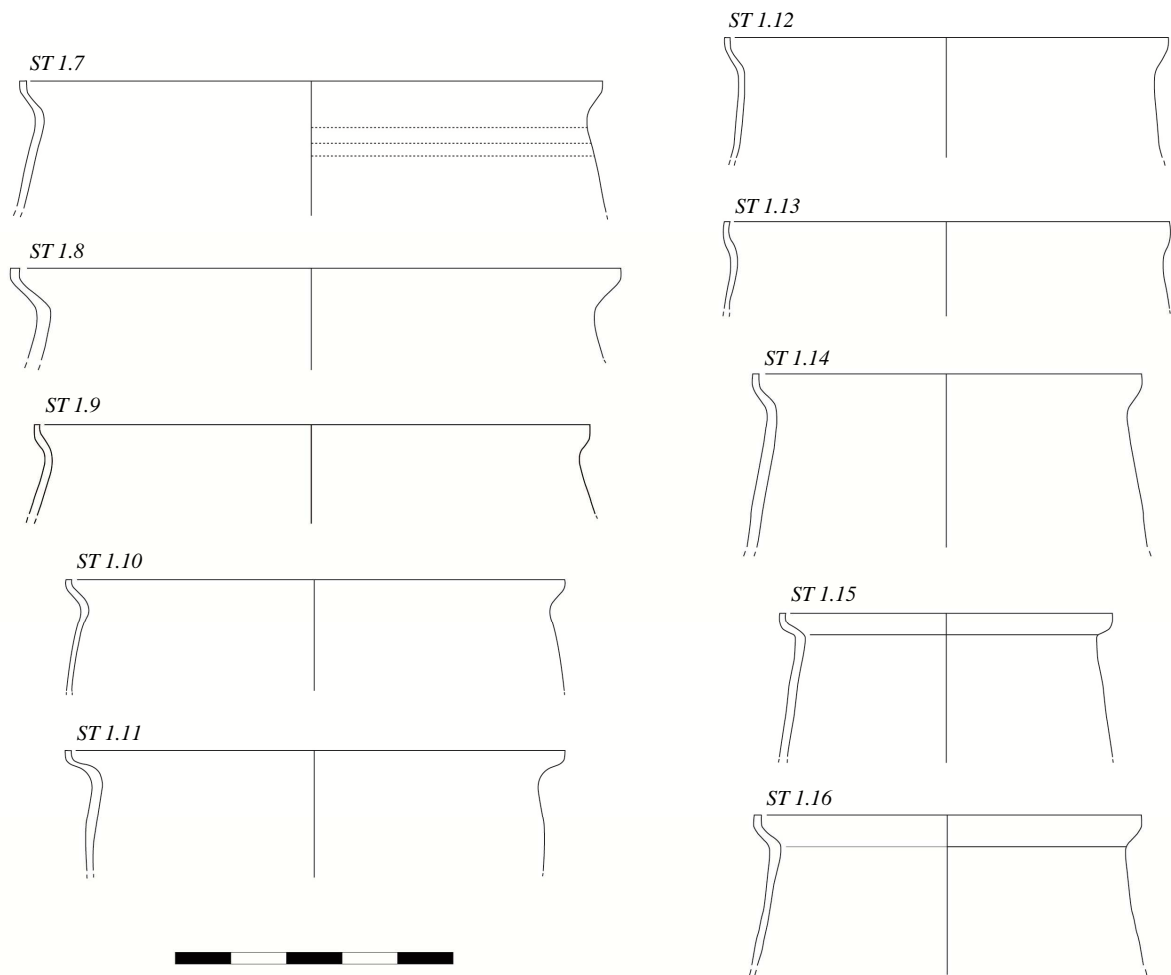

Fig. 13. Individus del grup ST 1: ST 1.7-ST 1.16

▪ Isings 106c1²⁵/Isings 106c1var²⁶.

És una variant dels models «a» i «b» de la forma 106. Té un perfil cònic, truncat per una base plana o lleugerament còncaua; també hi ha alguns vasos amb la paret una mica còncaua i representa una variant d'aquesta forma o de la Isings 106a; en aquesta segona opció la variant la trobem al llavi que es doblega des de l'extrem dels costats cap fora i sense treballar (tallat).

Hi ha diferents obertures de llavi, algunes quasi imperceptibles i altres molt marcades. Es fabriquen en vidre incolor o en una àmplia tonalitat de verds.

Els tipus decorats s'inclouen dins la forma 106c2 d'Isings, a diferència del «c1» que recull peces llises. La tècnica de fabricació és el bufat lliure i segons planteja Isings, aquest recipient tindria una doble funcionalitat. Formaria part de la baixella de taula com a vas per beure; i com a llàntia

Fig. 14. Isings 106c1 (ORTIZ, M.E.: 2001, fig. 56, 1.)

²⁵ ORTIZ, M.E.: 2001, p. 245-247.

²⁶ ORTIZ, M.E.: 2001, p. 248.

d'oli²⁷. Hi ha evidències literàries que estableixen aquesta identificació dels vasos cònics amb llànties. Pau Silentari²⁸ a la seva oda sobre la reobertura de Santa Sofia a Constantinopla per Justinià (563d.C.), fa una descripció del conjunt de l'església i quan parla del sistema d'il·luminació utilitza un terme que es correspon estretament amb els vasos cònics de vidre. A occident no hi ha evidències conegudes amb aquesta funcionalitat, i s'ha assumit com objecte primordialment com a vas per beure. Tot i que si aquesta variant va servir a l'est per a il·luminar, és probable que a l'oest les utilitzessin amb la mateixa finalitat.

Aquesta tipologia formaria servei amb la Isings 96a i la Isings 116a.

Pel que fa a la localització o difusió hem de dir que és una forma molt estesa per tot l'Imperi. Usualment es data des de la segona meitat del s.IV al s.VI. La vora sense treballar i doblegada cap fora respon a la manera típica dels vasos romans occidentals que apareixen al s.IV. Esperanza Ortiz Palomar apunta que l'absència en el nivell de *Tarraco* de 440/450 i l'única troballa de *Conimbriga* en un nivell de finals del s.V i la seva datació a Porto Torres (Cerdanya) entre el 440/460 indiquen que l'inici de la seva producció s'ha de situar *circa* del 460. A Saragossa trobem una datació del 460-480.

Els paral·lels que tenim els trobem a Aquilea (Itàlia) amb una cronologia del s.IV, a Cartago (Túnnissia) amb una cronologia del s.V i del 425-s.VI, a Karanis, Egipte, *la Gallia* i la *Germania* als segles IV-VI i a Marsella (França) a finals del s.IV.

Isings referencia els següents paral·lels: Corcelles-les-Monts, Kretz, Steinfort, Samson, Nijmegen i Worms.

Pel que fa a la variant "Isings 106c1 var." podríem dir que la diferència està en el perfil, ja que seria una barreja entre la tipologia Isings 106c1 i la tipologia Isings 96. És una forma que està molt difosa i de la qual trobem un exemplar a Saragossa datada al s.IV-V, a la *Septimania*, s. IV i a Csákvar, Magyarhomorog (Hongria), s.IV-V.

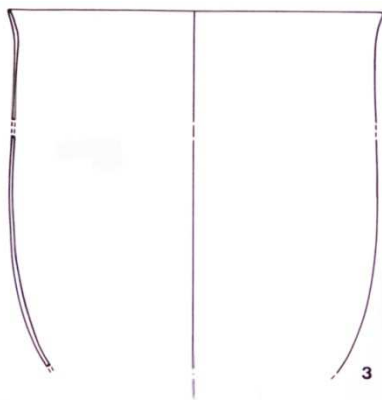

Fig. 15. Isings 106c1 var.
(ORTIZ, M.E.: 2001, fig. 55, 1.)

Alarçao presenta també tres fragments molt similars Est V(124-128) datats al s.IV.

Al nivell 232 s'han comptabilitzat un total de 4 vores (una de les quals és la variant d'aquesta tipologia) i 2 bases que representen un 5,9% del total de peces estudiades. El diàmetre oscil·la entre 12 i 8cm. La coloració és verdosa.

²⁷ M. Esperanza Ortiz creu que la forma Isings 106d seria la més adequada per a la funcionalitat de llàntia.

²⁸ PABLO SILENTARIO, *Descrip.S.Soph. II*, p.823-826.

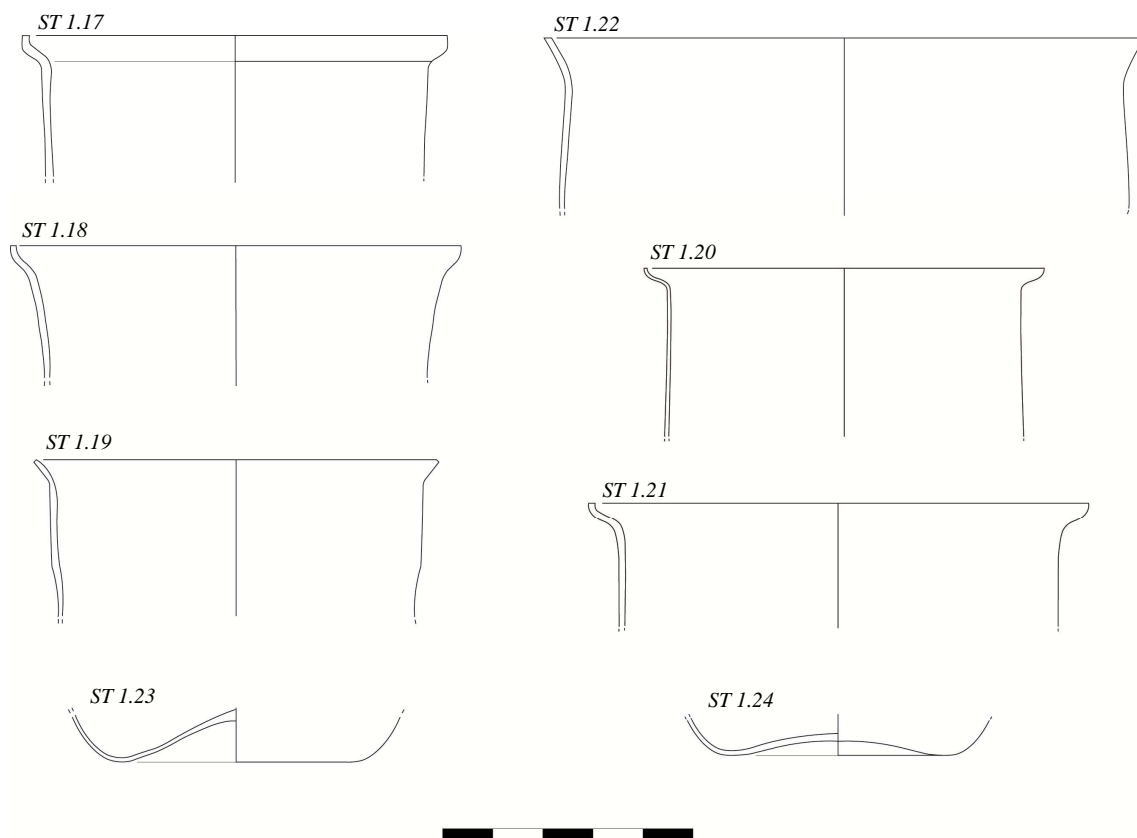

Fig. 16. Individus del grup ST 1: ST 1.17-ST 1.24

- [Isings 106c2/Vila-roma 9.11](#)

Com hem comentat en l'apartat anterior, aquesta és la variant decorada de la forma Isings 106c, i per tant també fabricada amb la tècnica de bufat lliure. **En l'estrat 323 tant sols hem identificat un individu (0,99% del total) de color verd oliva clar, de diàmetre 10-11cm i amb un fragment de caboixó de color blau fosc; decoració que es feia amb pasta de vidre, en forma de gotes i sovint de tons blavosos quan el vidre encara era calent. S'han identificat també 7 informes amb caboixons del mateix color, però no podem determinar-ne la tipologia.**

Aquesta tipologia formaria servei amb les formes Isings 96b2a i la Isings 116b3.

Pel que fa a la localització i difusió, hi ha autors com Fremersdorf que afirmen que Colònia fou un dels centres productors de vidres de caboixons. Un altre nucli de fabricació se situa a Orient. Un tercer a Itàlia o a les províncies danubianes. Calvi argumenta que l'àrea de Colònia és la més antiga en la producció d'aquest tipus de decoració, i que fou des d'aquí que s'estengué cap a les zones danubianes i Itàlia.²⁹

La cronologia d'aquesta tipologia se situa entre el s.IV i el s.V; a *Caesaraugsta* (Saragossa) s'ha trobat un fragment de vora en un context datat en el 460/480, i a més a més dels paral·lels que cita Isings (Karanis i Worms), trobem els següents: Colonia (Alemanya), meitat s.III-IV, Aquileia (Itàlia), s.IV, Montmaurin (França), s.IV,

²⁹ ORTIZ, M.E.: 2001, p. 248.

Marsella (França), s.IV-V, *Conimbriga* (Coimbra, Portugal), segona meitat s.IV-465/468, Brigetio (Hongria), finals s.IV-inicis s.V, Porto Torres (Cerdanya), s.V-meitat s.VI. i a Hornillos del Camino (Burgos), s.V. També en trobem a *Balsa* (Torre de Ares, Tavira, Portugal), a *Conimbriga*, *Lucentum* (Alacant) i a *Lucus Augusti* (Lugo) sense cronologia.³⁰

A més a més, trobem un individu a l'abocador del carrer d'en Vila-roma a Tarragona amb una cronologia del 440-450 i característiques molt similars.³¹

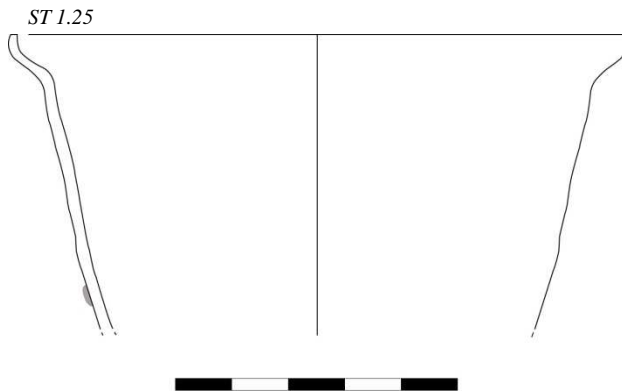

Fig. 17. ST 1. 25

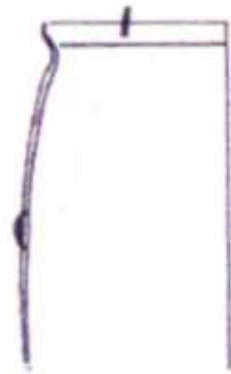

Fig. 18. Vila-roma 9.11
(BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989, p. 333)

▪ [Isings 108a](#)³²³³

Es tracta d'un vas amb base anular i fabricat mitjançant la tècnica del bufat lliure. Moltes d'aquestes peces presenten la vora sense treballar i atrompetat a l'extrem. La cubeta és hemisfèrica o allargada de parets rectes. És molt fàcil confondre aquesta tipologia (quan tenim fragments molt petits) amb les formes Isings 106c i 109.

Si ens hi fixem bé però, la forma 108 té com a característica la orientació de la vora corbada cap, o sigui, més curvilini que els tipus d'Isings 109 a i b i menys inclinat que les formes Isings 106 i 109c. Es recolza sobre una base anular i acostumen a ser de coloració verdosa.

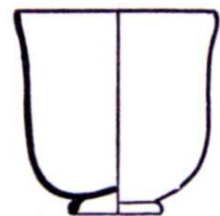

Fig. 19. Isings 108
(ISINGS, C.: 1957)

No presenta decoracions a diferència de la forma Isings 108b.

Del total de fragments estudiats, tant sols hem pogut identificar dues vores d'aquesta tipologia que representa un 1,98% del total de peces estudiades. El seus diàmetres són de 16 i 15cm. i de color verd clar. Cal dir que els fragments són molt petits.

³⁰ Paral·lels que dona M. E. Ortiz a: ORTIZ, M.E.: 2001, p. 249.

³¹ BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989, p. 331-332, fig. 183, 9.11.

³² ORTIZ, M.E.: 2001, p. 160.

³³ ISINGS, C.: 1957, p. 134-135.

Pel que fa a la seva funció, hem de dir que és una forma que es troba entre un vas i una forma calciforme. Pot ser que formés servei amb els vasos alts Isings 109.

Aquesta forma s'origina al s.III, però és més típica trobar-la en contextos del s.IV.

La difusió d'aquesta peça és molt generalitzada i és de procedència centreeuropea. Trobem paral·lels a (*Caesaraugusta*) Saragossa amb una datació del s.IV-inicis del s.VI, Westfalen (Alemanya), sense cronologia, La Bourse (Marsella, França), 2a meitat del s.IV-s.V, Ságvár (Hongria), s.IV, *Turrís Libisonis* (Porto Torres, Cerdenya), Ca. 440, Maastricht (Holanda), 2a meitat s.IV-inicis s.V, Musée Curtius (Lieja, Bèlgica), sense cronologia i San Martín de Losa (Burgos), s.IV.³⁴ A més a més dels que cita Isings: Mayen, Furfooz, Spontin, Samson, Eprave i Steinfort.

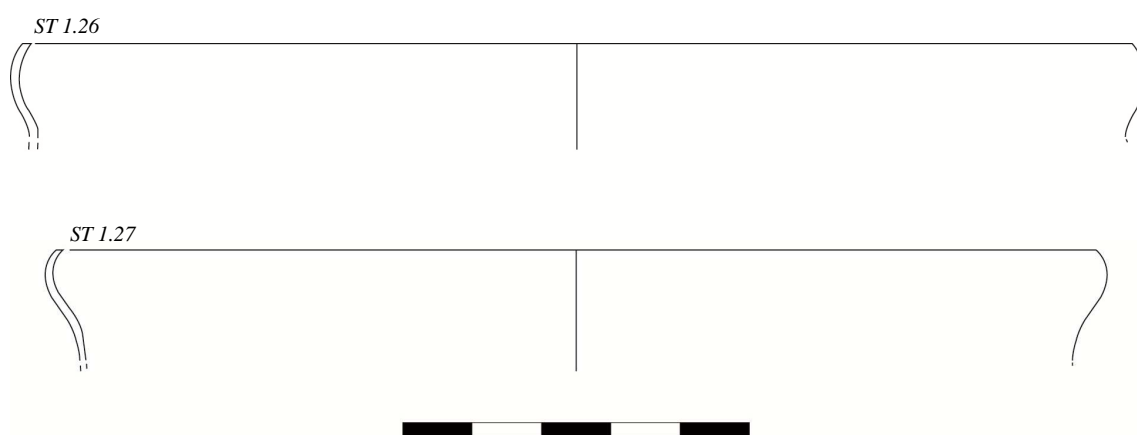

Fig. 20. Individus del grup ST 1: ST 1.26 i ST 1.27

▪ [Isings 109b/Morin-Jean 111](#)³⁵³⁶

La tècnica de fabricació d'aquesta forma també és la del bufat lliure. És una variant de la forma Isings 34 originada al s.I. Es tracta d'un vas o gobelet alt la paret del qual s'obre fins al centre per després estrènyer-se fins al fons. La vora no està treballada i el peu està doblegat cap dins.

Tot i que acostumen a ser peces llises, també poden presentar decoració amb costelles diagonals, fils de vidre, collarets en ziga-zaga, decoracions serpentiformes o incisions fetes a rodeta. **En el nostre cas no podem saber si eren amb sense decoració, ja que només disposem de dos fragments de color verd clar, molt petits de vora. Aquests representen un 1,98% del total dels fragments que ens han pogut aportar informació i tenen un diàmetre de 7 i 9cm.**

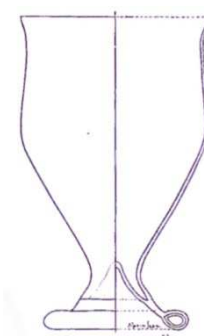

Fig. 21. Morin-Jean 111 (MORIN-JEAN, E.: 1913)

³⁴ Paral·lels citats per M. E. Ortiz a :ORTIZ, M.E.: 2001, p. 160

³⁵ ISINGS, C.: 1957, p. 137.

³⁶ MORIN-JEAN, E.: 1913, p. 141-142.

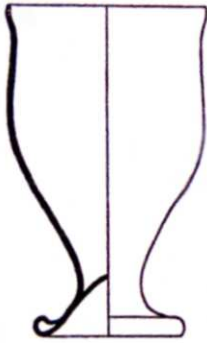

Fig. 22. Isings 109b
(ISINGS, C.: 1957)

Pel que fa a la difusió i localització, és una forma que destaca a Galia, Bèlgica, i esporàdicament a altres regions. A *Caesaraugusta* (Saragossa) s'ha localitzat un fragment de vora i tres de fons datats al 300/330 i al tercer quart del s.IV, i un altre fons datat a inicis de la segona meitat del s.V. A més a més dels paral·lels citats per Isings: Furfooz, Homblières, Samson, Corcelles-les-Monts, Junglinster, Colonia, Nijmegen i Carnuntum, també en trobem a La Bourse (Marsella, França) amb una cronologia de la segona meitat del s.IV-meitats del s.V, Tongres (Bèlgica), amb una cronologia de finals del s.V i Vermand (Aisne, França) amb una cronologia del s.IV³⁷.

La seva funcionalitat era la de contenir-hi líquids com el vi o potser fins i tot cervesa.³⁸ Possiblement formaria servei amb la tipologia Isings 108.

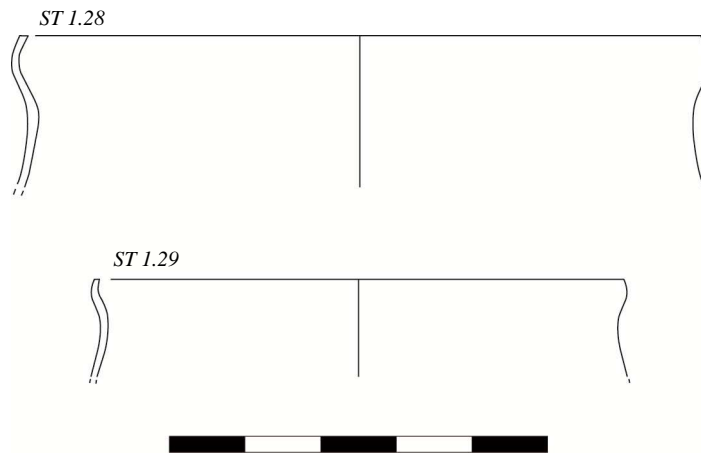

Fig. 23. Individus del grup ST 1: ST 1.28 i ST 1.29

▪ [Isings 117/Morin-Jean 76³⁹](#)

Es tracta d'un bol troncocònic o acampanat amb depressions a la part mitja inferior del cos, produïdes per pressió durant el procés fabricació (bufat lliure). La vora és sinuosa en "S" i el llavi

Fig.24. Isings 117
(ISINGS, C.: 1957)

acostuma anar tallat en fred i polit a foc, tot i que aquesta última amb menys freqüència. En el cas que ens ocupa no tenim cap llavi pertanyent a aquesta forma que s'hagi polit. El fons és àpode i lleugerament còncau, i les dimensions d'aquestes peces poden ser molt variades. La tècnica de fabricació és el bufat lliure.

³⁷ Paral·lels citats per M. E. Ortiz a :ORTIZ, M.E.: 2001, p. 194.

³⁸ M. Esperanza Ortiz Palomar apunta que per l'alçada del recipient i l'estretor podria qüestionar-se que s'hi begués cervesa. p.162.

³⁹ ISINGS, C.: 1957, p. 147-148/MORIN-JEAN, E.: 1913, p. 126./ORTTIZ, M.E.: 2001, p. 153-155.

Han estat identificades 19 fragments que representen un total de 17,82% del total de les peces. De les 19 vores que s'han pogut estudiar s'ha calculat el diàmetre, els quals oscil·len entre 18 i 12 cm. La coloració és verda abraçant diverses tonalitats (verd clar, verd oliva i verd oliva fosc).

Hem de dir, que hi ha poques vores que ens demostrin clarament que es tracta d'aquesta tipologia, com es el cas de l'exemplar que presentem (V. 1), degut a que els fragments que es conserven són molt petits i no arriben a l'alçada de l'inici de les depressions tal i com ens mostra la fig. 14.

La decoració acostuma a ser profundes depressions o osques aplicades a la meitat inferior del cos o al llarg de tot ell. De vegades porten addicionalment línies esmerilades a la paret exterior sota la vora o més inusualment una combinació de depressions i aplicació d'un fil de vidre en espiral.

La funció principal d'aquest recipient seria per beure és per això que la forma i la decoració estan pensades per a sostenir-lo amb les mans.

Pel que fa a la localització o difusió, acostuma a identificar-se com un producte típic i comú de la zona nord-occidental de l'Imperi, tot i així Maria Esperanza Ortiz Palomar es planteja un interrogant al respecte, ja que hi ha evidència de llànties de característiques similars entre el vidre egipci romà, a més a més d'un exemplar d'Isings 117, els anàlisis químics del qual determinen, que almenys, el vidre, és una manufactura del pròxim orient. També cal apuntar, que l'escassa presència en grans centres d'Occident com Luni Kisa, Classe, Mèrida, *Conimbriga*, Custòdia, Cartago o Marsella té a veure amb la manca de contextos estratigràfics de cronologia adequada.

Coneixem diversos centres productors d'aquesta tipologia: A l'àrea de la Germània Inferior, a Goch –Asperden (forn de la 2a meitat del s. IV) i a Aquilea (s. IV). Tenim evidència de localització d'aquesta tipologia en les següents localitzacions: Aquilea (Itàlia), s. IV, Marsella (França), s. IV-V, Maastricht (Holanda), s. IV-450, Worms (Alemanya), 2a meitat s. IV, Colonia (Alemanya), sense cronologia, La Bourse (França), 2a meitat s. IV-meitat s. V, Gran Bretanya, s. V, Porto Torres (Cerdanya), 425-450, *Conimbriga* (Coimbra, Portugal), inicis s. V, *Tarraco* (C/Vila-roma, Tarragona), 440-450, Cueva del Rocín (Riela, Saragossa), s. V, Jaca(Osca), s. V, Els Munts (Tarragona), s. V, *Balsa* (Torre de Ares, Tavira, Portugal), sense cronologia, Classe (Itàlia), s. IV-V, Colecc. Karl Löffler, sense cronologia i Clos de la Lombarde (Narbona, França), 400-425.⁴⁰

Isings menciona els següents paral·lels: Furfooz, Von Werthstrasse, Andernach, Colonia, Homblières, Vermand, Mayen, Maastrichterstrasse, Riceys, Nijmegen, Steinfort, Estrasburg i Samson.

També cal esmentar que s'han localitzat imitacions amb el llavi polit a foc i d'un vidre diferent, incolor i tèrbol, en altres províncies occidentals com el cas de les manufactures

⁴⁰ Paral·lels citats per M. E. Ortiz a :ORTIZ, M.E.: 2001, p. 154.

hispanes de La Olmeda (Pedrosa de la Vega, Palència) i La Morterona (Saldaña, Palència).

Així doncs, pel que fa a la cronologia que es recull bibliogràficament, la forma Isings 117 és característica del s. IV perdurant a la segona meitat del s. V i no sembla arribar a cronologies posteriors; tot i així Ortiz, E. dedueix que aquesta tipologia es produeix a finals de la segona meitat del s. IV a l'Europa nord-occidental⁴¹ i que aquest element podria esdevenir un "fòssil director" en les datacions arqueològiques de les estratigrafies una vegada confirmada aquesta cronologia amb més referències peninsulars.

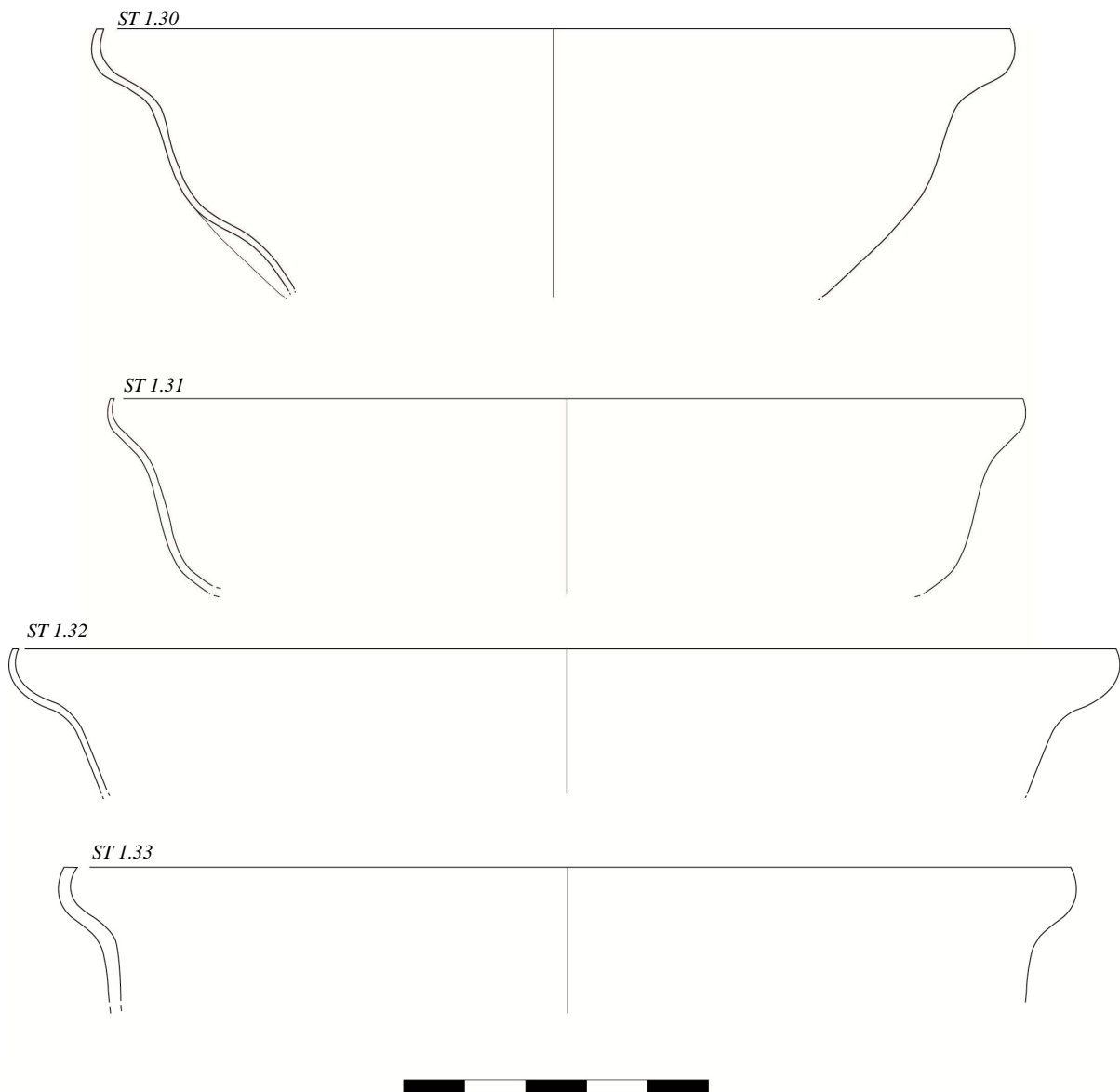

Fig. 25. Individus del grup *ST 1*: *ST 1.30* i *ST 1.33*

⁴¹ Hi ha diversos nivells arqueològics del s. IV que no han aportat la forma Isings 117, com és el nivell II.4,2 de *Turiaso* (Tarazona) datat 370-circa 390 o la basílica de Clos de la Lombarde (Narbona) amb troballes minoritàries, que es data el 400-425 i a Proto Torres (Cerdanya) el recipient més antic és del 425-450.

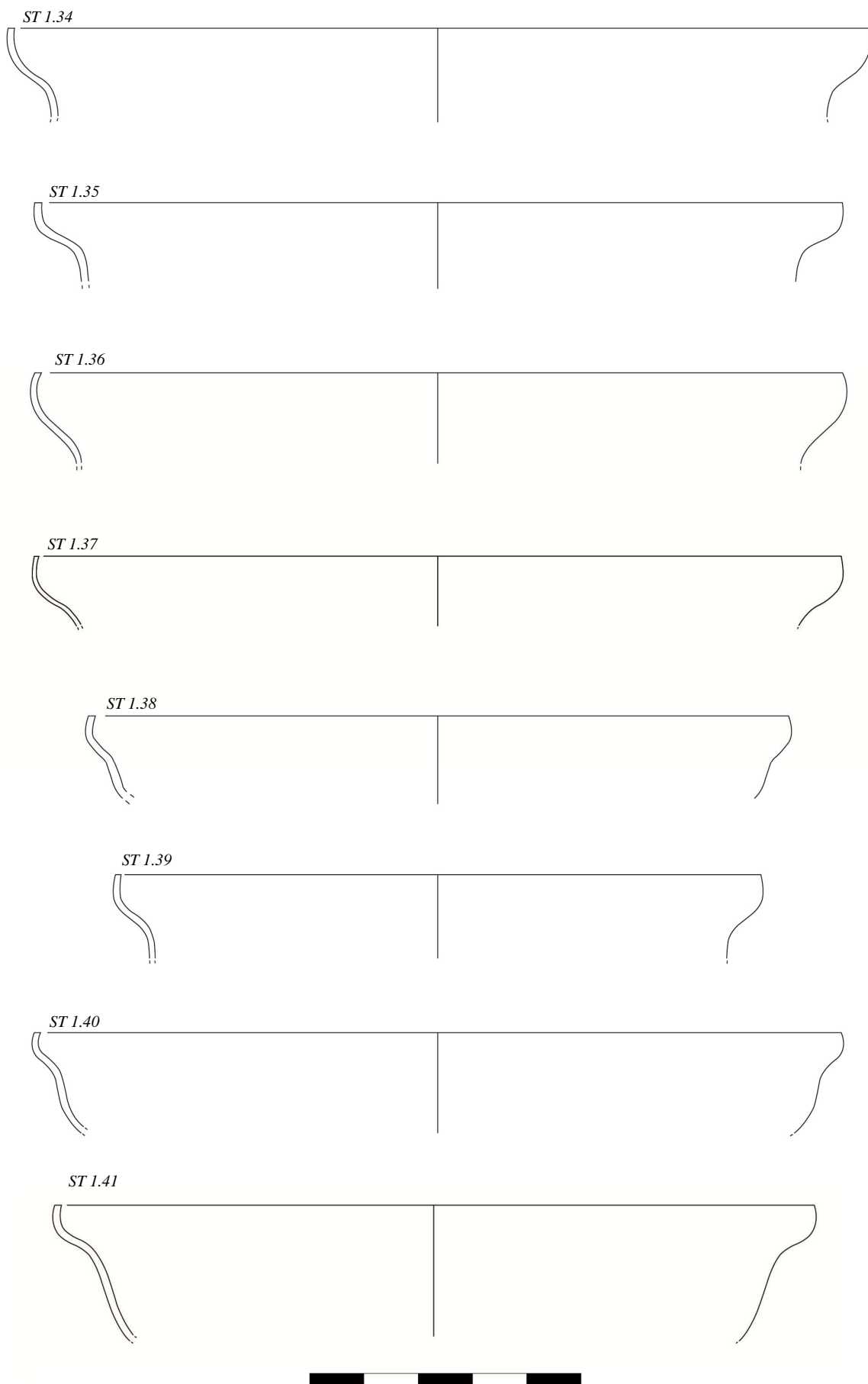

Fig. 26. Individus del grup *ST 1*: *ST 1.34-ST 1.41*

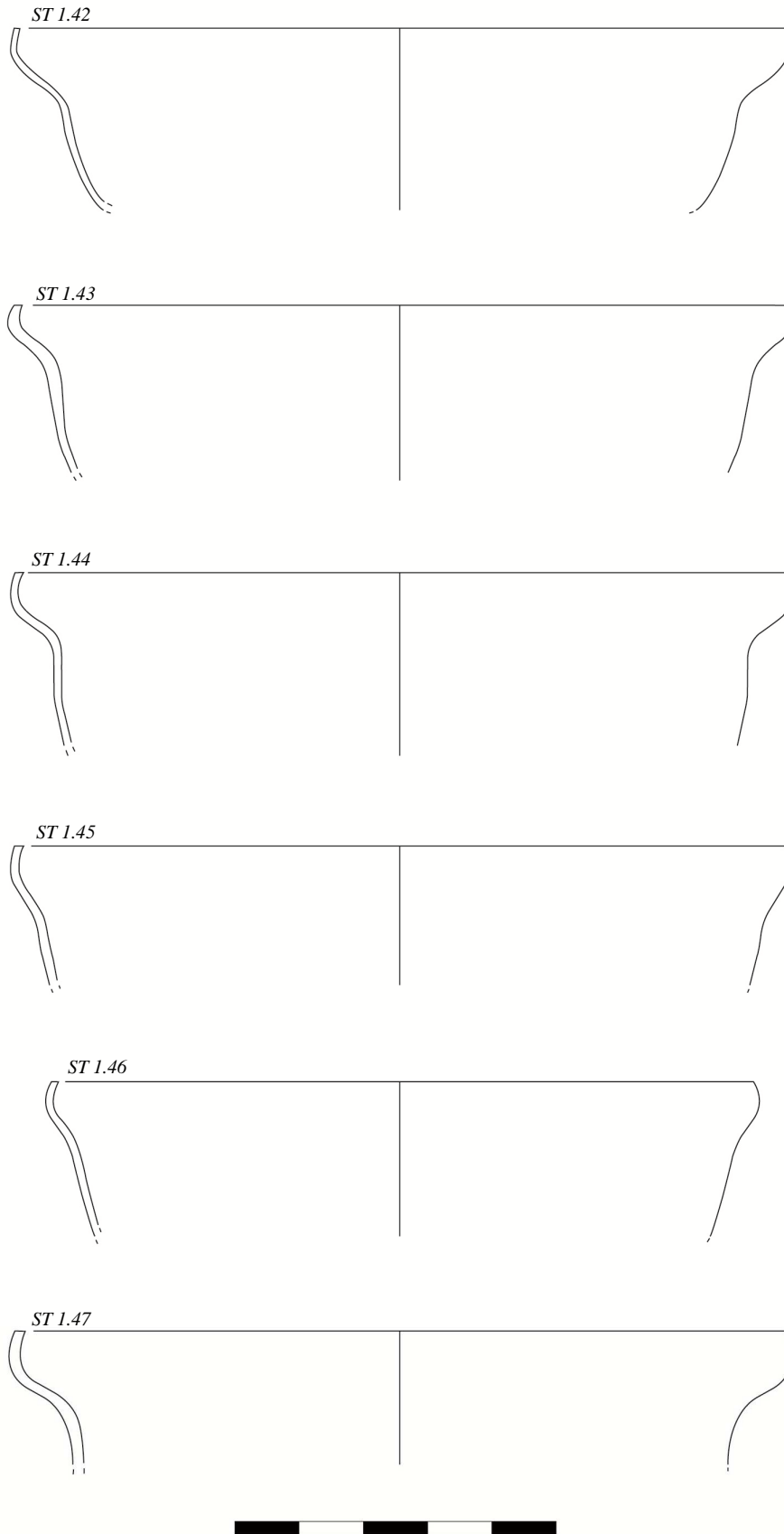

Fig. 27. Individus del grup *ST 1*: *ST 1.42-ST 1.47*

▪ [Isings 115⁴²/Vila-roma 9.17⁴³](#)

Aquesta tipologia té la morfologia d'un vol i presenta una vora tubular, doblegada cap fora. La tècnica de fabricació, és com la de la majoria de les tipologies que portem explicant, la del bufat lliure.

A l'abocador del carrer d'en Vila-roma, se n'identifica un exemplar (9.17), per tant amb una cronologia del 440-450. **En el nostre abocador tenim un fragment identificable amb aquesta forma i que presenta característiques quasi idèntiques al perfil de la peça que ens presenten a l'abocador del carrer d'en Vila-roma. Fa 15cm. de diàmetre i és de color verd oliva. Representa un 0,99% del total.** Aquestes característiques podrien assimilar-se a la tipologia d'Isings 115, que es descriu de la mateixa forma i es recolzaria sobre un peu; no presentaria decoració.

M. Esperanza Ortiz Palomar presenta 3 exemplars, dos dels quals serien residuals i un amb una cronologia de finals del IV. La mateixa autora planteja tres paral·lels: Clos de LLombardia (Narbona, França) amb una cronologia del 400-425, a Síria, sense cronologia i a *Baetulo* (Badalona), sense cronologia⁴⁴. Isings cita els paral·lels de Karanis i Colonia-Müngersdorf.

No és una tipologia molt nombrosa i se'n desconeix la seva àrea de producció i difusió. Seria un recipient per a dur-hi líquids o semi-líquids.

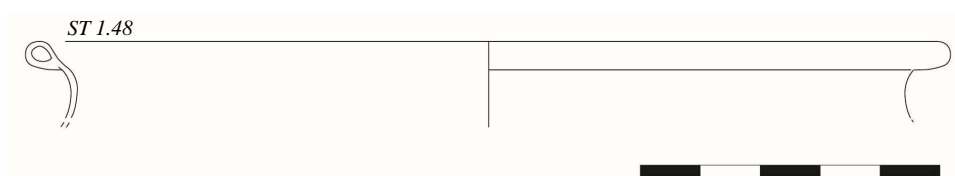

Fig. 28. ST 1.48

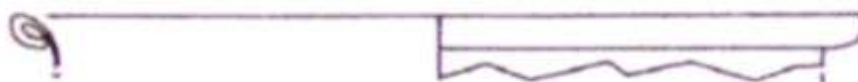

Fig. 29. Vila-roma 9.17
(BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989)

⁴² ORTIZ, M. E.: 2001, p. 308.

⁴³ BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989. P. 332.

⁴⁴ FLOS TRAVIESO, N.: 1987, p.65-66, 156, fig. 34, n. 213-214, 217.

▪ [Conimbriga 1965, n.205-227/Vila-roma 9.13](#)

Acostumen a ser formes de parets obertes, àpodes i amb una base lleugerament cònca. El llavi és arrodonit i polit a foc. **Hem identificat dos fragments que representen un 1,83% del total; són de color verd oliva grogós i el seu diàmetre és de 12-13 i 17-18cm. Presenten l'extrem de la vora engruixit, fet que denota que foren polides a foc.**

Alarçao presenta vores molt similars com són el cas de les vores compreses entre els números 205 i 240, amb una datació de 375-600⁴⁵.

Dins d'aquest grup es poden diferenciar molts subgrups depenent del perfil (de parets rectes, carenades o còncaues), segons la disposició de la vora (arrodonit i polit a foc en la prolongació del recipient, en forma d'embut o tombat a l'interior bruscament), segons l'engruiximent de la vora (poc externament, per la cara interna de la paret, per ambdós costats de la paret o polit a foc sense engruiximent), i segons la capacitat de l'escudella (fondes o baixes).⁴⁶

En el cas que ens ocupa, els dos fragments de vora són polits a foc amb engruiximent del llavi a la part interna de la paret, i es diferencien pel que fa a les parets: la V.49 és de parets rectes i possiblement un recipient fondo i la V.57 es de parets còncaues i possiblement sigui un plat o un recipient força pla⁴⁷.

La majoria d'aquest tipus de recipients no porten decoració, tot i que hi ha alguns exemplars que duen fines línies esmerilades fetes a torn.

Pel que fa a la seva funcionalitat, és principalment vaixel·la de taula, tant per a contenir-hi tant líquids com sòlids, ja que hi molta diversitat de formes, però principalment són plats, bols i escudelles.

Aquesta tipologia és present a la Península de manera destacable. A *Conimbriga* és el grup més destacable i a *Caesaraugusta* també, en els nivells tardo romans. En aquest últim s'han localitzat residus de fabricació assimilables a aquestes formes, de manera que és un possible lloc de producció. A la Gàlia també es trobem força exemplars, però més aviat decorats amb fils de vidre blancs.⁴⁸

A Tarragona, a l'abocador del c/ d'en Vila-roma hi ha dos exemplars identificats (9.13 i 9.14) com a vols troncocònics exvasats. Trobem més paral·lels a Marsella (França), segona meitat s.V-inicis s.VI, a Aldaieta-Espikulatxe (Nanclares de Gamboa, Àlava), segona meitat s.VI-inicis VII, Necròpolis Norte de La Olmeda (Pedrosa de la Vega, Palència), segona meitat s.IV, San Cucufate (Portugal), s.IV-V, Begastri (Múrcia), s.IV-VII, *Cartama* (Dehesa Alta, Màlaga), s.IV-V, Cidadela

⁴⁵ ALARÇAO, J. i A.: 1965. Est. VIII, IX, X. N. 205-240.

⁴⁶ ORTIZ, M.E.: 2001, p. 328.

⁴⁷ Tot i que aquest segon fragment entra dins d'aquesta tipologia, s'ha enumerat diferent perquè el considerem més aviat un plat, i per tant del grup ST 4.

⁴⁸ ORTIZ, M.E.: 2001, p. 329.

(Sobrado dos Monxes, Coruña), s.IV-V, *Lucentum* (Alacant), s.IV-V, Valera de Abajo (Cuenca), s.IV-V, i Hornillos del Camino (Burgos), s.V.

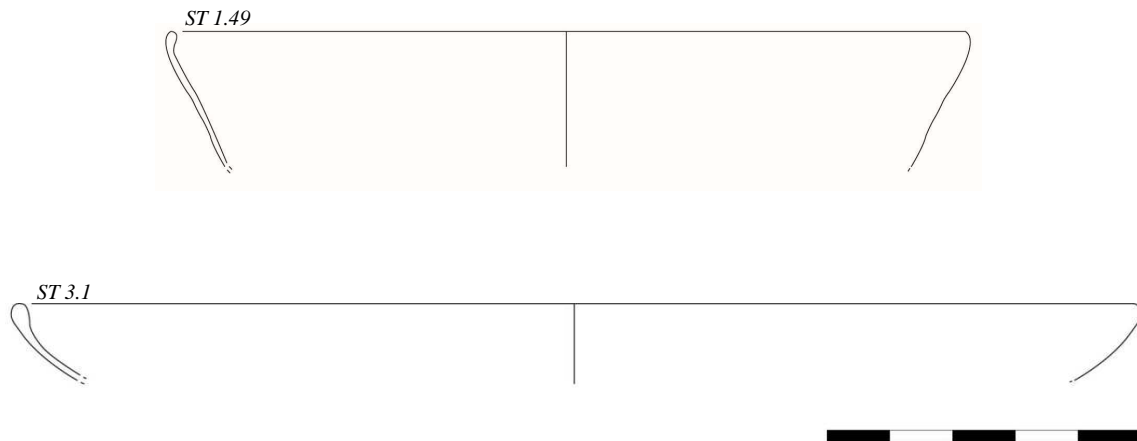

Fig.30. Dos individus de la tipologia: Conimbriga 1965. N. 205-227.

▪ [Clairmont 1963, Grup IIIC 1-2, N. 432-433⁴⁹](#)

Clairmont estableix una classificació dels vasos en quatre grups segons el tipus de fons ; **l'únic exemplar que presentem (0,91%), de 6cm. de diàmetre, estaria inscrit en el grup de bases àpodes amb el fons engruixit, la paret del qual es va aprimant a mesura que puja.** Algunes bases són lleugerament còncaues, com seria el cas provable de la Fig. *ST 1.50*. i tenen els costats una mica projectats cap fora. La tècnica de fabricació és la del bufat lliure i sovint, aquest tipus de bases, pertanyen a basos alts, per tant, probablement seria un recipient per a líquids.

De vegades duen línies incises o depressions, però el fragment que se'n ha conservat no presenta cap tipus de decoració; també són abundants els individus incolors o amb algun toc de color verd. En el cas que ens ocupa podem

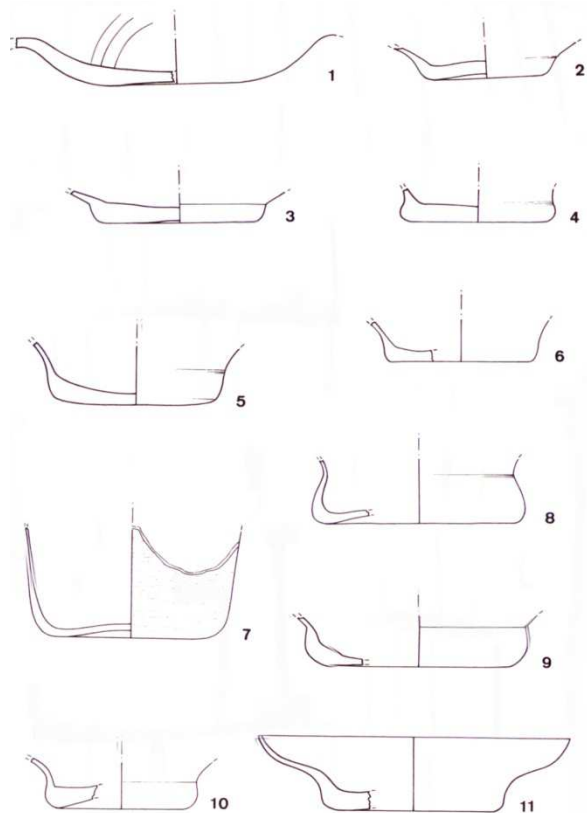

Fig.31. Clairmont 1963, Grup IIIC 1-2, N. 432-433 (ORTIZ, M.E.: 2001, p. 280)

⁴⁹ Clairmont, C. W., 1963, p.97

dir que és incolor.

Pel que fa a la localització i difusió, es suggereix un origen de Síria occidental o Xipre. A Itàlia trobem gran quantitat d'aquesta forma, i la semblança del tipus de vidre que presenta amb la forma 106, fa pensar en una relació estreta amb aquesta i en una manufactura mediterrània. Tampoc es descarta un origen peninsular.

Cronològicament, és una forma més comuna del s.II i primera meitat del III, tot i que també hi ha algun exemplar datat al s.IV i al s.V. Trobem paral·lels a Saragossa, datats la majoria en època tardo constantiniana i a la segona meitat del s.V, *Dura-Europos* (Síria), segles III-IV, a Montmaurin (França), s.IV, Ostia (Itàlia) s.III-IV, Roma (Itàlia), finals del s.IV i a Troia (Portugal), sense cronologia.⁵⁰

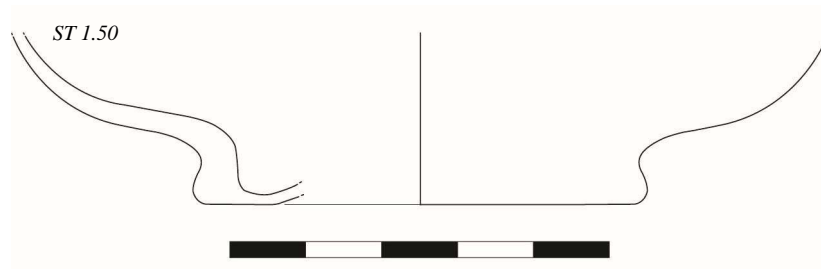

Fig.31. ST 1.50

▪ [Isings 69a](#)

Segons Isings, aquest tipus de bol apareix al període flavi i té característiques similars a la forma Morin-Jean 86. **El fragment identificat en el context 232, és transparent, de color verd clar i d'11cm. de diàmetre, representa un 0,91% del total dels individus.** Segons Morin-Jean, és una tipologia que trobem a Europa occidental a partir de l'any 79, com els exemplars trobats a Pompeia. També comenta que acostumen a presentar-se en color violeta, no és el nostre cas.

Els paral·lels que menciona Isings són els següents: Pra di Este (Itàlia), c.100, probablement flavi, Nijmegen (Països Baixos), c.70-105, i a Tenero (Suïssa), època tiberiana.

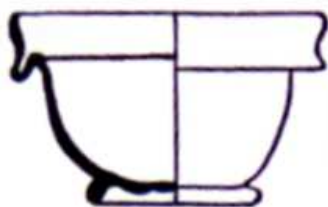

Fig.32. Isings 69a
(ISINGS, C.: 1957)

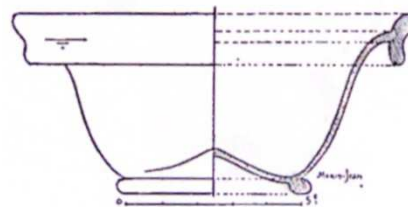

Fig.33. Morin-Jean 86
(MORIN-JEAN, 1952)

⁵⁰ ORTIZ, M.E.: 2001, p. 351.

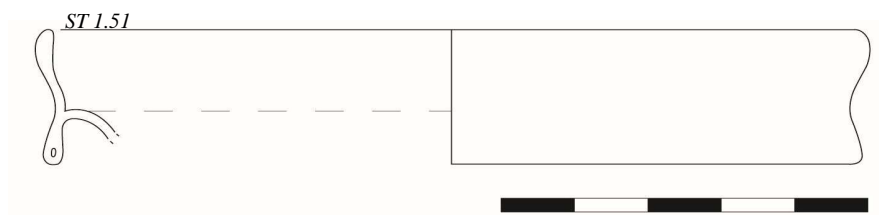

Fig.33. ST 1.51

2. ESCUDELLES

▪ Isings 116a var./Trier 15a⁵¹

Variant de la forma Isings 116/Trier 15a. El perfil s'assembla molt a forma Isings 117, però sense decoració de depressions. La vora és lleugerament atrompetada i s'obre cap a l'exterior de forma bisellada. Aquesta variant és llisa i no presenta decoració; acostuma a ser de color verd oliva.

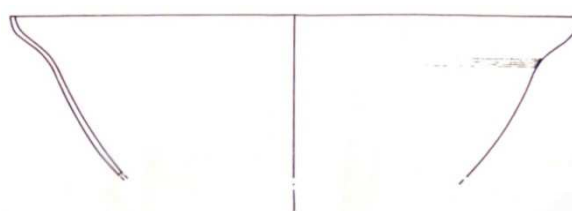

Fig. 34. Isings 116a var./Trier 15a
(ORTIZ, M.E.: 2001, p. 372. Fig. 100, 1.)

La tècnica de fabricació també és el bufat lliure i es creu que era un recipient possiblement per a beure-hi vi.

Han estat identificats 9 fragments que representen un total del 8,25% del total dels fragments estudiables. De les 10 vores que s'han pogut estudiar s'ha calculat el diàmetre, els quals oscil·len entre 17-13cm. La coloració oscil·la entre el verd oliva i el verd clar.

L'àrea de difusió i localització és l'àrea renana és per això, que els models amb el llavi arrodonit s'han considerat una evidència de producció peninsular⁵² tot i que no és la forma que ens ocupa en el nostre cas. Aquesta variant, doncs, sembla una readaptació dels models renans; els paral·lels els trobem a *Caesaraugusta* (Saragossa capital) i província, a l'*Oppidum* de Saint –Blaise (Bouches-du-Rhône, França), inicis del s. V, Ràvena (Itàlia), s. IV-V, Cartago (Túnez), s. IV-V, Clos de la Lombarde (Narbona, França), 400-425 i a Colonia (Alemanya), meitat del s. IV⁵³.

Pel que fa a la cronologia, tot i que es data fonamentalment des de la segona meitat del s. IV i V, es va mantenir fins al s.VI.

⁵¹ ORTIZ, M. E.: 2001, p. 338-339.

⁵² PRICE, J., 1981, p. 534-535.

⁵³ Paral·lels citats per M. E. Ortiz a :ORTIZ, M.E.: 2001, p. 339.

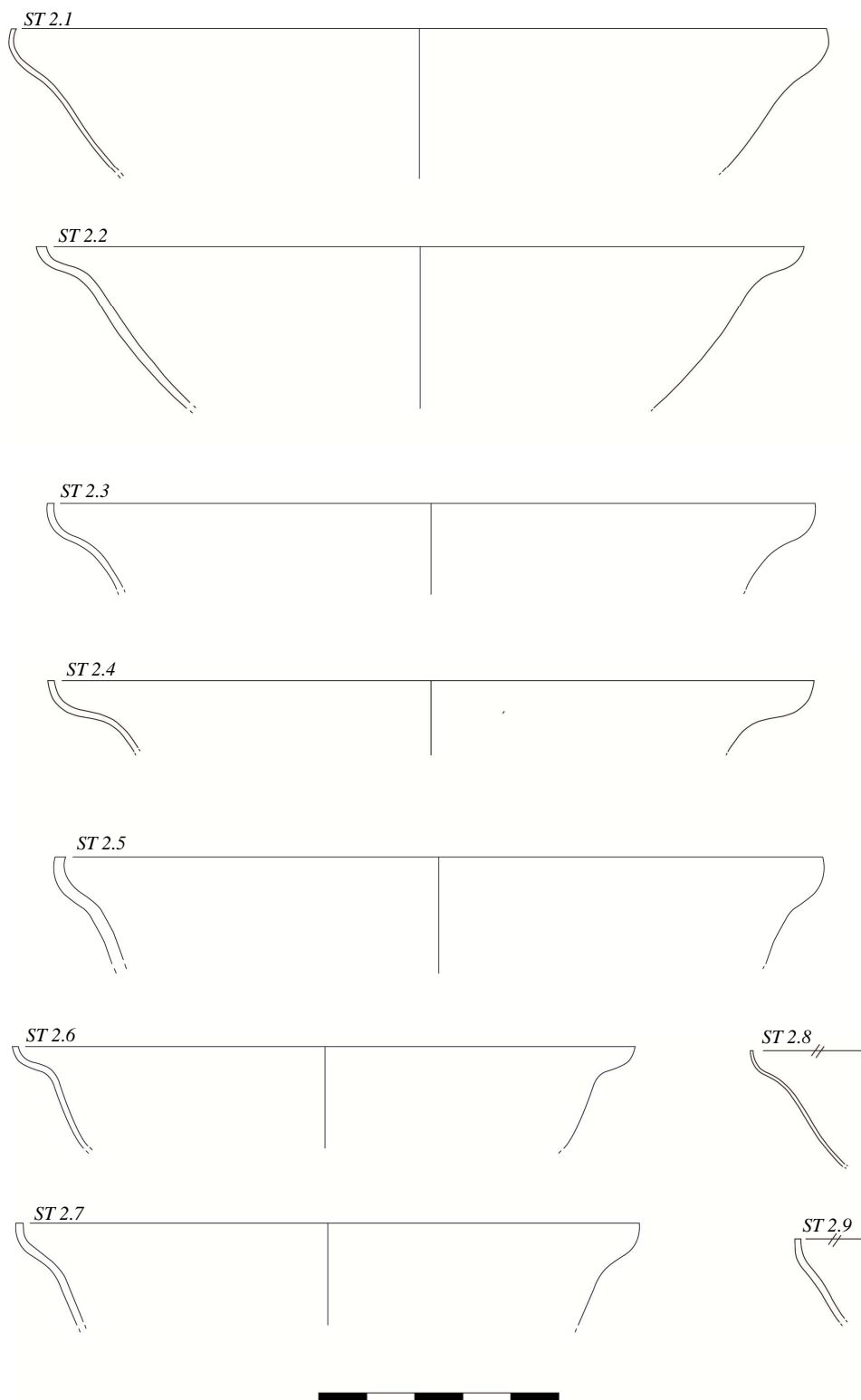

Fig. 35. Continuació fragments de vora del grup ST 2: ST 2.1-2.9

No podem passar a la següent tipologia sense mencionar la dificultat de distingir la tipologia Isings 116a var./Trier 15b de la que parlarem a continuació, la Isings 117/Morin-Jean 76. Les dues tenen una forma molt similar, de vol acampanat, l'únic que la Isings 117, com expliquem a continuació, presenta depressions. Però, i si no tenim fragments prou grans com per discernir-hi alguna mena de irregularitat que ens faci entreveure una depressió? Doncs evidentment, la cosa es complica. Tot i així, gràcies a la inclinació de les parets i al grau d'obertura del llavi, les hem pogut diferenciar.

Tampoc podem passar per alt la semblança que presenta la forma que acabem de descriure, amb la llàntia n. 17 que presenten CROWFOOT & HARDEN 1931, dins del grup 2, a la làmina XXIX. Morfològicament i des del punt de vista de la seva fabricació, és idèntica a la forma Isings 116 i a les seves variants. És possible que duguessin un apèndix similars a la forma CROWFOOT & HARDEN 1931, grup 2, làmina XXIX, n.35. També es donava el cas, que les llànties-bol, se suspenguessin amb l'ajuda d'un collarin metàl·lic ajustant-se sota la vora.⁵⁴

Per tant l'ús d'aquesta tipologia també va poder ser el de llàntia d'oli, per a la il·luminació. En el cas que fós aquest el seu ús, cal dir que no es coneix bé la seva difusió ja que es troben tant a orient com a occident. Pel que fa a paral·lels, Crowfoot i Harden citen Karanis, i a *Caesaraugusta* (Saragossa) es va identificar un possible exemplar que s'utilitzés per a la il·luminació, en un context del s.V.

El fet també, d'haver identificat dins el conjunt de vidres estudiats, tres possibles apèndixs de llàntia (que tractarem més endavant), ens faria plantejar l'ús d'aquests recipients com a llànties; tot i així, no els podem relacionar directament i per tant tampoc podem dir quin era el seu ús específic.

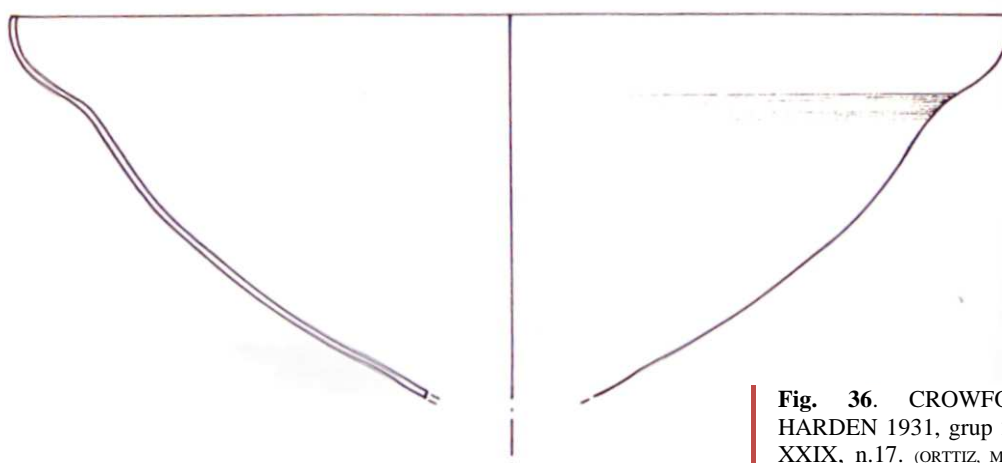

Fig. 36. CROWFOOT & HARDEN 1931, grup 2, làmina XXIX, n.17. (ORTTIZ, M.E.: 2001, p. 230)

⁵⁴ ORTTIZ, M.E.: 2001, p. 195.

3. PLATS I PLÀTARES

▪ Vila-roma 9.23-9.24

Plat de vora en V invertida. Presenta les parets exvasades i el llavi corbat cap a l'exterior. **Només hem identificat un fragment d'aquesta tipologia (0,91%) i en coneixem el diàmetre que oscil·laria entre els 52 i 53cm, i per tant una mida considerablement gran. De color verd clar tirant a blavós i transparent.**

A part dels dos individus documentats a l'abocador del carrer d'en Vila-roma i per tant del 440-450, trobem paral·lels a la mateixa ciutat, segons Paula Bages, que documenta 4 exemplars de plats de vora V invertida (n. 238, 239, 240 i 241), dos sense procedència, un de la Necròpolis Paleocristiana (s.I-VII), i un de la Plaça Imperial Tarraco, sense cronologia. També trobem peces similars a *Conimbriga* (Coimbra, Portugal)⁵⁵ i a Luni⁵⁶, on es documenten al s.IV.⁵⁷ Tenim també molts exemplars documentats d'aquesta tipologia a *Baetulo* (Badalona), uns 18 individus, però sense procedència ni cronologia⁵⁸.

Per les dimensions que presenta el plat, podem suposar que era més aviat per a l'ús col·lectiu que per a l'individual

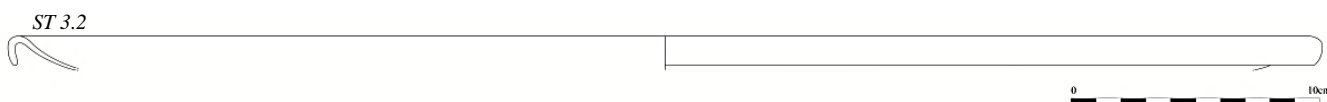

Fig. 37. Segona peça del grup ST 3. ST 32

▪ Isings 97 a/b⁵⁹

Hem identificat dos fragments de vora transparents de color verd, pertanyents a un individu (0,91%) d'aquesta tipologia, tot i que no tenim prou evidències, creiem que es tracta d'un plat o plàtera que segons Isings s'origina a finals del s.II i inicis del III i que perdura fins a finals del s.IV. El diàmetre de la peça fa 66cm., per tant una dimensió considerable, i com en el cas anterior, podem suposar que no era per a l'ús individual.

La diferència entre la Isings 97 "a" i la Isings 97 "b", és la forma, en el primer és circular, i en el segon és oval; **però amb els dos fragments que es conserven i les dimensions del diàmetre és impossible saber de quina es tracta.** En el cas de la forma ovalada, es coneix que són originaris d'Egipte.

⁵⁵ ALARÇAO.: 1965, p.105

⁵⁶ LUNI, 1977, p.155,17.(dins de BENET, C. i SUBÍAS, E.: 1989).

⁵⁷ BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989, p. 334.

⁵⁸ FLOS TRAVIESO, N.: 1987, p.164-166. Figs. 43-45, n. 269-284.

⁵⁹ ISINGS, C.: 1975, p.116-117.

Trobem paral·lels del model “a” a Bonn (Alemanya), finals del s.II-inicis del s.III, i a Colonia (Alemanya), c. 350. Pel que fa al model “b” és una forma típica de Karanis, a partir del s.IV, Colonia, s.III i Remagen, s.III-s.IV.

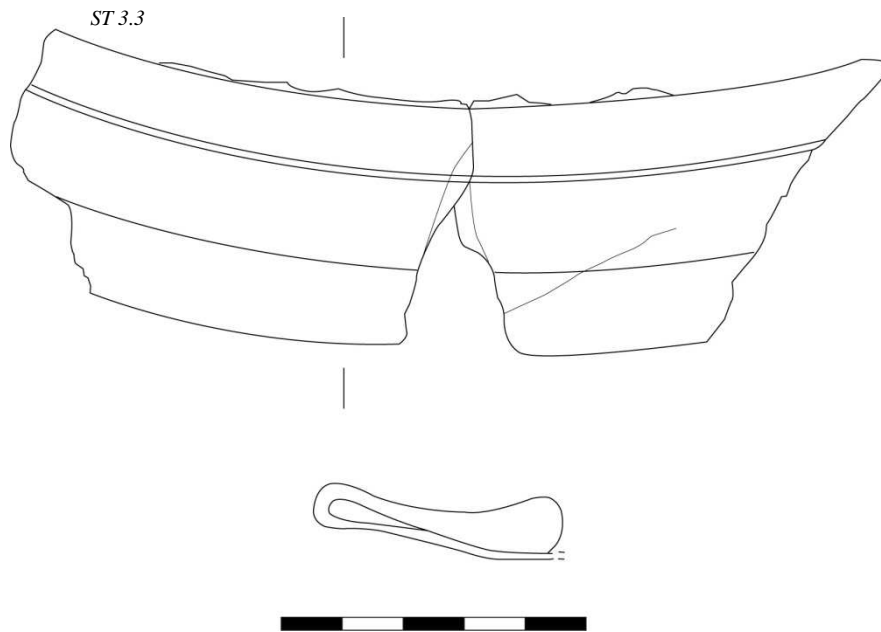

Fig. 38. Tercera peça del grup ST 3.ST 3.3

▪ [Santa Tecla 3.4](#)

S’han localitzat dos fragments (un individu→0,91) informes, transparents i de color blau lapislàtzuli. El gruix de la peça és de 0,4-0,5cm. Com es pot observar a la fotografia presenta marques incises de fons, és per això, que tot i ser informe i que no ens pugui aportar una tipologia concreta, el fet que sigui completament pla ens fa pensar en una forma de plat o de plàtera donat que les ampolles o gerres, no tenen aquests tipus de base.

Fig. 39. ST 3.4

▪ [Vila-roma 9.29/9.30](#)

Es tracta de peus anulars, possiblement de plats de grans dimensions, i provablement de la tipologia que em mencionat anteriorment (Isings 97). Els tres fragments són translúcids i de color verd oliva fosc; els seus diàmetres oscil·len entre 13 i 15cm.

A l'abocador del Vila-roma, hi ha dos fragments les mateixes característiques i també trobem paral·lels sense datació a Conimbriga.⁶⁰ i a la Casa I de Iesso (Lleida)⁶¹ amb una datació del tercer quart del segle V.

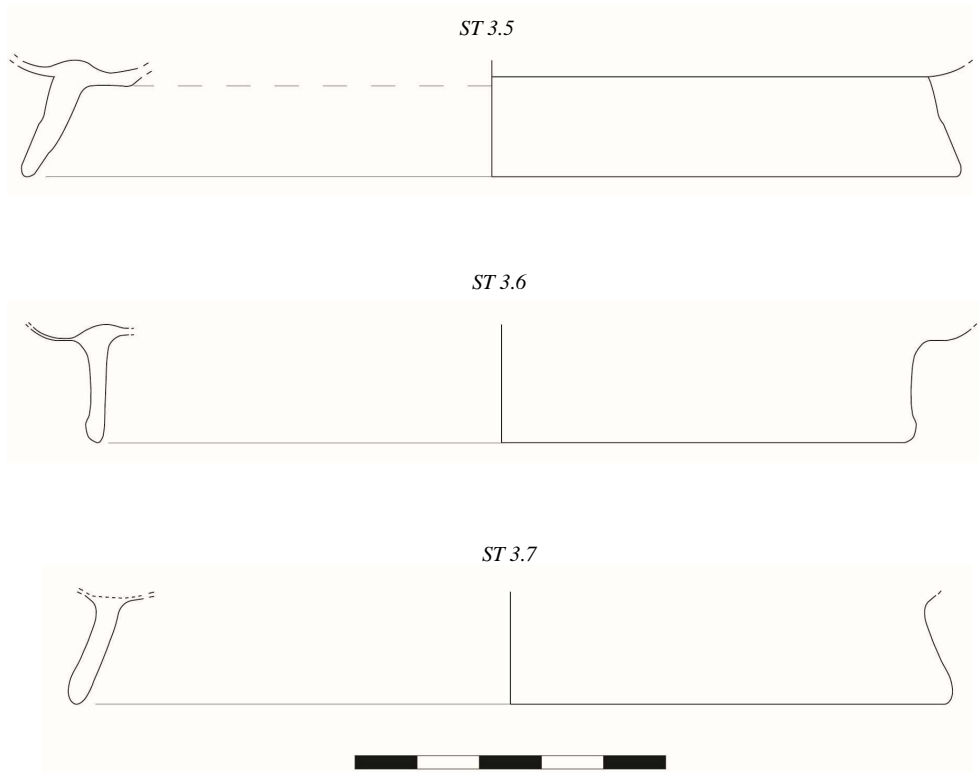

Fig. 40. ST 3.5-3.7

⁶⁰ ALARÇAO 1965, p.75.

⁶¹ USCATESCU, A.: 1990, p.57. Fig.5, n.26-28.

5. AMPOLLES I GERRES

- [Isings 126-127⁶²/Morin-Jean 9/Vila-roma 9.36](#)

Ampolla cilíndrica amb boca d'embut feta amb la tècnica del bufat lliure. Les ampolles apareixen amb molta freqüència en contextos baix-imperials i acostumen a presentar poques variacions tipològiques. Sovint es tracta de recipients cilíndrics amb una o dues anses, boca d'embut decorada amb un o més cordons de pasta de vidre sota la vora i fons plans o còncaus.⁶³

En aquest cas, la forma Isings 126 es relaciona amb la forma d'Isings 121 i el seu perfil és molt similar a l'ampolla contemporània de la forma 102 d'Isings. Aquesta tipologia ha estat tractada per Morin-Jean⁶⁴ com una variant de la forma 9, l'equivalent a la forma Isings 127. La diferència entre els exemplars del segle I i II i els exemplars més tardans, és que, aquests darrers són més elegants degut a la proporcionalitat que mantenen entre les diverses parts de la forma. Té el cos cilíndric particular; el coll, que acostuma a ser prou ample, enllaça amb una boca que es projecta cap a l'exterior. El llavi és arrodonit i la peça tant sols és subjecta amb una sola ansa que neix de sota la vora per recolzar-se a l'espatlla de la peça. Les anses són planes de cinta i poden presentar-se amb nervadures o acanalades/estriades (com és en el nostre cas), i les bases, com ja en mencionat anteriorment, planes o una mica còncaves.

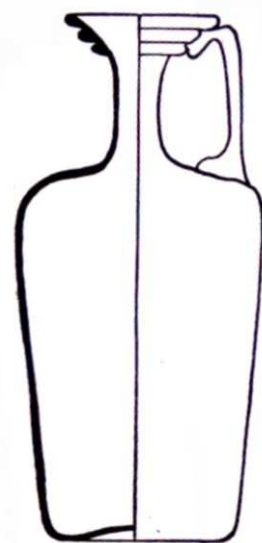

Fig. 41. Isings 126

(ISINGS, C.: 1957)

Pel que fa a la decoració, podem trobar tant models llisos com models decorats (com és el cas d'un dels fragments de base que tenim). Dins de la decoració de la peça, trobem també els cordons de vidre de sota la vora, que s'ha volgut veure com una reminiscència de les cordes amb les quals es subjectava el tap del recipient en els models ceràmics.⁶⁵

D'aquesta tipologia disposem d'una vora quasi completa de 6cm. de diàmetre, transparent i de color verd grogós, dues anses estriades i translúcides de color verd olivar-groc, i tres bases planes, totes transparents i molt primes (0,2-0,3cm.): Una de 8cm. de diàmetre i color verd clar, una de 13/14cm de diàmetre, color verd oliva i amb decoració esmerilada, i una altra de 9cm. de diàmetre i de color verd oliva fosc. Aquests 6 fragments representen un 5,94% del total estudiable.

Hem determinat cada fragment com un individu diferent ja que, en primer lloc, les dues anses que tenim, tot i ser de la mateixa tipologia, no tenen les mateixes

⁶² ISINGS, C.: 1957, p.156-158.

⁶³ BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989, p. 337

⁶⁴ MORIN-JEAN, E.: 1913, p. 53-55

⁶⁵ ORTIZ, M. E.: 2001, p. 183-184.

dimensions i per tant són molt possiblement de recipients diferents. En segon lloc, sabem que els tres fragments de base són de tres recipients diferents ja que ni el diàmetre ni el color coincideixen. Finalment, dir que és impossible precisar quin fons pertoca a cada ansa o a la vora.

Pel que fa al seu ús, es considera aquesta forma un recipient d'ús domèstic per al transport de líquids, patent pel seu disseny i per troballes en magatzems de cuines. Cal dir però, que la varietat de mides és clau per determinar altres usos com el destinat a la taula. L'especial disposició de la boca en forma d'embut, permetria l'abocament de líquids des de contenidors més grans i així facilitar el consum de forma més ràpida a taula. Cal dir que aquests recipients s'empraren també com a urnes cineràries. En contextos funeraris tard romans, els aixovars sembla que conformaven un joc de pàtera-oinochoe, o gerra-bol/plat, en relació al ritual d'enterrament. Freqüentment aquest servei era mixt i es combinaven les gerres de vidre amb els bols de *terra sigillata*.

En el cas dels fragments que tenim, podríem dir, que per dimensions devien ser més aviat recipients de mida mitjana i per tant, destinats més al servei de taula que no pas al d'emmagatzematge de líquids pròpiament. El fet que tinguem un fragment decorat i que en general sigui vidre molt prim, també fa pensar més en una vaixela de taula i no en recipients per emmagatzemar.

Pel que fa a la difusió i localització, hem de dir que és una tipologia molt comú a tot l'Imperi. Les ampolles amb panxa cilíndrica i base plana tenen un origen egipci, estenent-se la seva producció, posteriorment, cap a Europa. Per Isings, la tipologia apareix al s.III, però una troballa en el derelict de Cabrera III (Mallorca), porta la cronologia inicial fins a mitjans d'aquest segle, iniciant-se un lent retrocés des de mitjans del s.V.⁶⁶

Si parlem de paral·lels, trobem un exemplar a Farasdués (Saragossa), amb una cronologia de finals del s.III-primer meitat del s.V, Cabrera III (Mallorca), *circa* 257, Brigetio (Hongria), s. III-IV, Aquileia (Itàlia), finals del s. III-IV, Porto Torres (Cerdanya), s. IV, Necròpolis de San Miguel del Arroyo (Valladolid), finals del s.IV, Necròpolis Fuentespreadas (Zamora), finals del s.IV, *Tarraco* (c/Vila-roma, Tarragona), 440-450, *Conimbriga* (Coimbra, Portugal), 465-468 i a Fondal de Valldeïllòs de Mediona (Vilafranca del Penedès), sense cronologia. A més a més dels que ressenya Isings: Rheinzabern, Karanis, Sahara i Oxyrrhynchus.⁶⁷

Maria Esperanza Ortiz, assenyala que tot i que en l'estudi del Vila-roma s'assenyali que no hi ha diferències significatives entre les produccions dels diferents segles, creu que

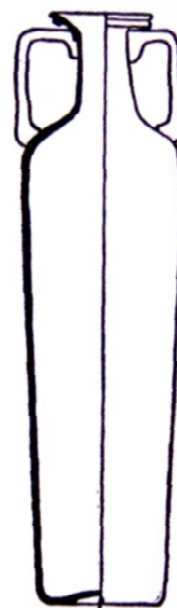

Fig. 42. Isings 127

(ISINGS, C.: 1957)

⁶⁶ Es dedueix de les estratigrafies de Marsella (FOY, D. y BONIFAY, M.: 1985, p. 4 i 87.)

⁶⁷ Paral·lels citats per M. E. Ortiz :ORTIZ, M.E.: 2001, p. 184.

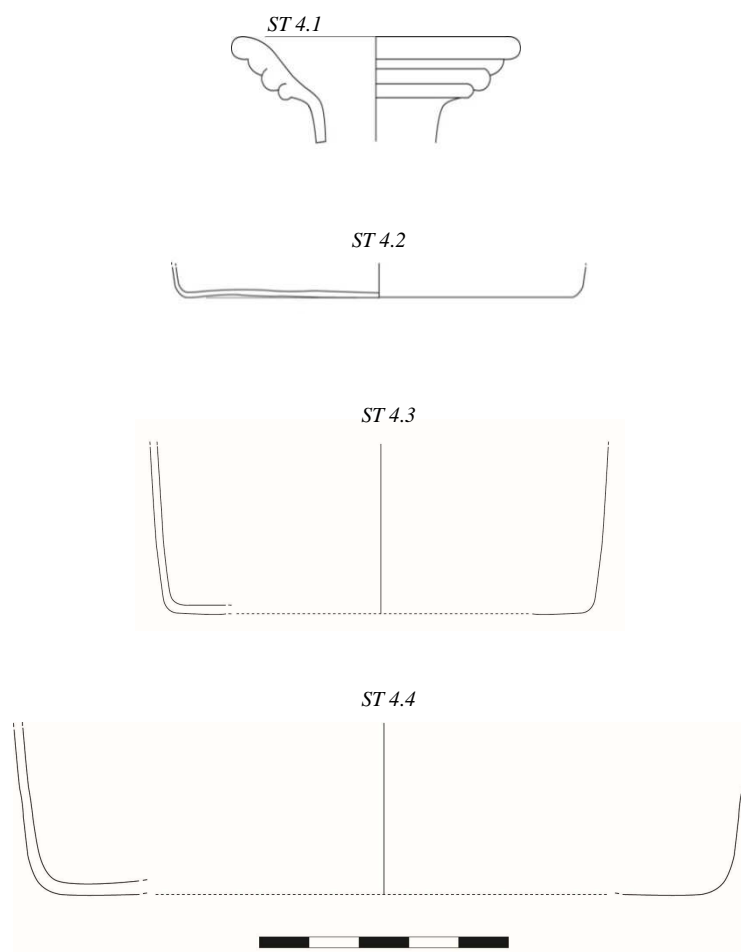
amb una vista detinguda i comparada de diverses mostres és possible arribar a establir sèries cronològiques.

En canvi, la forma d'Isings 127, es diferencia principalment de la 126 perquè té dues anses i la mida d'aquests recipients acostuma a ser més gran, i per tant la funció anirà més lligada ala contenció i abocament de líquids; per tant emmagatzematge. Podríem dir que es considera una garrafa.

Tot i que Harden apunta com a únic centre productor Egipte, l'abundant nombre de peces aparegudes a Colònia i a altres llocs d'occident, fa plantejar-se l'existència d'una fàbrica occidental.⁶⁸

Pel que fa a la cronologia, és una peça freqüent des de finals del s.III. A Saragossa es documenten exemplars de la segona meitat del s.V i de la segona meitat del s.VI. Trobem paral·lels a Colonia (Alemanya), s.III-IV, *Conimbriga* (Coimbra, Portugal), primera meitat s.IV, La Bourse (Marsella, França), segona meitat s.V-inicis s.VI, *Oppidum* de Saint Blaise (Bouches-du—Rhône, França), inicis s.V i a Brigetio (Hongria), s.III-IV.

Els paral·lels que aporta Isings són: Hessloch, Colonia, Hohensülzen, Atenes, Monceau-le-Neuf, Spontin, Dunapentele, Ebel, Hofergasse i Straze.

⁶⁸ ORTIZ, M. E.: 2001, p. 186-187.

Fig. 43. Vora i fons del grup ST 4

Fig. 44. Anses estriades del grup *ST 4*.

▪ [Isings 101/Vila-roma 9.44](#)

En aquesta tipologia presentem dos fons àpodes i molt còncaus (1,83%) característics d'ampolles cilíndriques pertanyents a aquesta tipologia. Transparents, de color verd oliva i de 8cm. de diàmetre els dos.

Trobem un exemplar a l'abocador Vila-roma⁶⁹ (440-450) quasi idèntic al fragment *ST 4.7* i M.E. Ortiz també identifica la mateixa base com una Isings 101⁷⁰, amb una cronologia baix imperial.

Aquestes ampolletes, produïdes amb la tècnica del bufat lliure, apareixen al s.III, però són propies del s.IV i continuen durant el s.V fins l'alta edat mitjana. L'ús d'aquests recipients era similar al dels unguentaris i balsameres, sempre però depenent de la mida i de les circumstàncies de qui l'utilitzés.

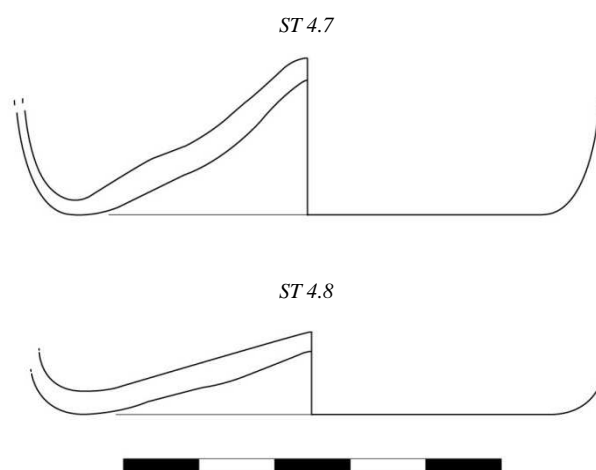

Fig. 45. Fons *ST 4.7* i *ST 4.8*.

⁶⁹ BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989, p. 338.

⁷⁰ ORTIZ, M. E.: 2001, p. 44, fig. 2, n. 11.

6. FIOLES I FLASCONS

- Isings 104 i var⁷¹⁷².

Tenim dos vores d'aquesta tipologia, una molt similar i l'altra que podria ser una variant de la mateixa forma; Representen un 1, 98% dels fragments estudiables i tenen uns diàmetres de 4 i 6cm; la coloració és verd oliva. Tenen forma d'embut i es podria tractar tant de la forma Isings "a" com de la "b" ja que la diferència la trobem en el tipus de base (amb o sense peu). En el nostre cas no podem distingir-les ja que no disposem d'una base relacionable amb aquestes vores.

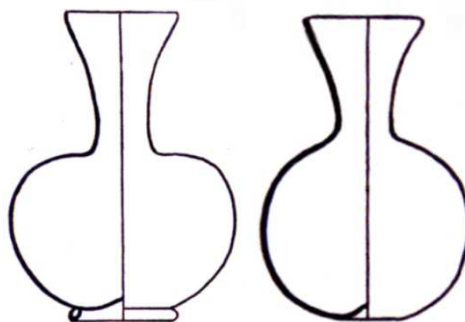

Fig. 46. Isings 104a i 104b.

El cos d'aquests recipients acostuma a ser globular i pot presentar una base anular. Tot i que apareix al s.III, és típic del s.IV. S'utilitzava principalment per contenir-hi vi i altres líquids de taula tot i que els de dimensions més reduïdes podien utilitzar-se per als cosmètics o fàrmacs.

Són recipients que podien anar amb o sense decoració, ja fos amb pintura, gravats, o fils aplicats.

Tenen difusió per tot l'Imperi i trobem paral·lels a *Caesaraugusta* (Saragossa), segona meitat del s.V, *Conimbriga* (Coimbra, Portugal), sense cronologia i s.III-s.IV, Gardanne (França), s.V-VI i a Cartago (Tuníssia), s.IV. Isings també menciona Karanis, Remagen, Mainz, Trier, Worms, Colonia-Müngersdorf, Weinsheim, Mòdena, Estrasburg, Aum-am-Leithaberg, Nettersheim, Colonia-Braunsfeld, Andernach, El Bassa, El Jish, Gerasa.

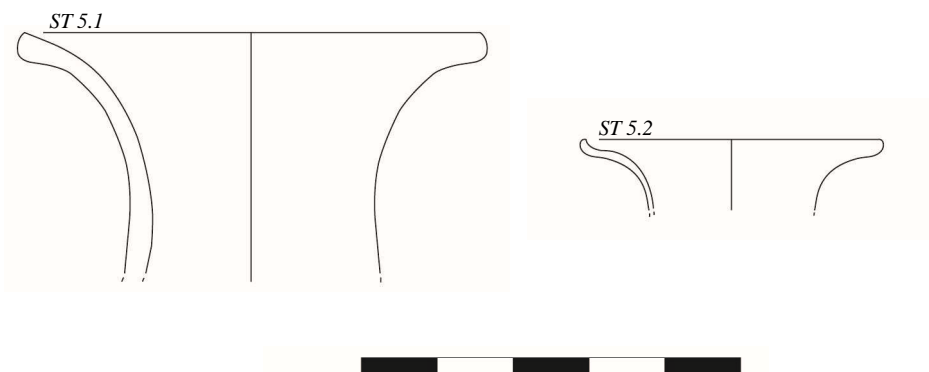

Fig. 46. Els dos únics fragments d'aquest grup ST 5.

⁷¹ ORTIZ, M. E.: 2001, p. 341.

⁷² ISINGS, C.: 1957, p. 122-125.

7. LLÀNTIES

- [Alarçao, J. e A.: 1965. Est. X. Fig. 244-249/Vila-roma 9.62](#)

Harden divideix les llànties de Karnis en quatre grups, i és en el grup D “llànties amb base protuberant” (finals del s.IV-inicis del V) on inclouríem els nostres exemplars⁷³.

En el nostre cas, tenim tres fragments de pivot massís, de formes diferents.

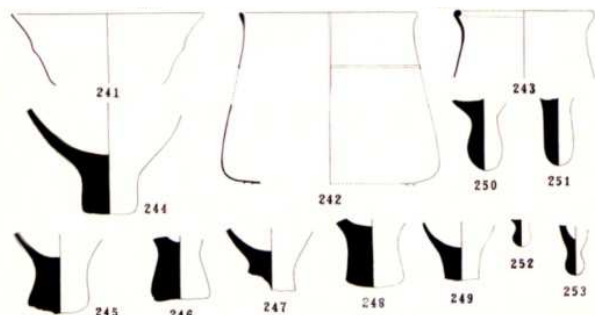

Fig. 47. Alarçao, J. e A.: 1965. Est. X. Fig. 244-249

Pel que fa a paral·lels, a l'abocador de Vila-roma es va localitzar un fragment similar tot i que es qüestionen la seva tipologia degut a les reduïdes dimensions que presenta. Trobem un altre paral·lel a la mateixa ciutat de Tarragona, citat per Paula Bages, tot i que ella els presenta com a pivots de recipients amfòrics; i es que a “Alarçao, 1965” ja es qüestionen el dubte de la seva funció. Tot i així, es coneixen contextos tardans datats del 425 al 533 com el de Cartago i a Marsella al s.VII.⁷⁴

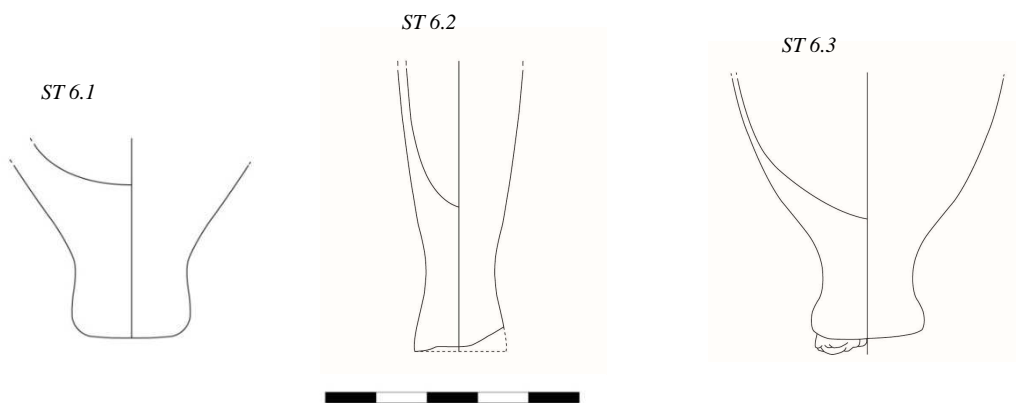

Fig. 48. Tres pivots de llàntia grup ST 6

⁷³ ALARÇAP, 1965, p.130-131.

⁷⁴ TATTON-BROWN, 1984, 203, 9/FOY i BONIFAY, 1984, 300, 5, 154 (Dins de BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989, p. 343).

8. REBUIG I RESTES DE FABRICACIÓ

▪ Boques de canya

Els dos elements que presentem a continuació, poden semblar colls de recipients, però el fet és que no corresponen a cap tipologia, sinó que són boques de canya o “palmatòries”. Es tracta de la pasta vítria que uneix la peça de vidre a la canya de bufar; quan el recipient està llest, aquesta es talla.

Trobem diversos paral·lels, com els del carrer Vila-roma (9.71 i 9.72), 440-450 o els taller del c/Sabaters de València datats del III-IV.⁷⁵

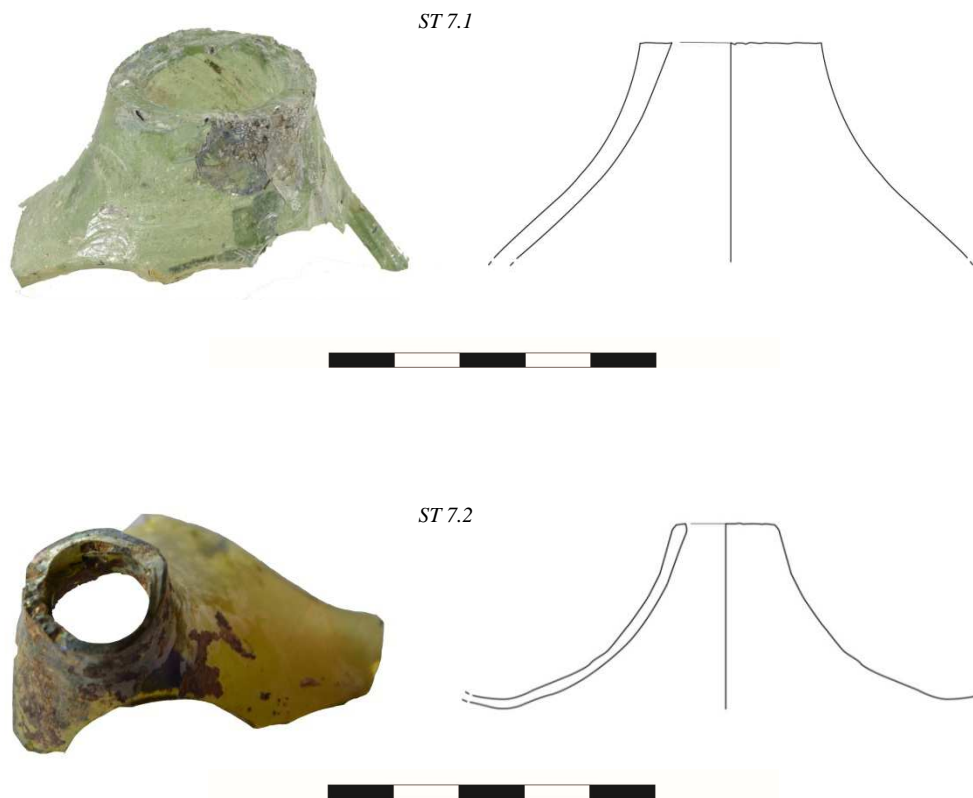

Fig. 49. Boques de canya. Grup ST 8

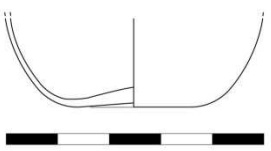
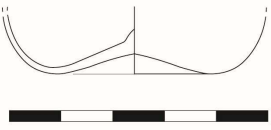
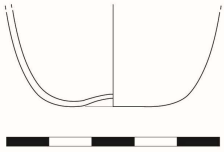
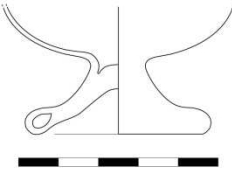
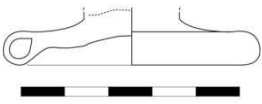
⁷⁵ SÁNCHEZ, M.D. i RAMON, A.: 2014

9. INDETERMINATS (19 individus)

- **Vores** (6 individus → 31,57% dels indeterminats)

	<i>Descripció i observacions</i>	<i>Perfil</i>
8.1.	Fragment de vora tubular exvasada, transparent i de color verd oliva clar. El gruix de la paret és de 0,1cm i el del llavi de 0,5cm. Pel diàmetre (13cm.) i morfologia, pensem que podria ser una bol o una copa.	
8.2.	Fragment de vora tubular exvasada, transparent i de color verd oliva clar. El gruix de la paret és de 0,15cm i el del llavi de 0,5cm. Presenta moltes bombolles d'aire i alguna iridescència. Pel diàmetre (15cm.), i morfologia, pensem que podria ser una bol o una copa.	
8.3	Fragment de vora exvasada, de vidre opac i color blau fosc (similar al lapislàtzuli). Presenta bombolles d'aire molt petites i alguna iridescència. El gruix oscil·la entre els 0,4 i 0,3cm. i el diàmetre és de 16-17cm. Possible escudella o bol gran.	
8.4	Fragment de vora exvasada, molt petit i en molt mal estat de conservació (degradació en escames). És opac, de color verd grogós i és molt lluent. Fa 0,4cm. de gruix i un diàmetre aproximat de 16-18cm. Possible escudella o bol de grans dimensions.	
8.5	Possible fragment de vora tubular (molt trencada). De vidre transparent, presenta moltes bombolles d'aire i alguna ratllada. El gruix de les parets oscil·la entre els 0,2 i 0,1cm. Pel diàmetre (5-6cm.) i la morfologia, podria tractar-se d'una vora d'ampolla o gerra.	
8.6	Fragment diminut de vora, transparent de color verd oliva. Degut a la mida de la peça ens és impossible saber el diàmetre o morfologia del suposat recipient.	

- **Bases** (5 individus → 26,31% dels indeterminats)

	<i>Descripció i observacions</i>	<i>Perfil</i>
8.7	Fragment de fons transparent de color verd oliva, pla, però lleugerament còncau. El diàmetre és de 3-4cm. i el gruix oscil·la dels 0,2 als 0,4cm. Podria ser un fons de flascó o d'ungüentari.	
8.8	Fragment de fons transparent de color verd oliva. En aquest cas molt més còncau que l'anterior i presenta força més gruix de vidre al centre; el gruix oscil·la entre 0,3 i 0,2cm. Presenta moltes bombolles d'aire i marques del procés de fabricació (possible punt on s'encaixava la canya de bufar). Pel diàmetre que té (3-4cm.) podria ser un fons d'ungüentari.	
8.9	Fragment de fons pla i lleugerament còncau de color verd clar transparent i amb un gruix homogeni de 0,2cm. Pel diàmetre que presenta (3cm.) podria ser un fons d'ungüentari.	
8.10	Fragment de peu tubular complet, cònic i amb opercle amb un fragment de paret conservat en forma "d'U"; de color verd oliva i 4,70cm. de diàmetre. Presenta moltes iridescències. Els únics paral·lels que hem trobat són els tres peus indeterminats de característiques similars, de l'abocador Vila-roma (9.65, 9.66 i 9.67) ⁷⁶ .	
8.11	Fragment de peu tubular de color verd clar i 6cm. de diàmetre. Presenta moltes bombolles d'aire. Els únics paral·lels que hem trobat són els tres peus indeterminats de característiques similars, de l'abocador Vila-roma (9.65, 9.66 i 9.67) ⁷⁷ .	

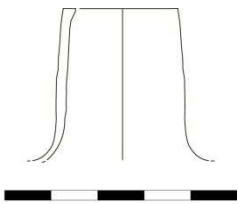
⁷⁶ BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989. P. 341-343

⁷⁷ BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989. P. 341-343

- **Anses** (2 individus → 10,52% dels indeterminats)

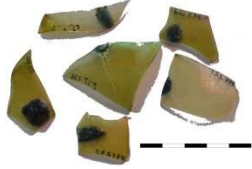
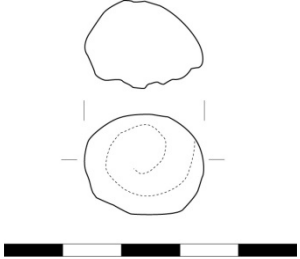
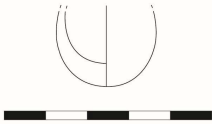
	<i>Descripció i observacions</i>	<i>Perfil</i>
8.12	Ansa de cinta, de color verd oliva, translúcida. Acostumen a anar amb ampolles cilíndriques o recipients de líquids.	
8.13	Fragment d'ansa de 8 cm. de llarg, opac (possiblement es tracti de pasta de vidre) i pertanyi a un recipient de dimensions considerables.	

- **Colls** (1 individu → 5,26% dels indeterminats)

	<i>Descripció i observacions</i>	<i>Perfil</i>
8.14	Fragment de coll de 2cm de diàmetre, transparent i de color verd oliva. El gruix de les parets és de 0,2cm. i no presenta iridescència. No podem saber a quina tipologia correspon, però és probable que pertanyi a un ungüentari o flascó.	

- **Altres** (5 individus → 29,41% dels indeterminats)

	<i>Descripció i observacions</i>	<i>Perfil</i>
8.15	Fragment informe de coloració morada d'0,1cm de gruix, decorat a motlle probablement. És una decoració típica de la Isings 107a (325-375). Localitzats tres fragments més com aquest.	

8.16	Fragment de carena que presenta decoració esmerilada de formes geomètriques, les mateixes que trobem a l'individu 9.43 de l'abocador de Vila-roma. No podem determina si es tracta de la mateixa tipologia, però si que és la mateixa decoració	
8.17	Fragments informes (6) amb decoració a caboixons. És probable que algun d'aquests fragments, sinó tots, formin part del fragment de vora <i>STI.23</i> que també està decorada amb caboixons (s.IV-V).	
8.18	Fragment circular de 2cm aproximadament, tot i que no simètric, de pasta de vidre molt fosca, podríem dir negra. Presenta una línia incisa en forma d'espiral, desconeixem si feta expressament o és part del procés de fabricació o d'ús. A la part de sota presenta un trencat com a indici de que la peça anava unida a un altre fragment de vidre. És per això que pensem que podria ser un pom d'alguna mena de tapadora (Isings 66a) o element d'ornamentació.	
8.19	Pivot del mateix color que el fragment de vora <i>ST 5.9</i> . Podria formar part de la mateixa peça i que es tractés d'una forma Isings 105/Morin-Jean 32, forma típica de finals del s.IV, utilitzada per a la cura personal.	

7. Anàlisi i reflexió

Com hem comentat anteriorment, l'estrat 232 de l'abocador de l'Antic Hospital de Santa Tecla ha proporcionat un total de 552 fragments dels quals 109 han estat identificats i ens han pogut aportar algun tipus d'informació. Aquests 109 fragments s'han repartit en vuit grups diferents i posteriorment s'ha elaborat el recompte del nombre estimat de peces (70), sobre el nombre de vores de cada tipologia, exclouent els fragments informes, les anses i els fons.

També s'han exclòs del recompte les peces indeterminades, que tot i que en alguna ocasió les hem classificat dins dels grups, podrien falsejar els resultats.

Per tant, els percentatges han estat calculats sobre un total de 70.

A mesura que s'aniran analitzant els vidres de l'esmentat abocador, anirem comentat paral·lelament les similituds o diferències amb l'abocador del c/Vila-roma. Tot i ser conscients que la quantitat de material no té absolutament res a veure l'anàlisi del Vila-roma és va fer a partir de 1077 fragments informes i 360 peces.⁷⁸

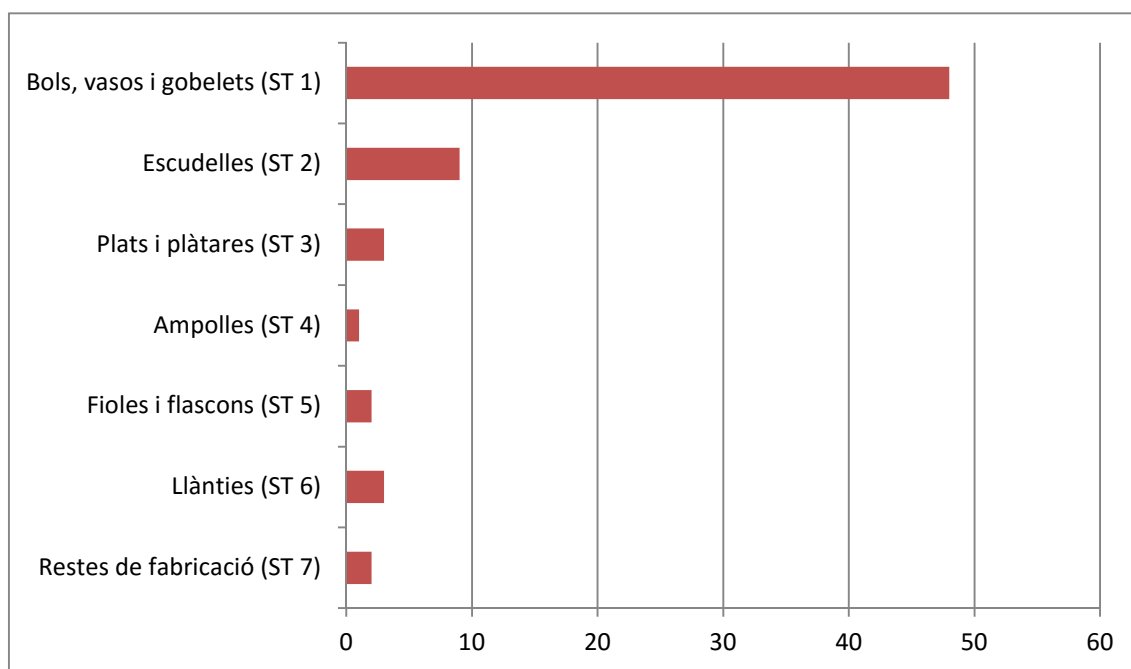

Fig. 50. Representació de les peces de cada grup dins del total general de les peces de vidre de la UE 232 de l'abocador de l'Antic Hospital de Santa Tecla .

Com es pot observar, s'aprecia clarament el predomini total del grup *ST 1* (*Bols, vasos i gobelets*), que representa més de la meitat del total de les peces estimades, seguit pel grup de les escudelles (*ST 2*), tot i que a una llarga distància, i encara més lluny trobem la resta de grups.

⁷⁸ BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989. P. 343-344.

Passa el mateix amb l'abocador de Vila-roma, on el grup dels bols, vasos i gobelets representa més de la meitat del nombre total de peces estimades. En el mateix estudi, es fa una agrupació per funcionalitat estrictament parlant (un grup: Bols, vasos i gobelets/Copes/Plats i plàtares, un segon grup: gerres, ampolles i flascons, i un tercer grup: amforiscs, unguentaris i restes de fabricació i rebuigs).

No s'ha cregut oportú en el cas del context 232 fer aquest segon agrupament, ja que no disposem de tantes tipologies/morfologies. A més a més, en el cas dels plats que a Vila-roma s'agrupen com a recipients d'ús individual, aquí, tret d'un exemplar, la resta podrien ser, degut a les seves dimensions, perfectament d'ús col·lectiu.

Tot i així, és palesa la similitud de percentatges pel que fa al grup més nombrós; com bé argumenten Benet i Subias, "la desproporció és evident i lògica en un *servei de taula*, que és el que comporta majoritàriament el conjunt de l'abocador de Vila-roma".⁷⁹

En el cas del context 232, com s'ha explicat a l'apartat 4.1, ens trobem amb un 21,96% de vaixel·la fina, amb un 31,06% de ceràmica comuna, i amb un 46,96% d'àmfora, per tant podríem dir, que també és lògica la desproporció que trobem en el context vitri de l'abocador de l'Antic Hospital de Santa Tecla. Cal parar especial també, especial atenció el fet que tant en l'abocador de Vila-roma, com el que ens ocupa en el nostre estudi, dins del grup més abundant (Bols, vasos i gobelets) predominen les dues mateixes tipologies: la Isings 117 i la Isings 96, fet que ens pot indicar la versatilitat d'aquests recipients, i qui sap, si un taller proper que les produeixi.

Si analitzem la resta de grups, podem veure que són comptats els individus de cada tipologia de manera que no resulten significatius dins de l'estudi general, ja que podríem dir que són recipients que formen part de l'àmbit domèstic; tot i així cal parar certa atenció amb les dues restes de fabricació (*ST 7.1 i 7.2*) identificades com a "boca de canya", identificades també a l'abocador de Vila-roma, d'entre un alt percentatge d'elements de rebuig i restes de fabricació, ja que, com ja apunten Benet i Subias, aquests elements evidencien la proximitat d'un barri artesanal situat a l'àrea de l'antic Fòrum Provincial.

A continuació s'han elaborat un conjunt de taules per poder copsar el percentatge de cada tipologia, dins del seu propi grup i dins del total de vores.

<i>Grup ST 1: Vols, vasos i gobelets</i>		
<i>Nombre estimat de peces: 48</i>		
<i>% respecte al total: 68,57</i>		
	% peces dins del grup	% peces dins del total
Isings 96a/Vila-roma 9.8	33,33	22,85

⁷⁹ BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989. P. 344.

Isings 106c1/Isings 106c1 var.	12,50	8,57
Isings 06c2/Vila-roma 9.11	2,08	1,42
Isings 108a	4,16	2,85
Isings 109b	4,16	2,85
Isings 117/Morin-Jean 76	37,50	25,71
Isings 115/Vila-roma 9.17	2,08	1,42
Conimbriga 1965, n. 205-227	2,08	1,42
Isings 69a	2,08	1,42

Grup ST 2: Escudelles		
Nombre estimat de peces: 9		
% respecte al total: 12,85		
	% peces dins del grup	% peces dins del total
Isings 116a var./Trier 15a	100	12,85

Grup ST 3: Plats i plàtares		
Nombre estimat de peces: 3		
% respecte al total: 4,28		
	% peces dins del grup	% peces dins del total
Conimbriga 1965, n. 205-227	33,3	1,42
Vila-roma 9.23	33,3	1,42
Isings 97 a/b	33,3	1,42

Grup ST 4: Ampolles		
Nombre estimat de peces: 1		
% respecte al total: 1,42		
	% peces dins del grup	% peces dins del total
Isings 126/127, Morin-Jean 9, Vila-roma 9.36	100	1,42

Grup ST 5: Fioles i flascons		
Nombre estimat de peces: 2		
% respecte al total: 2,85		

	% peces dins del grup	% peces dins del total
Isings 104	100	2,85

<i>Grup ST 6: Llàntries</i> Nombre estimat de peces: 3 % respecte al total: 4,28		
	% peces dins del grup	% peces dins del total
Alarçao 1965. Est. X. Fig. 244-249.	100	4,28

<i>Grup ST 7: Restes de fabricació</i> Nombre estimat de peces: 2 % respecte al total: 2,85		
	% peces dins del grup	% peces dins del total
Isings 104	100	2,85

Així doncs, l'estudi d'aquest material, juntament amb la comparació d'un context molt similar (no en nombre però si en forma) com és l'abocador del carrer Vila-roma, ha permès constatar una mica més allò que ja s'intuïa.

Per començar, és impossible establir precisions cronològiques amb el vidre, ja que les forquilles, generalment són molt amplies. Tot i això, no cal perdre l'esperança, ja que el fet que tinguem datat el context ceramològic, fa que a la llarga puguem arribar a entendre l'evolució de les produccions de vidre, i si, com succeeix amb la ceràmica, es tendeix a la regionalització de les produccions.

Amb un estudi com l'actual és complicat fer un anàlisi dels centres productors, ja que se'n coneixen molt pocs. Tot i així, sabem que ens trobem en un moment que predominen els bols i gobelets de vora en S tallada i que a mitjans del s.V iniciaran la seva davallada, afavorint el repertori dels vasos de peu cònic i els vasos de tija⁸⁰.

Tot i això, el fet de que sigui un conjunt reduït de fragments, fa que no puguem extrapolar els resultats a la lleugera, però si que de mica en mica podem anar contribuint, juntament amb altres estudis, en el coneixement i dinàmiques de la producció d'aquest material tant preuat durant l'antiguitat.

⁸⁰ BENET, C. i SUBIAS, E.: 1989. P. 345.

8. Bibliografía

- ABÁSULO, J. A., CORTES, J. i MARCOS, F-J.: *Los recipientes de vidrio de las Necrópolis de la Olmeda*. Palencia, 2004.
- ALARÇAO, J. i E.: *Vidros romanos de Conimbriga*. Museo monográfico de Conimbriga. 1965.
- BAGOT, F.: *El dibujo arqueológico. La cerámica. Normas para la representación de las formas y decoraciones de las vasijas*. IFEA. Lima, 2005.
- CALVI, M. C.: *I vetri romaní del museo di Aquileia*. Associazione nazionale per Aquileia. 1968.
- DDAA. *El consell comarcal a l'Antic Hospital*. 1995.
- DDAA. *La fragilidad en el tiempo*. València, 2008.
- DDAA. *I Jornades Hispàniques d'Història del Vidre*. Actes. Monografies 1. Museu d'Arqueologia de Catalunya.
- DDAA. *Jornadas sobre el vidrio en la España romana*. 2004.
- DDAA. *Vita Vitri. O vidro antigo em Portugal*. Lisboa, 2009.
- FLAVIO JOSEFO: *La guerra de los judíos* (Libro II 189-191). Traducció y notes de Jesús María Nieto Ibañez. Gredos, Barcelona, 2008.
- FLOS TRAVIESO, N.: *Baetulo. Els vidres. Monografies badalonines. Núm. 10*. Museu de Badalona. 1987.
- FOSSING, P. *Glass Vessels before Glass-blowing*, 1940.
- FOY, D. I NENNA, M-D.: *Échanges et commerce du verre dans le monde antique*.
- FORBES, R.J., *Studies in ancient technology*, 1957.

HARDEN D.B. *Roman Glass from Karnis*.1936.

HARDEN, D.B., *Glass and Glazes*, 1956.

ISINGS, C.: *Roman Glass. From dated finds*.1957.

graphies Instrumentum. N. 24. 2003.

MACIAS, J. M.: *La cerámica comuna tardoantiga a Tàrraco. Anàlisi tipològica i històrica (segles V-VII)*. Tarragona. 1999.

MAS HURTUNA, P.: *Dibujo arqueológico de materiales. Aproximación a sus técnicas*. Vessants, arqueologia i cultura SL.

MEZQUÍRIZ, M.A. *Aportaciones a la tipología de los vidrios romanos. Hallazgos en yacimientos romanos*.

MORIN-JEAN, *La verrerie en la Gaule sous l'empire romain*,1952.

ORTIZ PALOMAR, M.E.: *Significado y funcionalidad del vidrio antiguo*. Monografies 1. MAC-Barcelona, 2001. P. 19-32.

PÉREZ-CUADRADO MARTÍNEZ, S.: *Manual básico de dibujo de materiales arqueológicos*, 2008.

PAULA BAGES FORTUNY. *El vidrio en la Edad Antigua en los museos arqueológico y paleocristiano de Tarragona*. Universitat de Barcelona. Departamento de Historia Antigua . Tesis de Llicenciatura, 1973.

REMOLÀ, J.A. *Las ánforas tardo-antiguas en Tarraco (Hispania Tarraconensis). Siglos IV-VII*.2000.

TED'A 1987-1990. Tarragona, 1990.

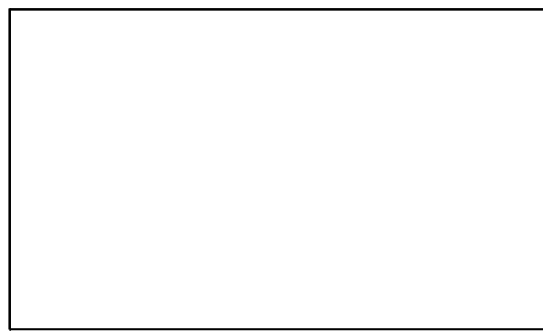
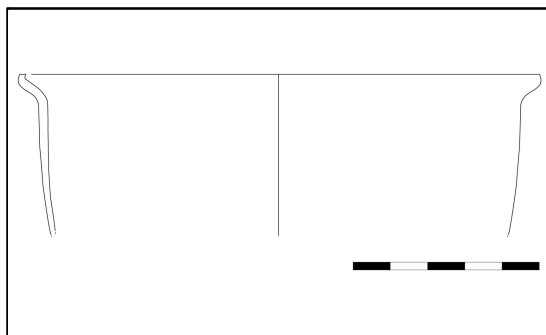
VIGIL PASCUAL, M.: *El vidrio en el mundo antiguo*. Bibliotheca Archaeologica, VII.
Instituto Español de Arqueología. CSIC, Madrid 1969.

11.1. Inventari de material

UE	CLASSE	TIPUS	N. REF	PERF.COMP.	INF	ANSES	FONS	VORES	ALTRES	N. ESTIMAT INDIVIDUS	OBSERVACIONS
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.1					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.2					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.3					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.4					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.5					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.6					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.7					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.8					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.9					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.10					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.11					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.12					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.13					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.14					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.15					1		1	
232	Bol	Isings 96a/Vila-roma 9.8	ST 1.16					1		1	
232	Vas	Isings 106c1	ST 1.17					2		1	
232	Vas	Isings 106c1	ST 1.18					2		1	
232	Vas	Isings 106c1	ST 1.19					1		1	
232	Vas	Isings 106c1	ST 1.20					1		1	
232	Vas	Isings 106c1	ST 1.21					1		1	
232	Vas	Isings 106c1 var.	ST 1.22					1		1	
232	Vas	Isings 106c2/Vila-roma 9.11	ST 1.23					1		1	Presenta caboixons
232	Vas	Isings 106c1/Isings 106c2	ST 1.24				1			1	Assimilables a ambdues tipologies
232	Vas	Isings 106c1/Isings 106c2	ST 1.25				1			1	
232	Vas	Isings 108a	ST 1.26					1		1	
232	Vas	Isings 108a	ST 1.27					1		1	
232	Vas/Gobelet	Isings 109b	ST 1.28					1		1	
232	Vas/Gobelet	Isings 109b	ST 1.29					1		1	
232	Vas	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.30					1		1	
232	Vas	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.31					1		1	
232	Vas	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.32					1		1	

UE	CLASSE	TIPUS	N. REF	PERF.COMP.	INF	ANSES	FONS	VORES	ALTRES	N. ESTIMAT INDIVIDUS	OBSERVACIONS
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.33					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.34					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.35					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.36					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.37					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.38					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.39					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.40					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.41					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.42					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.43					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.44					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.45					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.46					1		1	
232	Bol	Isings 117/Morin-Jean 76	ST 1.47					1		1	
232	Bol	Isings 115/Vila-roma 9.17	ST 1.48					1		1	
232	Bol	Conimbriga 1965. N. 205-227	ST 1.49					1		1	
232	Vas	Clairmont 1963, grup IIC 1-2, n. 432-433	ST 1.50					1		1	
232	Bol	Indeterminat	ST 1.51					1		1	
232	Escudella	Isings 116a var./Trier 15a	ST 2.1					1		1	
232	Escudella	Isings 116a var./Trier 15a	ST 2.2					1		1	
232	Escudella	Isings 116a var./Trier 15a	ST 2.3					1		1	
232	Escudella	Isings 116a var./Trier 15a	ST 2.4					1		1	
232	Escudella	Isings 116a var./Trier 15a	ST 2.5					1		1	
232	Escudella	Isings 116a var./Trier 15a	ST 2.6					1		1	
232	Escudella	Isings 116a var./Trier 15a	ST 2.7					1		1	
232	Escudella	Isings 116a var./Trier 15a	ST 2.8					1		1	
232	Escudella	Isings 116a var./Trier 15a	ST 2.9					1		1	
232	Plat	Conimbriga 1965. N. 205-227	ST34.1					1		1	
232	Plat/Plàtera	Vila-roma 9.23	ST 3.2					1		1	
232	Plat/Plàtera	Isings 97 a/b	ST 3.3					2		1	
232	Plat/Plàtera	Indeterminat	ST 3.4				1			1	

UE	CLASSE	TIPUS	N. REF	PERF.COMP.	INF	ANSES	FONS	VORES	ALTRES	N. ESTIMAT INDIVIDUS	OBSERVACIONS
232	Plat/Plàtera	Vila-roma 9.29/9.30	ST 3.5				1			1	
232	Plat/Plàtera	Vila-roma 9.29/9.30	ST 3.6				1			1	
232	Plat/Plàtera	Vila-roma 9.29/9.30	ST 3.7				1			1	
232	Ampolla	Isings 126/127, Morin-Jean 9, Vila-roma 9.36	ST 4.1					2		1	
232	Ampolla	Isings 126/127, Morin-Jean 9, Vila-roma 9.36	ST 4.2				1			1	
232	Ampolla	Isings 126/127, Morin-Jean 9, Vila-roma 9.36	ST 4.3				1			1	
232	Ampolla	Isings 126/127, Morin-Jean 9, Vila-roma 9.36	ST 4.4				1			1	
232	Ampolla	Isings 126/127, Morin-Jean 9, Vila-roma 9.36	ST 4.5			1				1	
232	Ampolla	Isings 126/127, Morin-Jean 9, Vila-roma 9.36	ST 4.6			1				1	
232	Ampolla	Isings 101/Vila-roma 9.44	ST 4.7				1			1	
232	Ampolla	Isings 101/Vila-roma 9.44	ST 4.8				1			1	
232	Ampolla/Gerra	Indeterminat	ST 4.9					1		1	
232	Flascó	Isings 104b	ST 5.1					2		1	
232	Flascó	Isings 104b	ST 5.2					1		1	
232	Llàntia	Argente Et Al. 1984, p. 68, fig. 85, n. 615/Alarçao 1965. Est. X. Fig. 244-249.	ST 6.1						1	1	Apèndix/Pivot
232	Llàntia	Alarçao 1965. Est. X. Fig. 244-249.	ST 6.2						1	1	Apèndix/Pivot
232	Llàntia	Alarçao 1965. Est. X. Fig. 244-249.	ST 6.3						1	1	Apèndix/Pivot
232	Boca de canya	Vila-roma 9.71/9.72, SANCHEZ, M.D. i RAMON, A. 2014, fig 9, 1-3.	ST 7.1						1		Fragment de boca de canya
232	Boca de canya	Vila-roma 9.71/9.72, SANCHEZ, M.D. i RAMON, A. 2014, fig 9, 1-3.	ST 7.2						1		Fragment de boca de canya
232	Bol/copa	Indeterminat	ST 8.1					1		1	
232	Bol/copa	Indeterminat	ST 8.2					1		1	
232	Bol/escudella	Indeterminat	ST 8.3					1		1	
232	Bol/escudella	Indeterminat	ST 8.4					1		1	
232	Ampolla/Gerra	Indeterminat	ST 8.5					1		1	
232	Indeterminada	Indeterminat	ST 8.6					1		1	
232	Flascó/ungüentari	Indeterminat	ST 8.7				1			1	
232	Ungüentari	Indeterminat	ST 8.8				1			1	
232	Ungüentari	Indeterminat	ST 8.9				1			1	
232	Copa	Indeterminat	ST 8.10				1			1	
232	Copa	Indeterminat	ST 8.11				1			1	
232	Indeterminada	Indeterminat	ST 8.12			1				1	
232	Indeterminada	Indeterminat	ST 8.13			1				1	

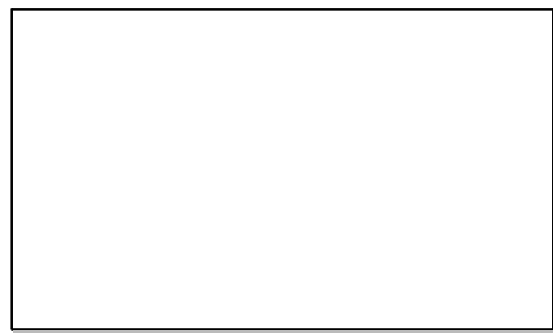
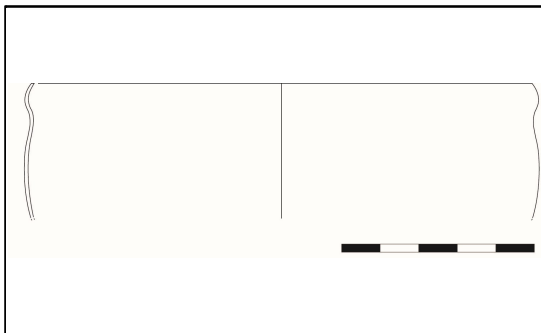
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

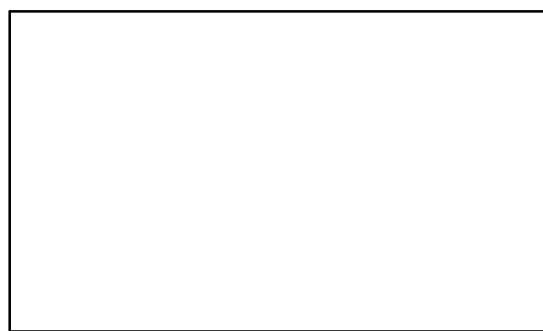
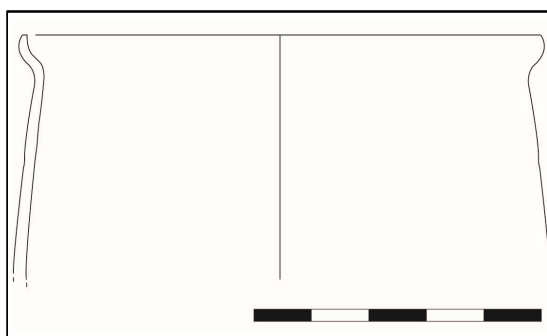
- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

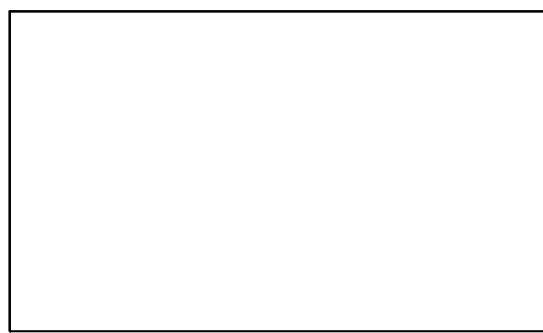
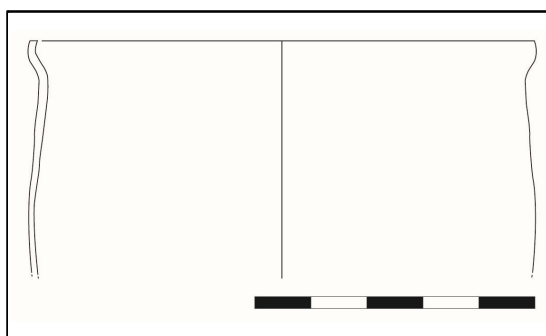
- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES
8. OBSERVACIONS

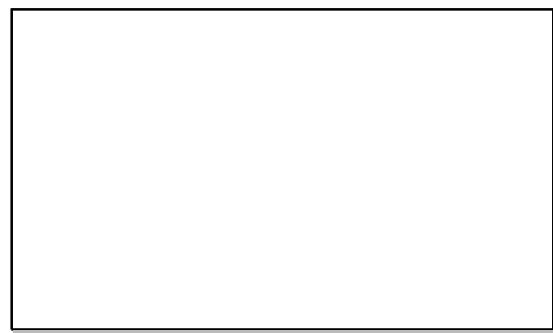
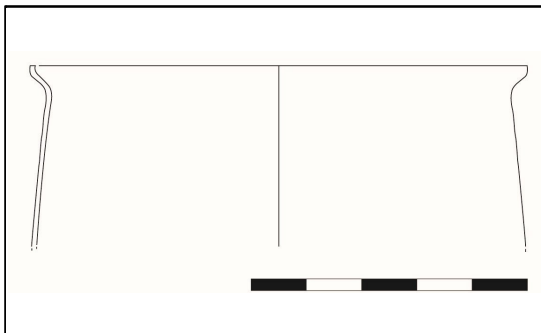
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

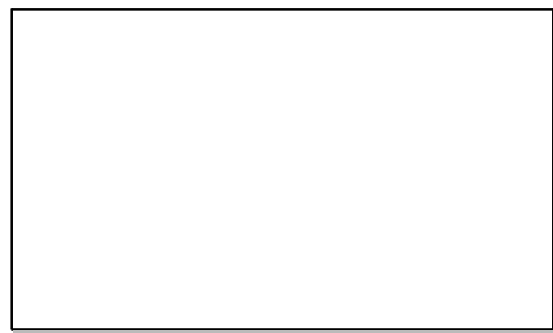
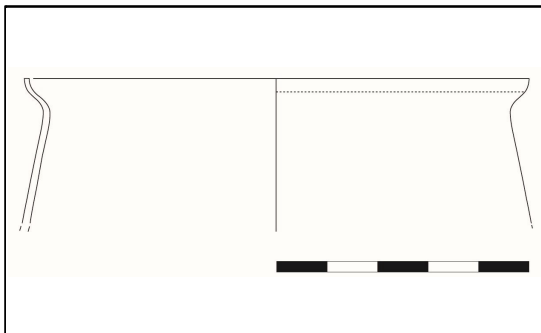
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Isings 96a/Vila-Roma 9.8
300-500

8. OBSERVACIONS

Vora de bol en S tallada

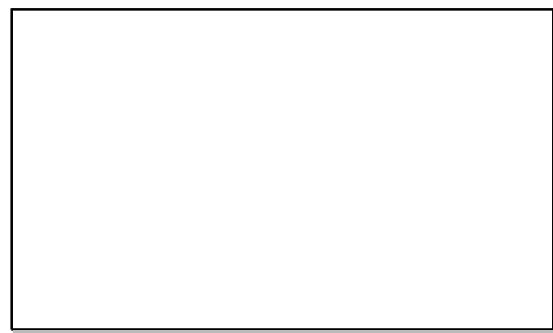
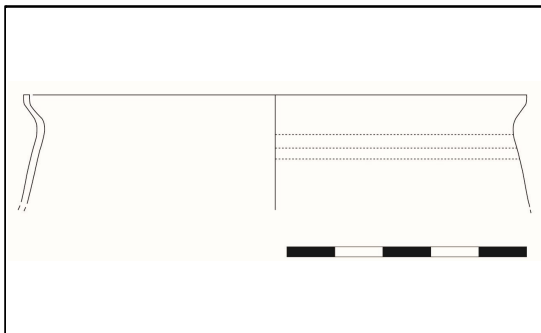
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

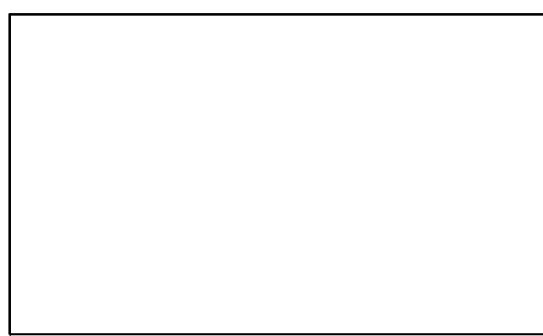
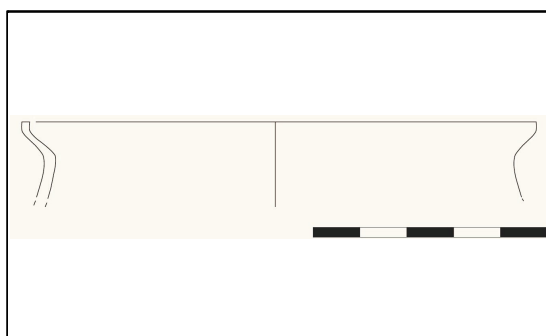
7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Isings 96a/Vila-Roma 9.8
300-500

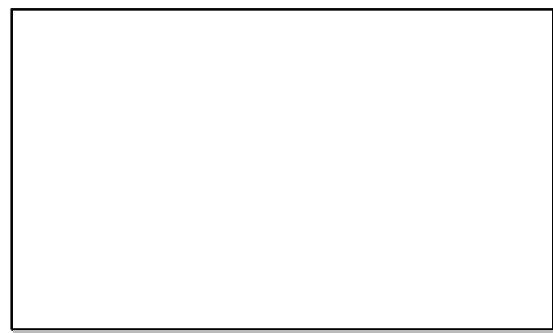
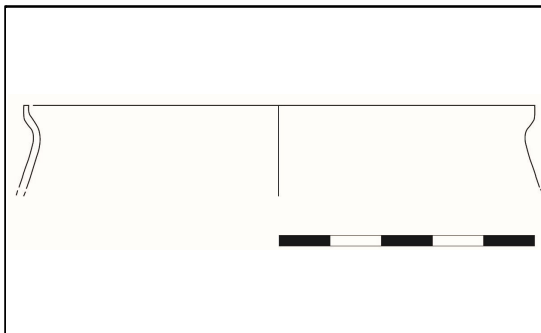
8. OBSERVACIONS

Vora de bol en S tallada

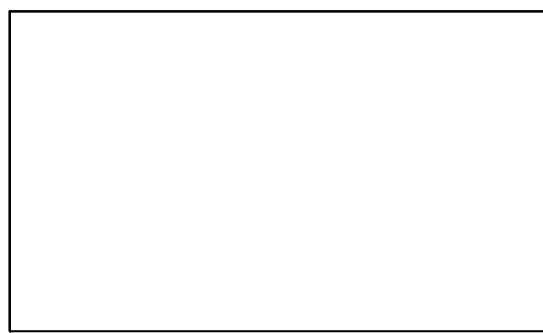
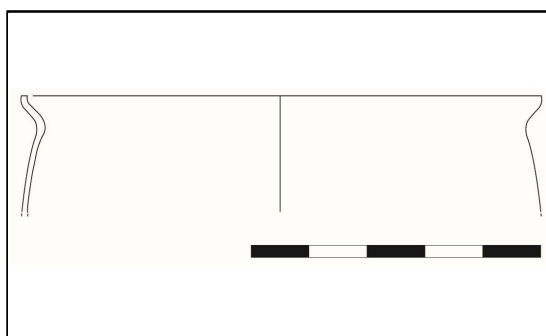
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada

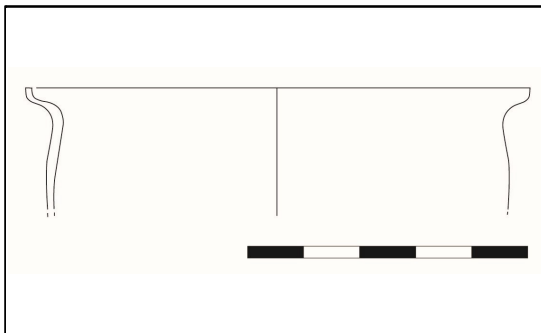
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Isings 96a/Vila-Roma 9.10

300-500

8. OBSERVACIONS

Vora de bol en S tallada

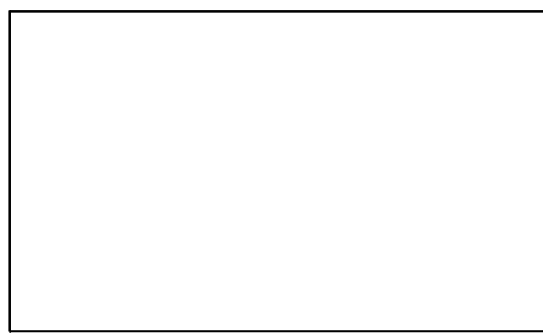
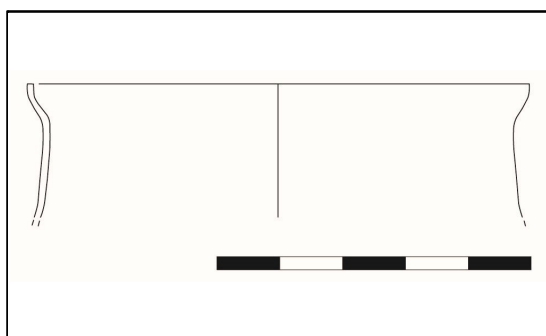
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Isings 96a/Vila-Roma 9.10

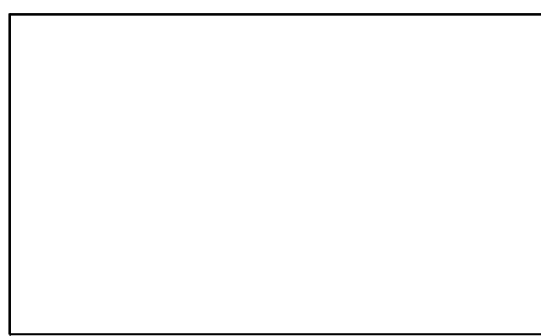
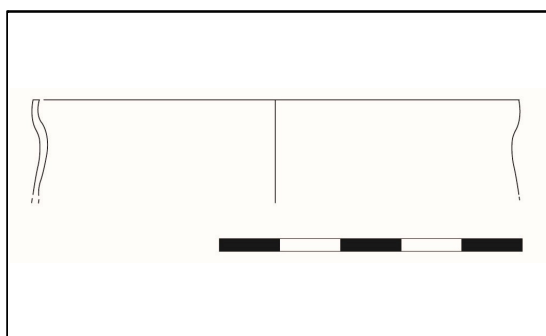
300-500

8. OBSERVACIONS

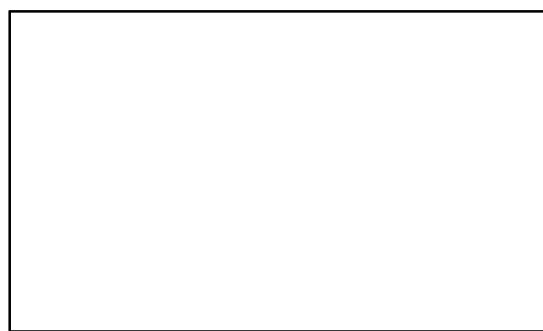
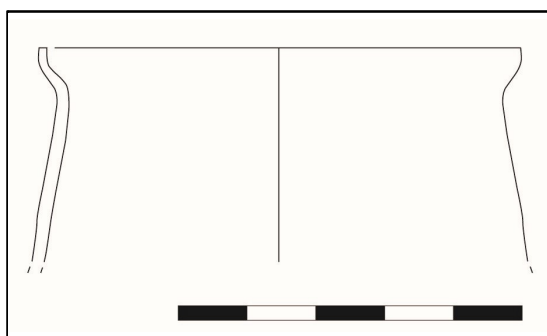
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

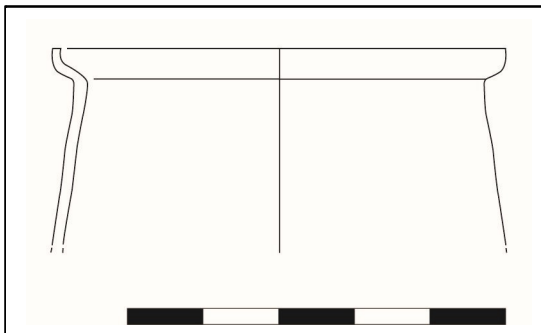
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

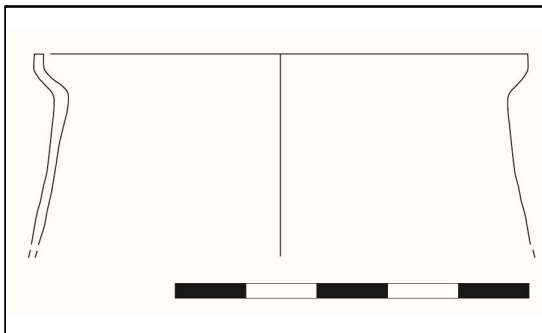
6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

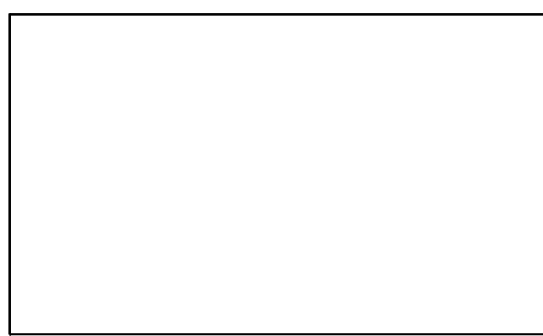
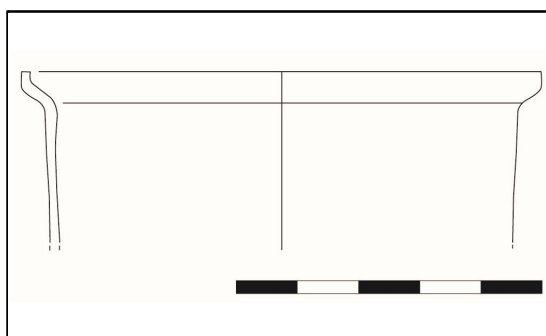
7. FORMES TIPOLÒGIQUES

8. OBSERVACIONS

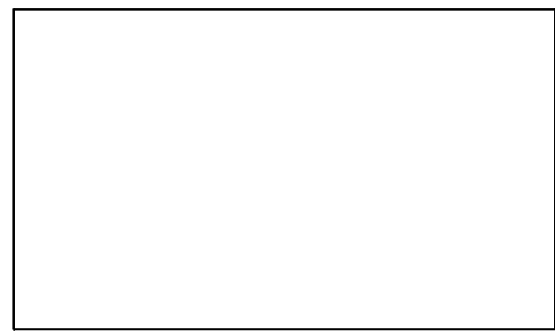
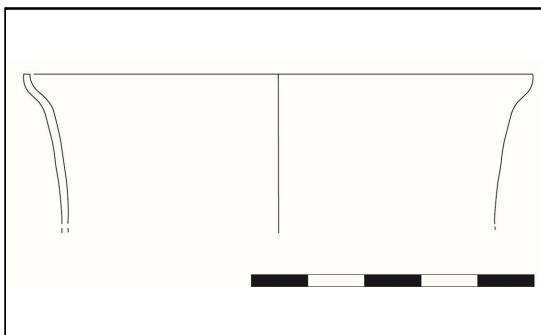
Vora de bol en S tallada. Quasi 9 cm de perímetre conservat

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

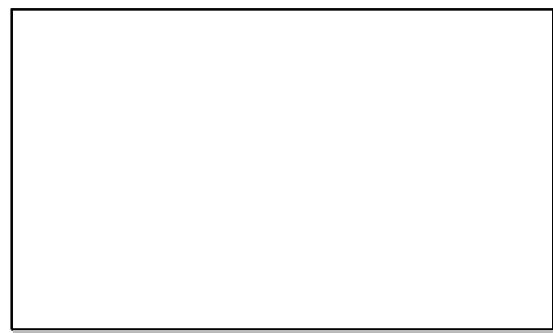
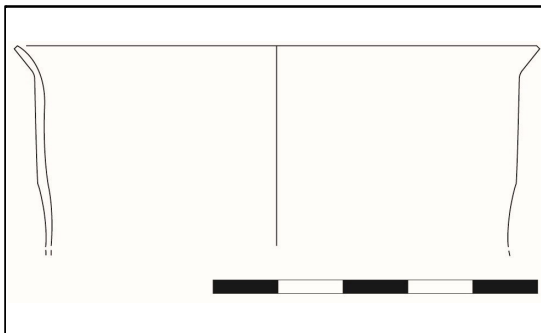
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

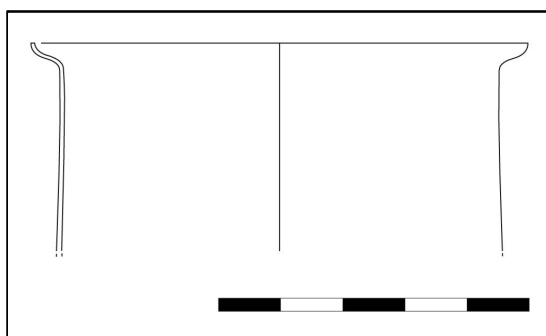
Vora de vas en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

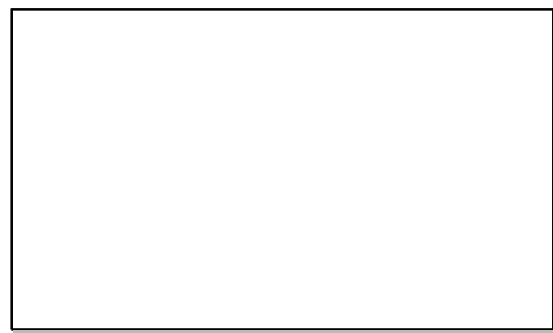
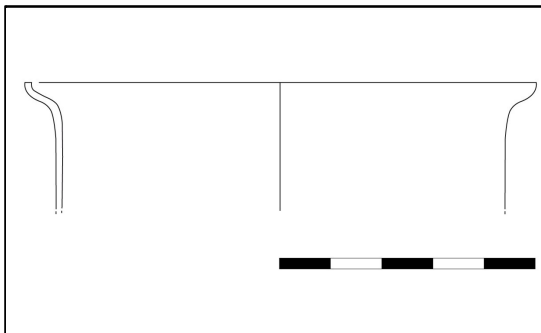
Vora de vas en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

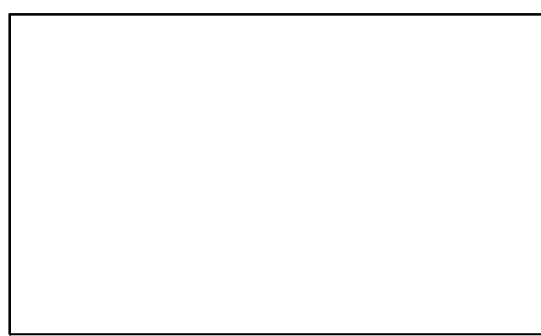
Vora de vas o llàntia tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

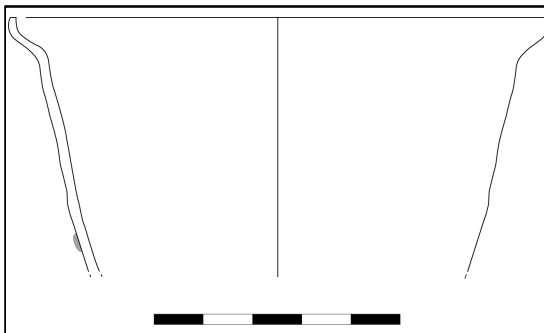
Vora de vas en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

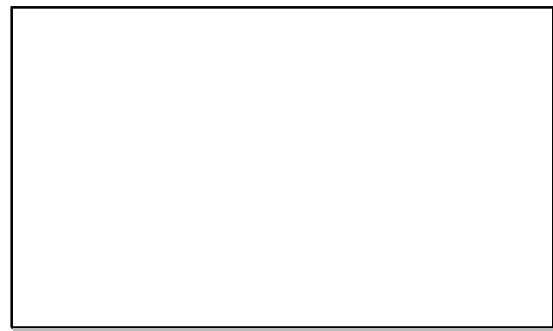
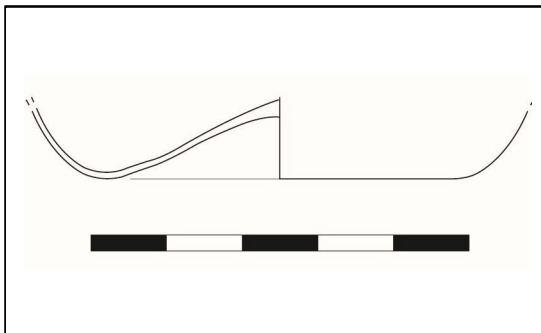
Vora de vas en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de vas en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de vas en S tallada. Decorada amb caboixons

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Base de vas. Fons interior convex i exterior concav. Gruix força homogeni. A la part còncaua presenta marques del procés de fabricació (possible punt on s'encaixava la canya).

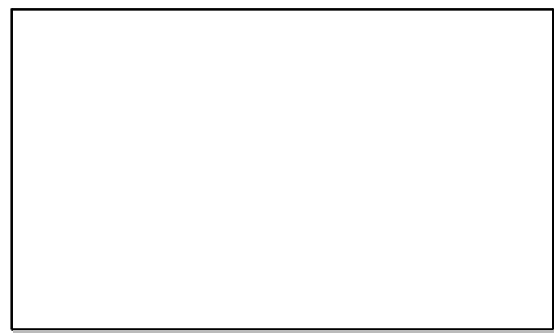
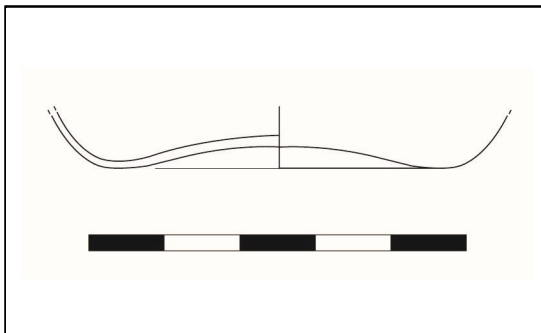
Base de vas. Fons interior convex i exterior concau. Gruix força homogeni. A la part còncaua presenta marques del procés de fabricació (possible punt on s'encaixava la canya.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

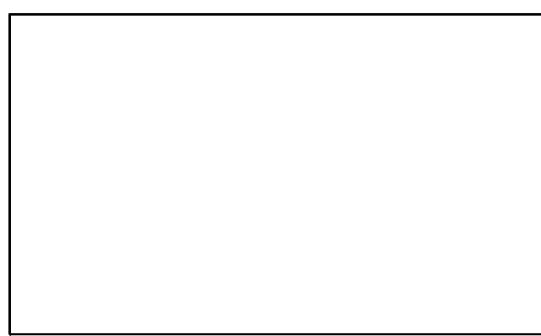
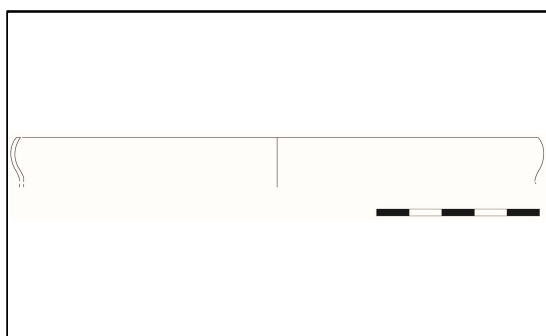
7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Isings 106c1/Isings 106c2
300-600

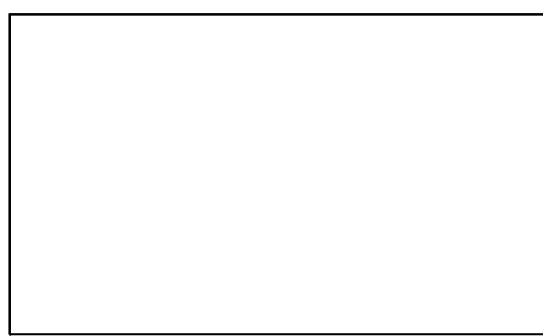
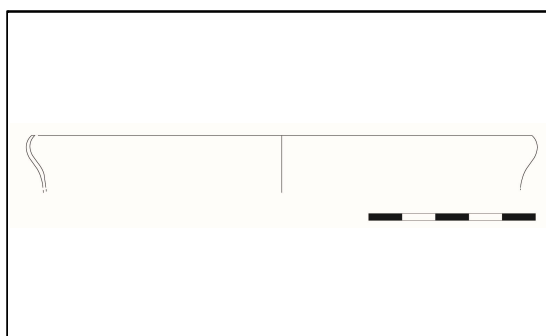
8. OBSERVACIONS

Base de vas. Fons interior convex i exterior còncav. Gruix homogeni

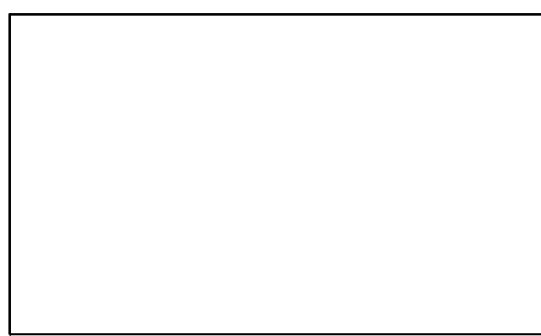
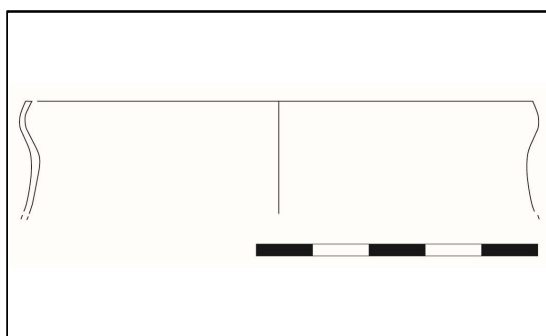
Base de vas. Fons interior convex i exterior còncav. Gruix homogeni

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

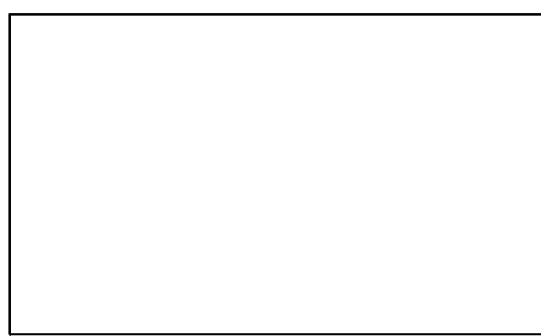
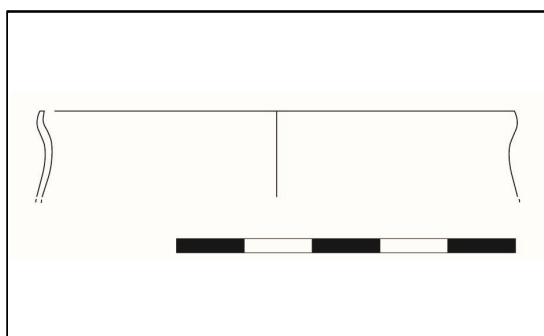
Vora de vas en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

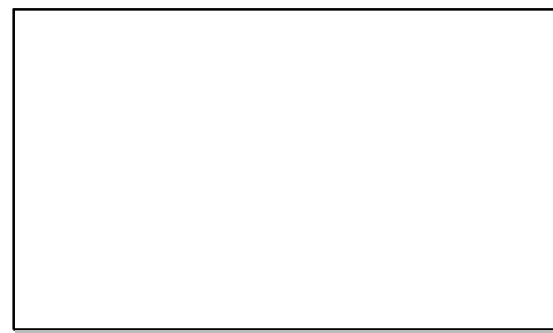
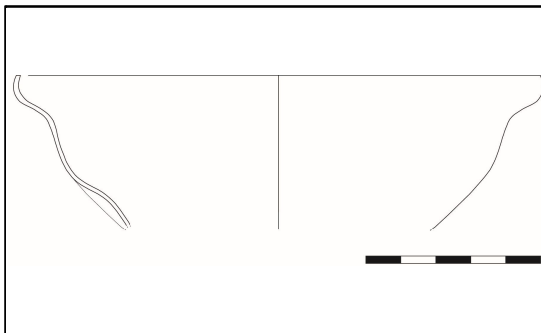
Vora de vas en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de vas/gobelet en S tallada

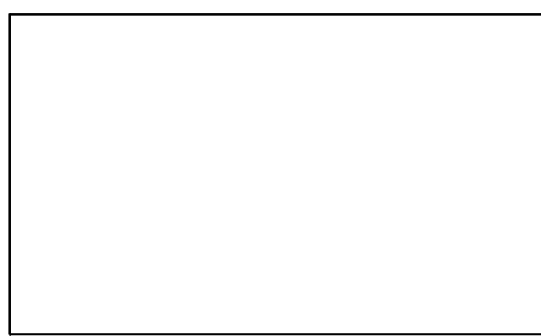
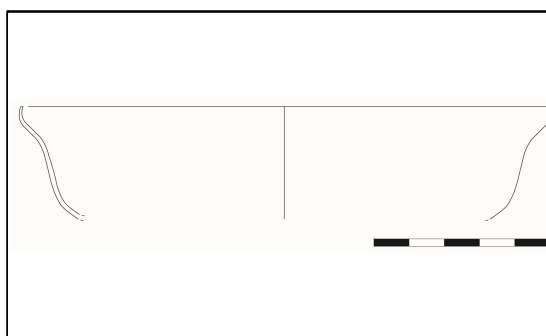
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de vas/gobelet en S tallada

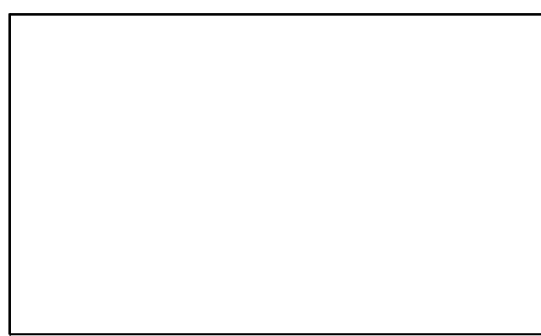
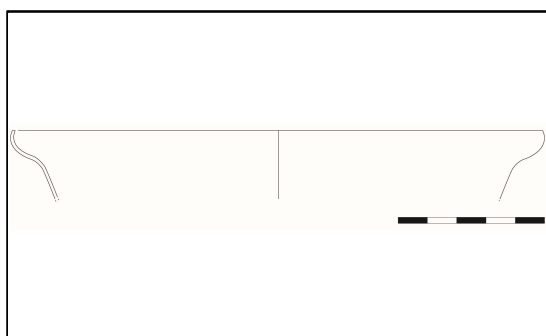
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada. Peça regular de vora però irregular de cos. Possible decoració típica de la forma (enfonsament no apreciable al perfil)

Vora de bol en S tallada. Peça regular de vora però irregular de cos. Possible decoració típica de la forma (enfonsament no apreciable al perfil)

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada. Molt ben conservada internament

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

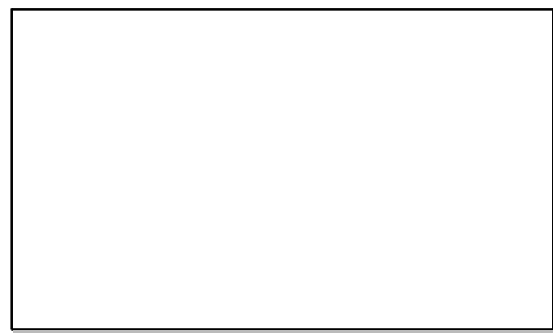
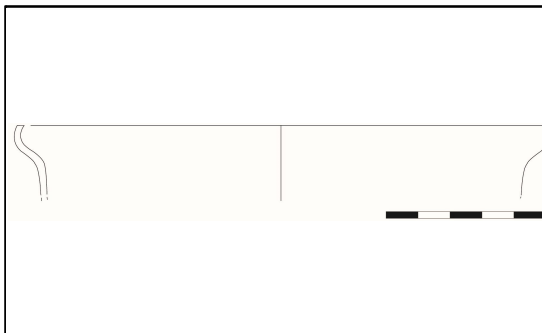
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

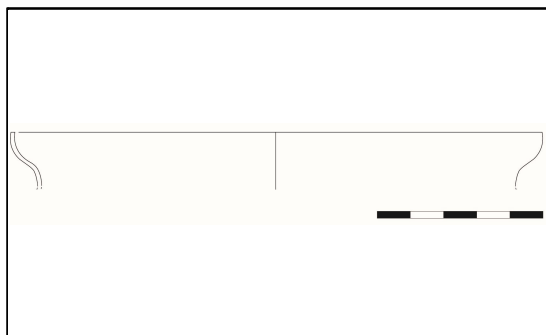
- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

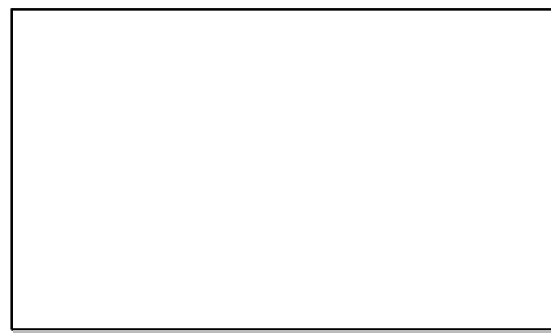
Isings 117/Morin-Jean 76
300/350-400/450

8. OBSERVACIONS

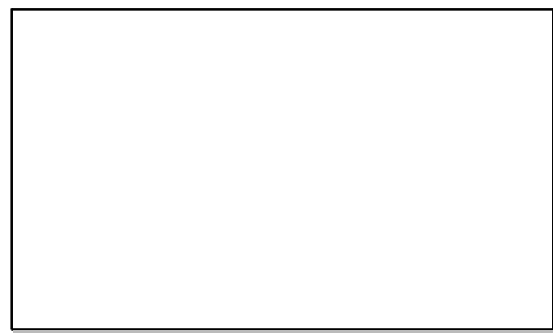
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

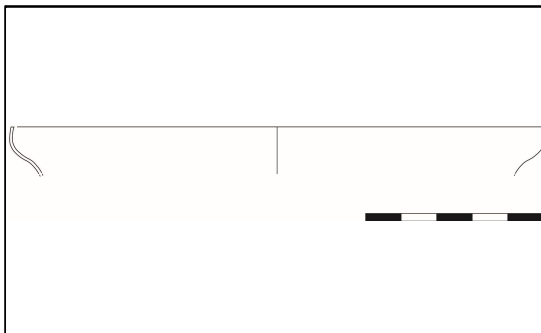
Vora de bol en S tallada.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Isings 117/Morin-Jean 76
300/350-400/450

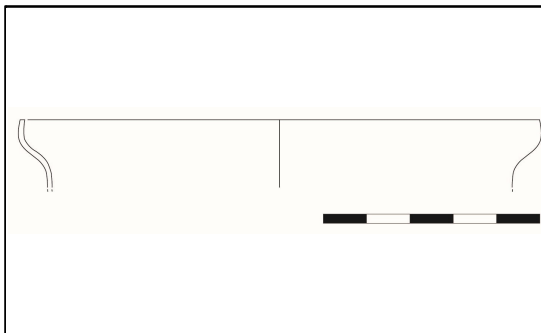
8. OBSERVACIONS

Vora de bol en S tallada. Fragment molt petit.

Vora de bol en S tallada. Fragment molt petit.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

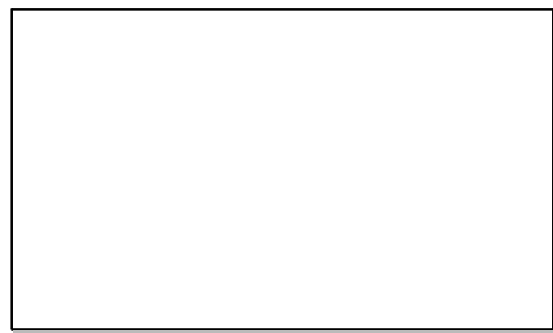
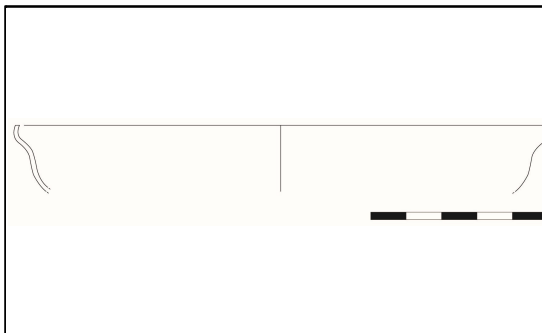
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Isings 117/Morin-Jean 76
300/350-400/450

8. OBSERVACIONS

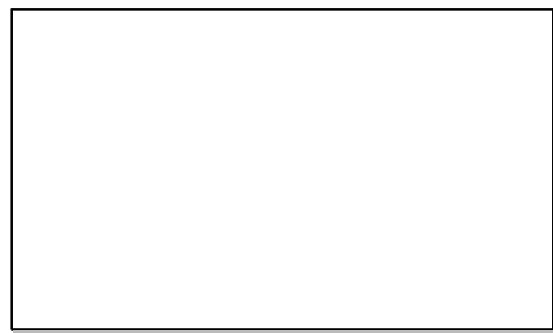
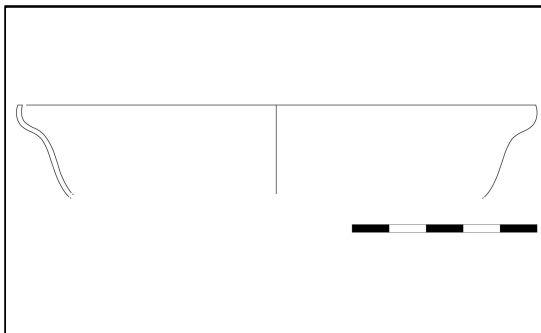
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

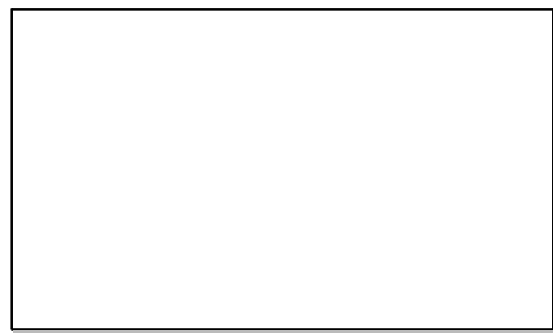
- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

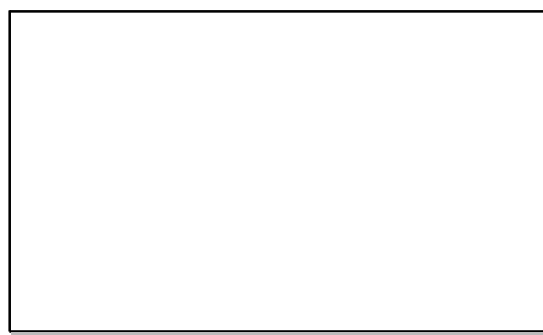
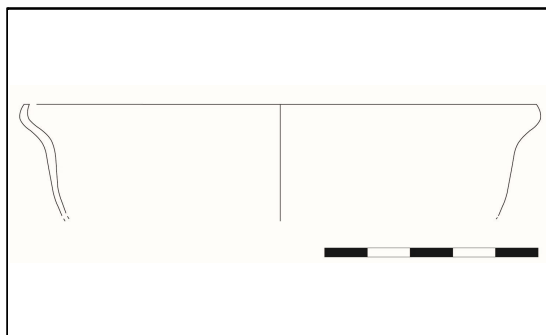
Isings 117/Morin-Jean 76
300/350-400/450

8. OBSERVACIONS

Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

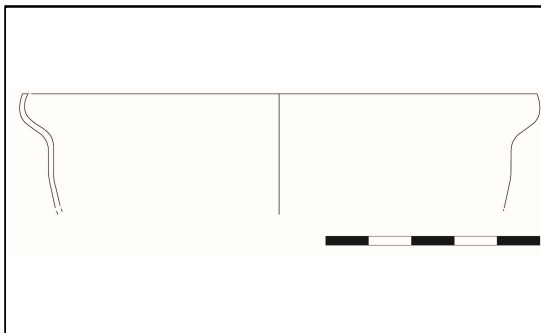
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

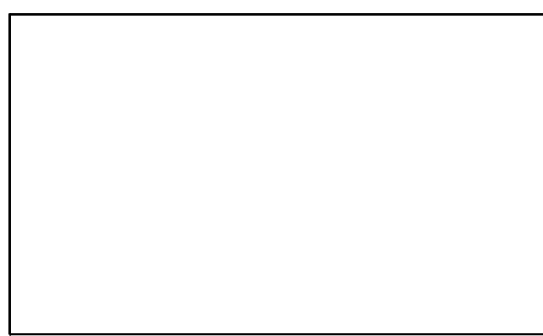
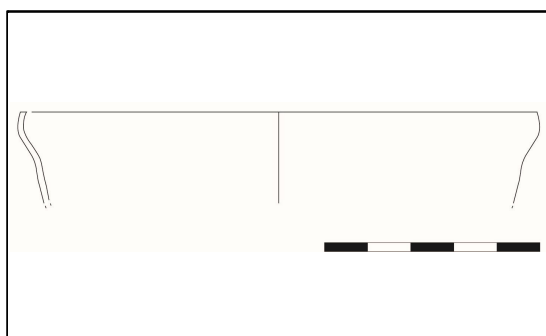
- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

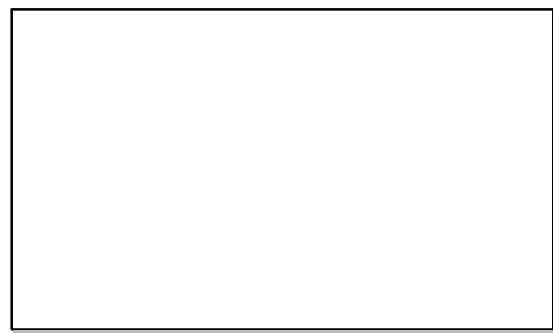
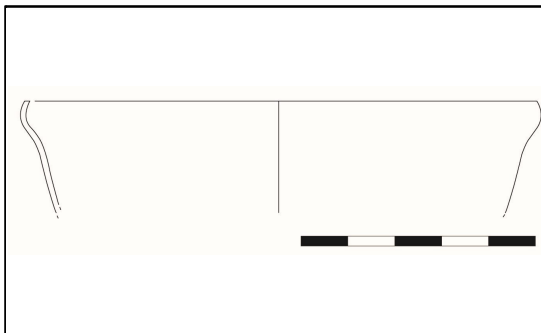
Isings 117/Morin-Jean 76
300/350-400/450

8. OBSERVACIONS

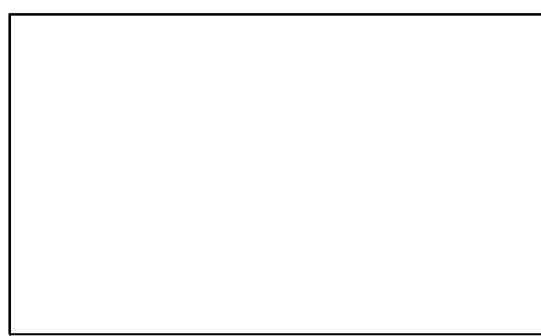
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

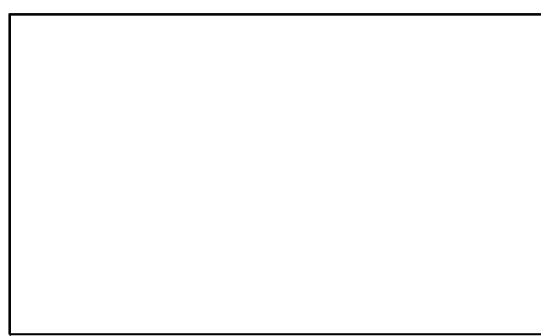
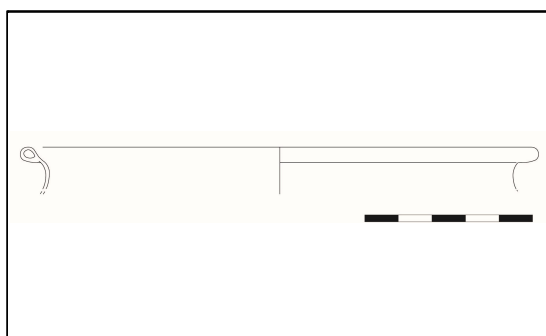
Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada

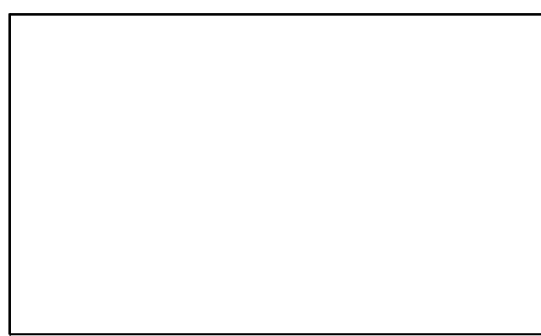
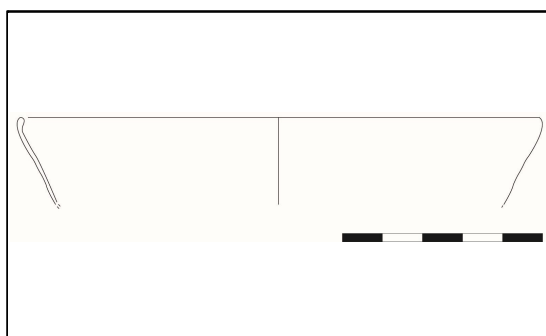
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol en S tallada. Vora tubular. La part externa entra una mica cap dins. Bon estat de conservació. Gruix de la vora: 0,2 cm Total vora 0,5 cm

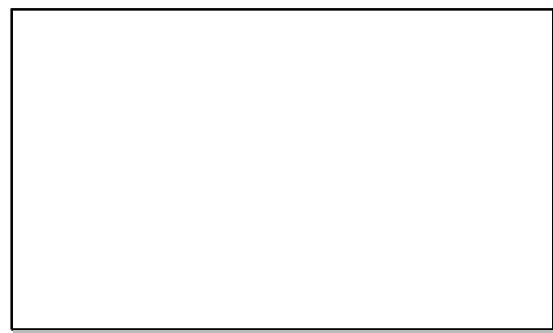
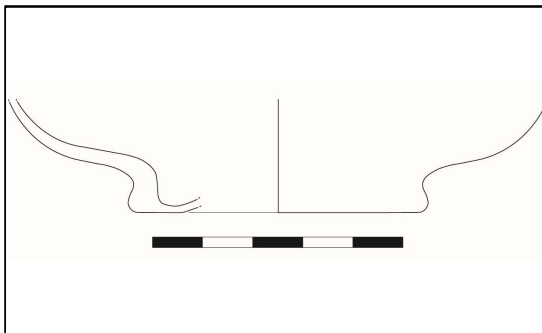
Vora de bol en S tallada. Vora tubular. La part externa entra una mica cap dins. Bon estat de conservació. Gruix de la vora: 0,2 cm Total vora 0,5 cm

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**Conimbriga 1965 núms. 205
-227

375-600

8. OBSERVACIONS

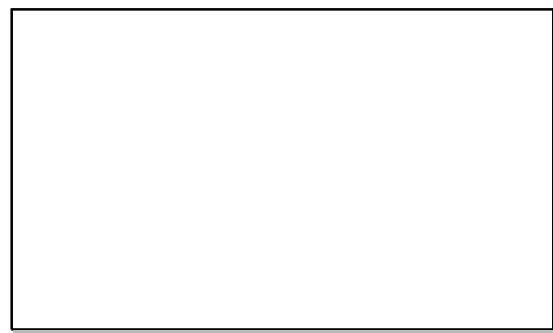
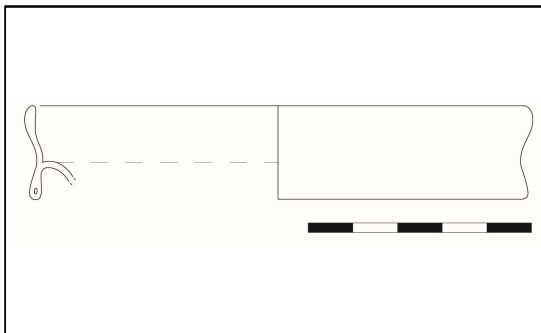
Vora de bol amb l'extrem lleugerament engruixit

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**Clairmont 1963, grup III C 1-2,
núms. 432-433

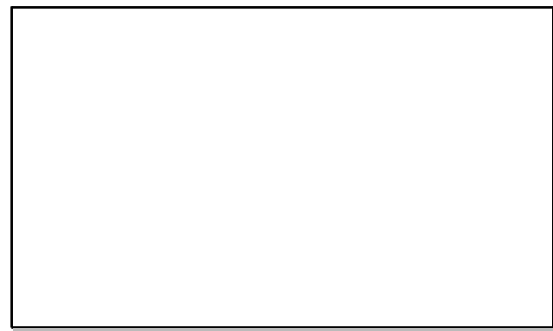
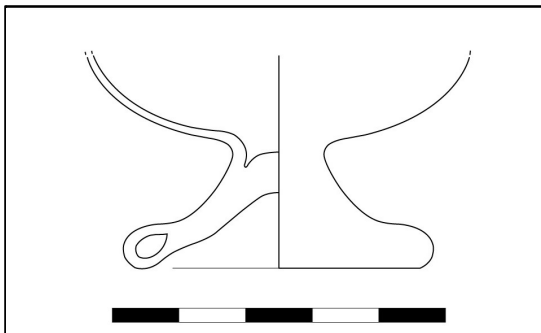
100-450/500

8. OBSERVACIONS

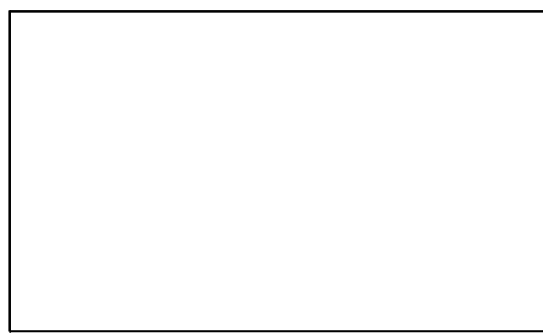
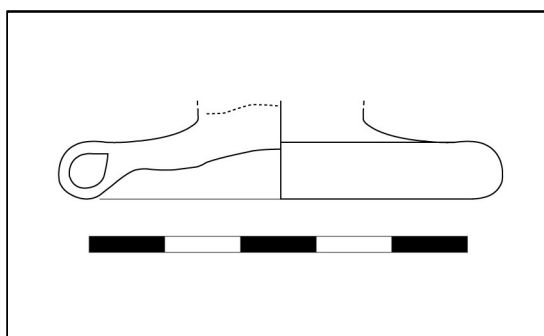
Base àpode de vas amb el fons engruixit

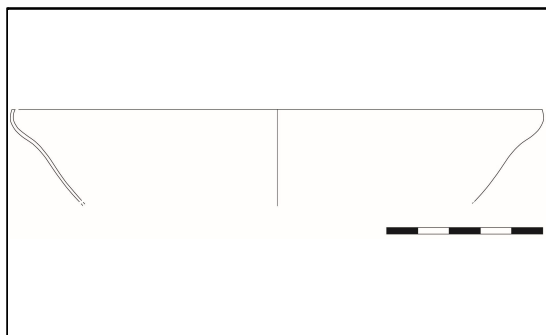
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de bol. Part superior de la vora 0,3 cm de gruix, part inferior 0,4 cm

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Base de copa completa amb arrencament de cos. Peu cònic tubular (ST 8.10)

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

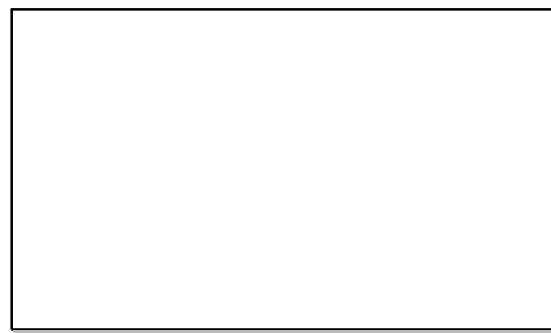
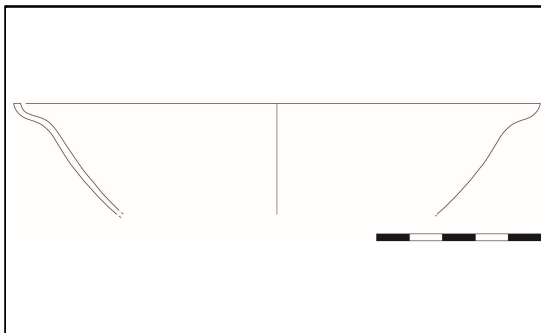
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Isings 116a (variant)/Trier 15a

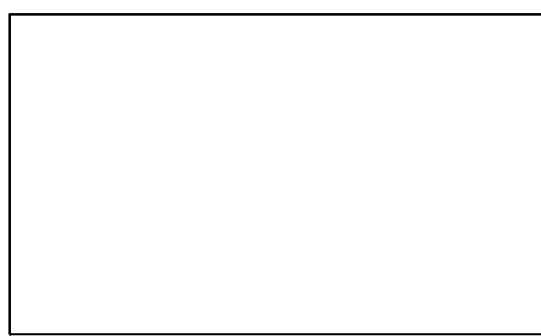
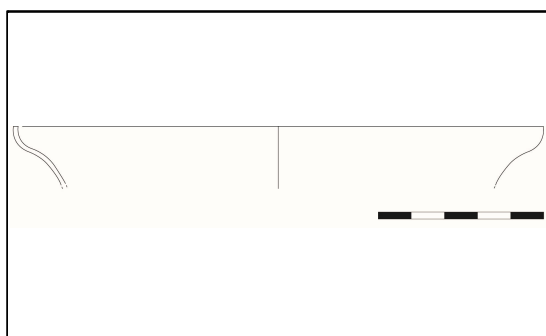
250/300-450/700

8. OBSERVACIONS

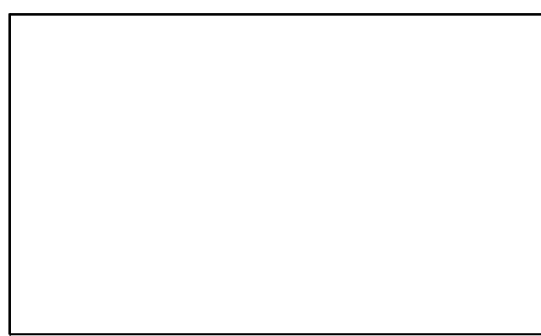
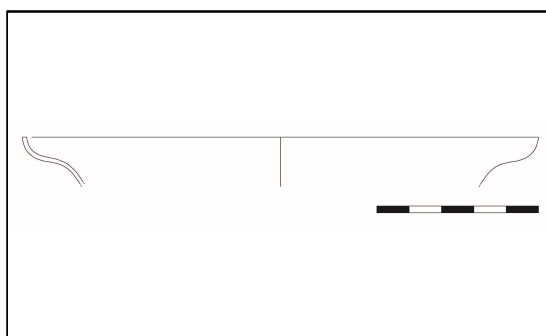
Vora d'escudella en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora d'escudella en S tallada. Molt escantonada. Quasi translúcida.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora d'escudella en S tallada

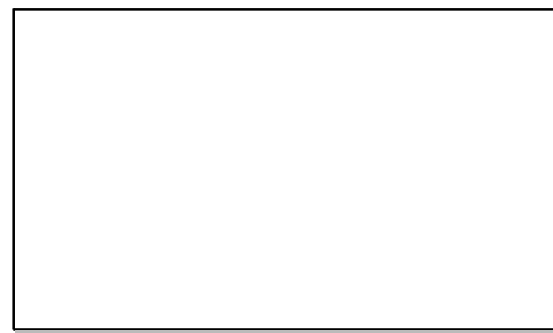
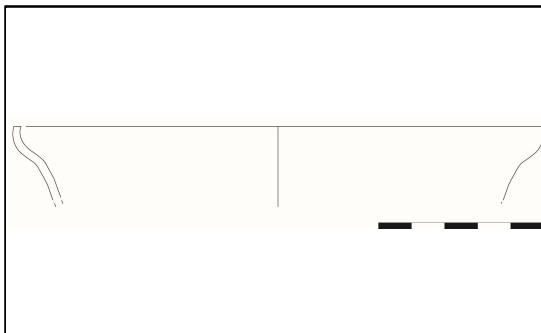
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Isings 116a (variant)/Trier 15a

250/300-450/700

8. OBSERVACIONS

Vora d'escudella en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Isings 116a (variant)/Trier 15a

250/300-450/700

8. OBSERVACIONS

Vora d'escudella en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

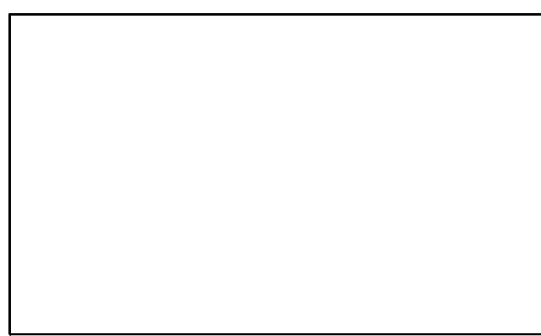
7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Isings 116a (variant)/Trier 15a
250/300-450/700

8. OBSERVACIONS

Vora d'escudella en S tallada

Vora d'escudella en S tallada

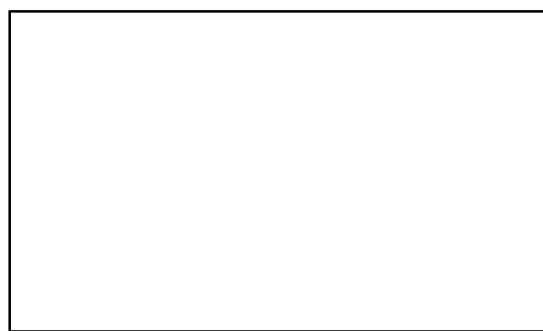
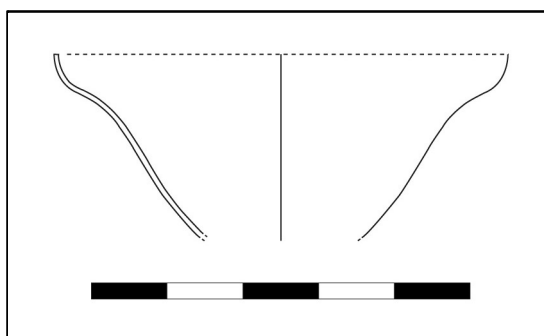
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Isings 116a (variant)/Trier 15a

250/300-450/700

8. OBSERVACIONS

Vora d'escudella en S tallada

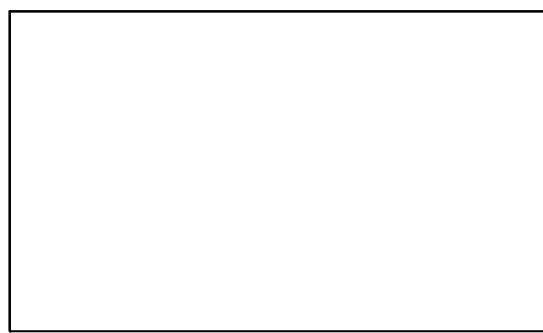
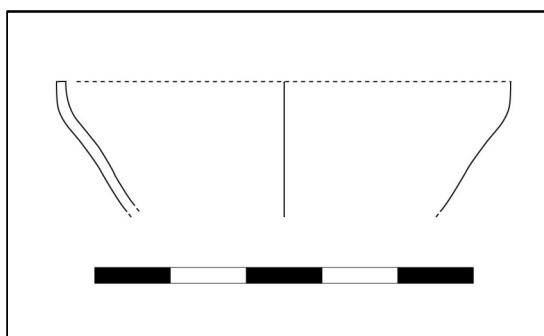
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Isings 116a (variant)/Trier 15a

250/300-450/700

8. OBSERVACIONS

Vora d'escudella en S tallada

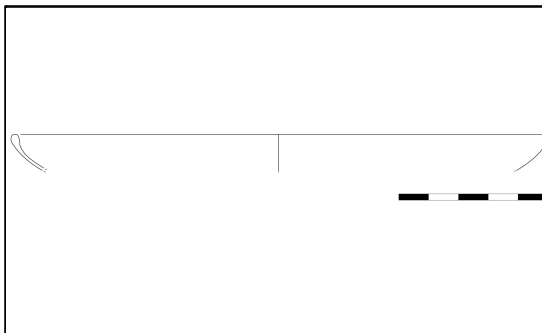
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Isings 116a (variant)/Trier 15a

250/300-450/700

8. OBSERVACIONS

Vora d'escudella en S tallada.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

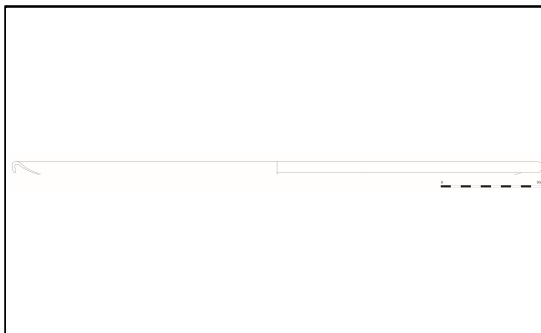
Vora de plat amb l'extrem lleugerament engruixit

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

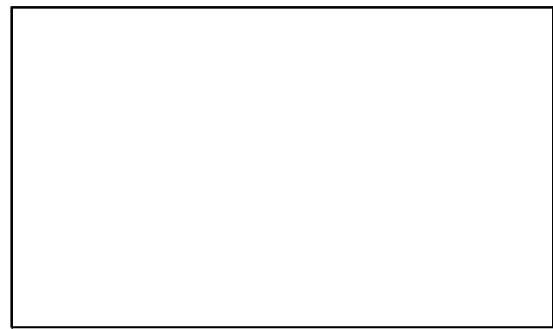
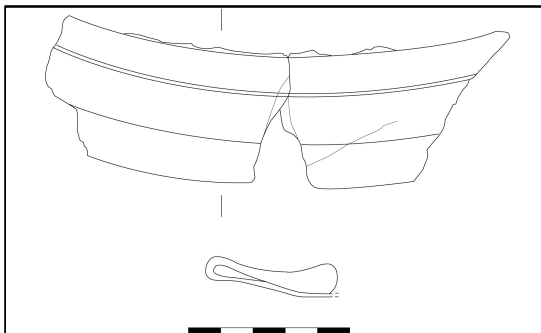
6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

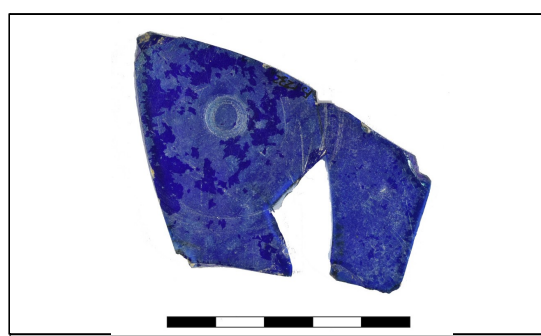
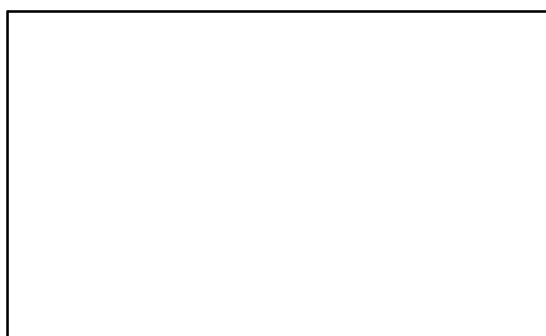
7. FORMES TIPOLÒGIQUES**8. OBSERVACIONS**

Vora deplat/plàtera en V invertida. S'observen molt bé les línies de bombolles tal com si fossin marques de tornejat

Vora deplat/plàtera en V invertida. S'observen molt bé les línies de bombolles tal com si fossin marques de tornejat

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora de plat/plàtera plana (4 cm d'amplada)

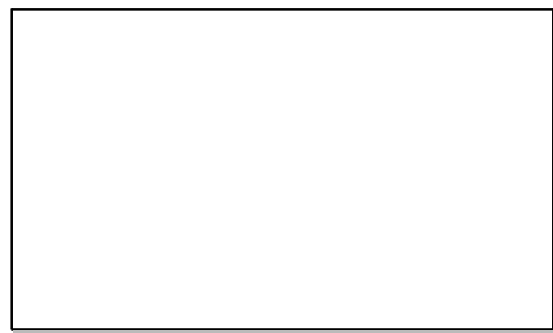
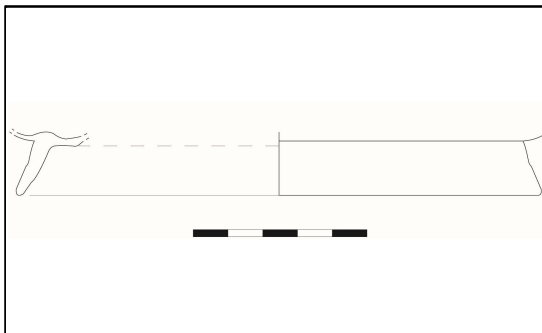
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Indeterminada (ST 3.4)

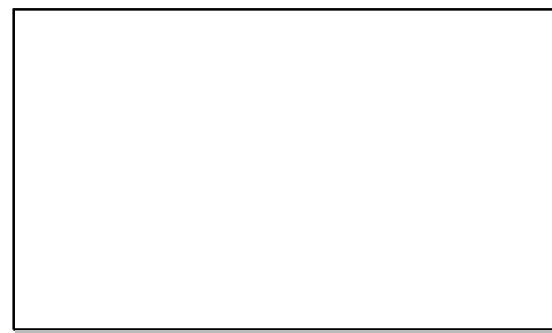
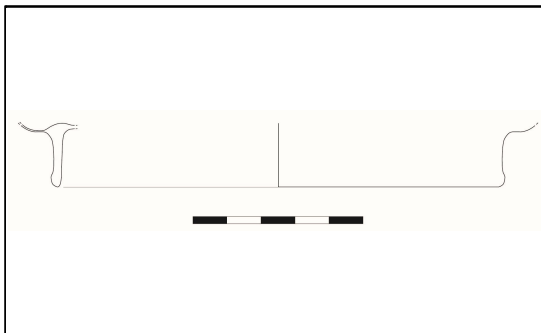
425-450/460

8. OBSERVACIONS

Base de plat/plàtera

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Base de plat/plàtera de peu anular molt gruixut.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire ?· Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

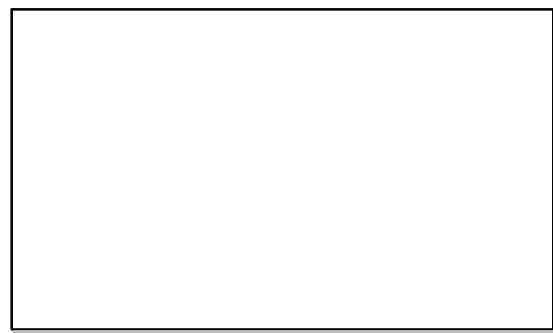
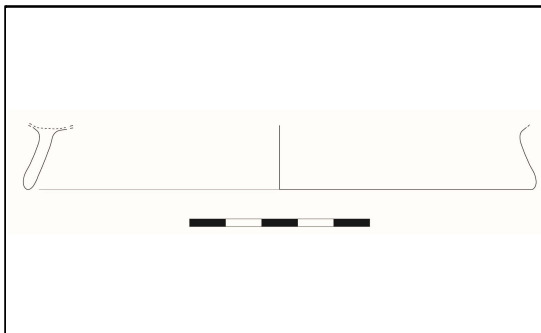
Base de plat/plàtera de peu anular

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

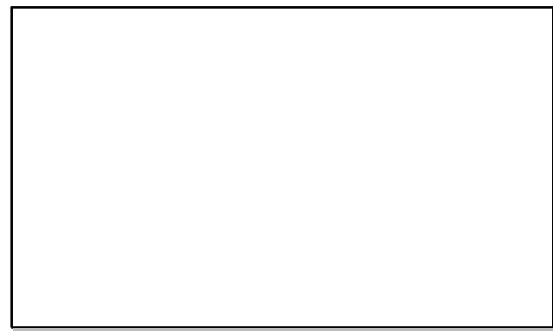
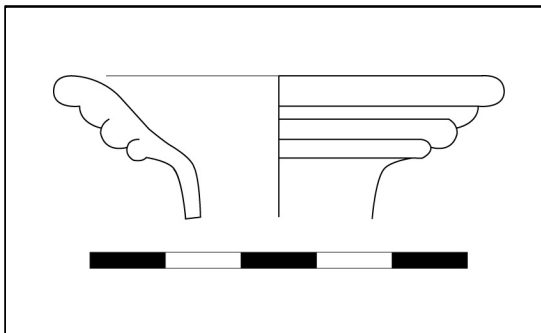
- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES**8. OBSERVACIONS**

Base de plat/plàtera de peu anular

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

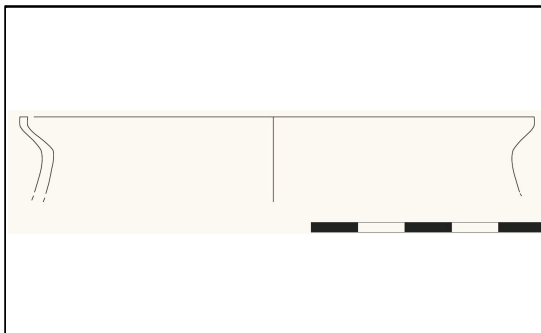
Vora d'ampolla decorada amb dues o tres voltes de cordó de vidre opac. Gruix dels cordons variable:
0,2-0,5 cm

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

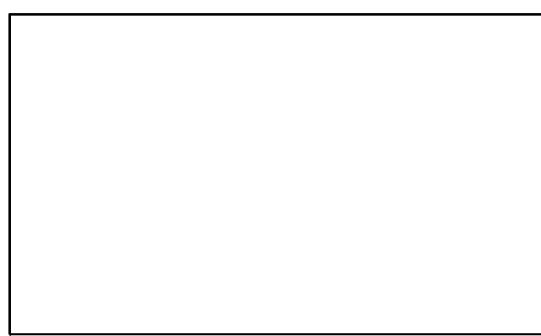
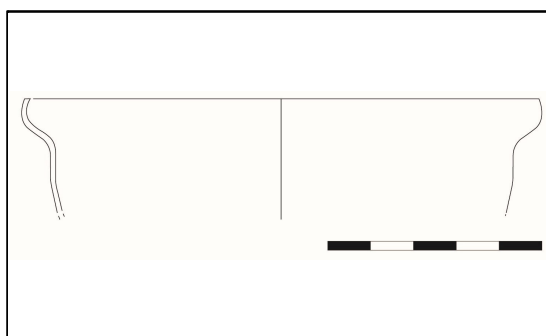
- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES**8. OBSERVACIONS**

Vora d'ampolla en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Vora d'ampolla en S tallada.

JACIMENT
 ÀREA
 MUNICIPI
 PROVÍNCIA

CAMPANYA
 NÚMERO D'INVENTARI
 NIVELL ESTRATIGRÀFIC

1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA Conservació/Alteracions

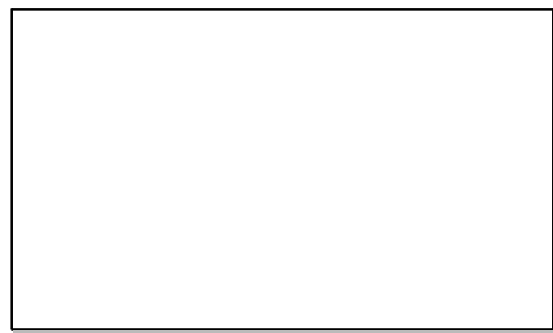
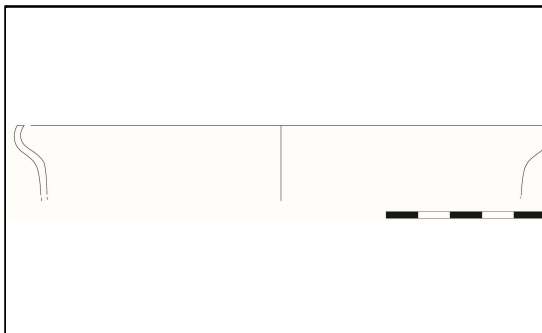
- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR

3. TRANSPARÈNCIA

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ

5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Isings 126/127/Morin-Jean
 9/Vila-roma 9.36
 275-550/600

8. OBSERVACIONS

Vora d'ampolla en S tallada

Vora d'ampolla en S tallada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**Isings 126/127/Morin-Jean
9/Vila-roma 9.36

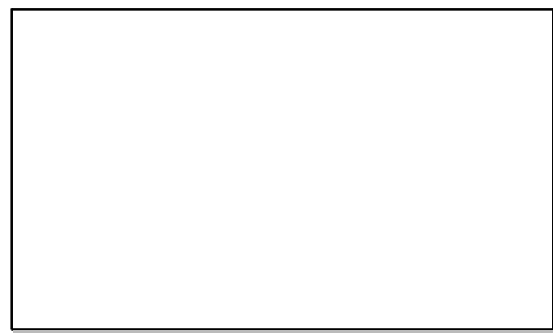
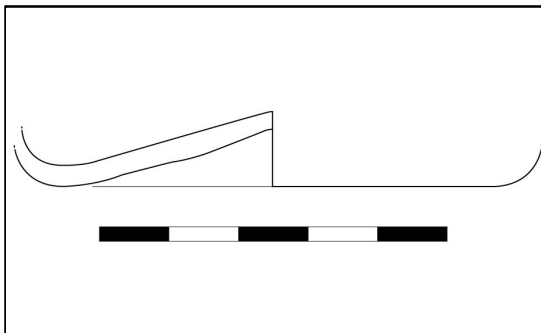
275-550/600

8. OBSERVACIONS

Ansa estriada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Ansa estriada

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

Base d'ampolla. El fons interior és convex i l'exterior còncau. A la part còncava presenta marques del procés de fabricació (punt on s'encaixava la canya).

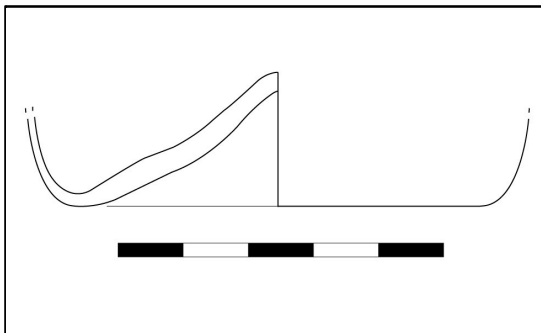
Base d'ampolla. El fons interior és convex i l'exterior còncav. A la part còncava presenta marques del procés de fabricació (punt on s'encaixava la canya).

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Isings 101/Vila-roma 9.44
225/250-400

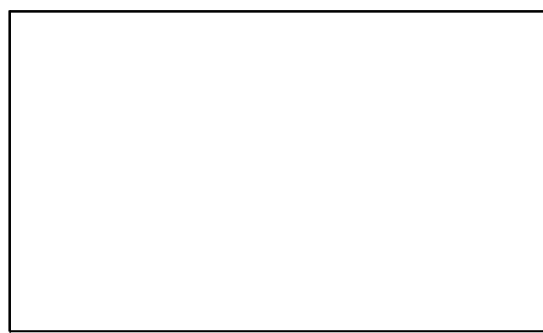
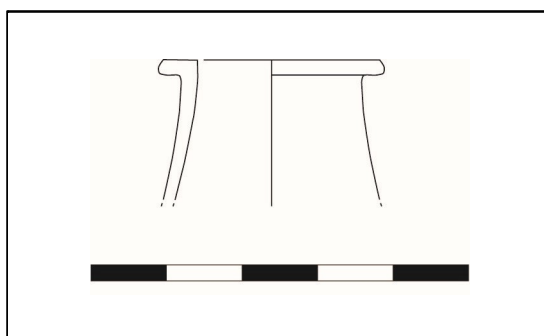
8. OBSERVACIONS

Base d'ampolla. El fons interior és convex i l'exterior còncau. A la part còncava presenta marques del procés de fabricació (punt on s'encaixava la canya).

Base d'ampolla. El fons interior és convex i l'exterior còncav. A la part còncava presenta marques del procés de fabricació (punt on s'encaixava la canya).

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR**

Color natural una mica blavós (sense pigmentació)

3. TRANSPARÈNCIA· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Indeterminada (ST 4.9)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

Vora llisa d'ampolla/gerra exvasada.

Vora llisa d'ampolla/gerra exvasada.

JACIMENT
 ÀREA
 MUNICIPI
 PROVÍNCIA

CAMPANYA
 NÚMERO D'INVENTARI
 NIVELL ESTRATIGRÀFIC

1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

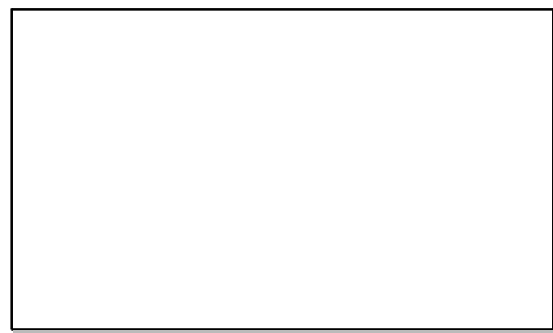
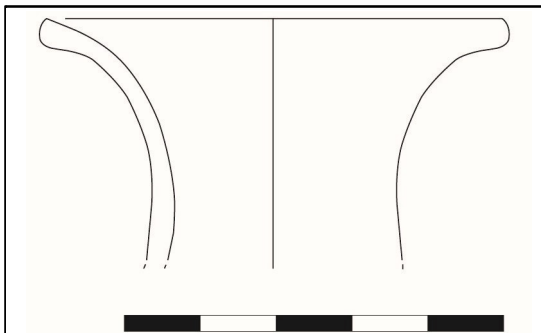
2. TONALITATS DE COLOR

Verd oliva fort

3. TRANSPARÈNCIA

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ

5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

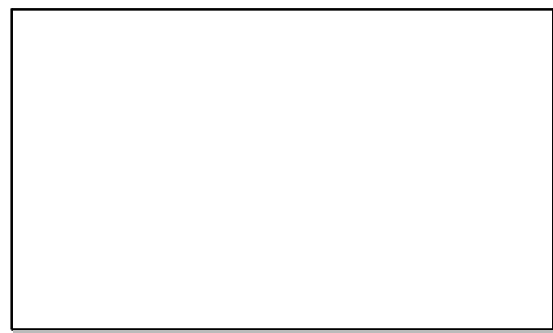
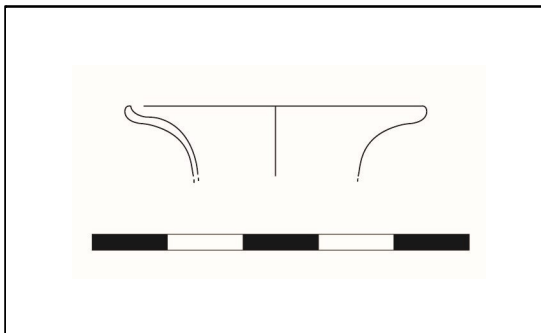
7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Isings 104b
250-400/500

8. OBSERVACIONS

Vora de flascó de boca d'embut. Molt bon estat de conservació. 8 cm de perímetre conservat.

Vora de flascó de boca d'embut. Molt bon estat de conservació. 8 cm de perímetre conservat.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES****8. OBSERVACIONS**

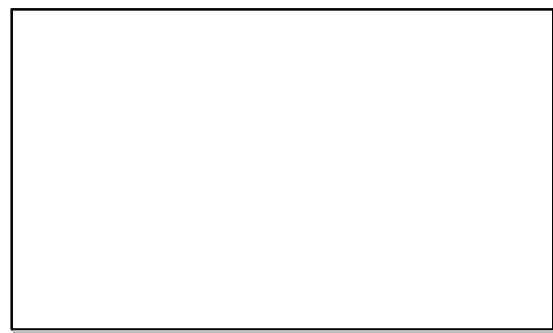
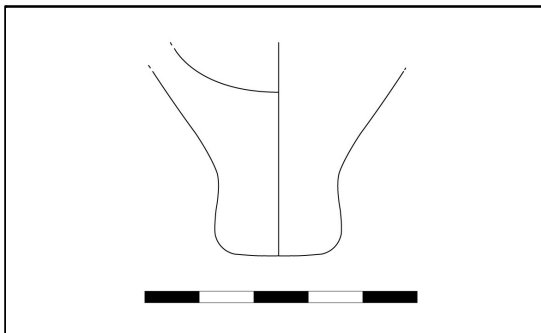
Vora de flascó de boca d'embut molt escantonada i en mal estat de conservació.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

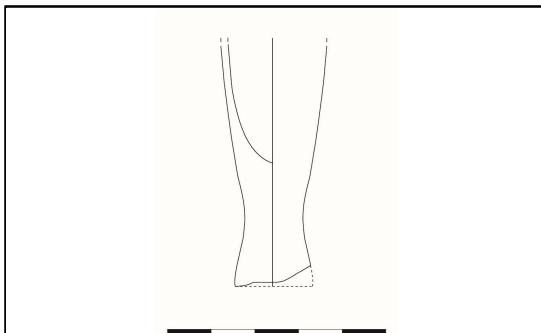
6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Argente et al. 1984 p.68, fig 85, núm 615/Alarçao 1965 est. x fig. 244-249 375-425

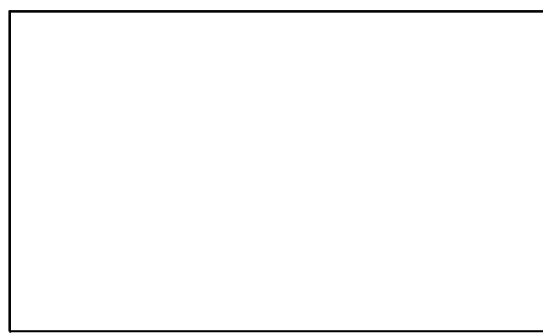
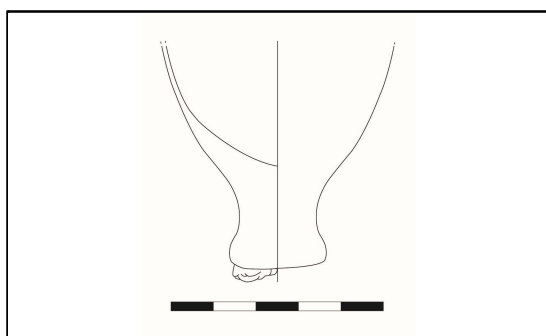
8. OBSERVACIONS

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**Alarçao 1965 Est. X. Fig. 244
-249

375-425

8. OBSERVACIONS

Pivot,base de llàntia

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**Alarçao 1965 Est. X. Fig. 244
-249

375-425

8. OBSERVACIONS

Pivot/base de llàntia

JACIMENT
 ÀREA
 MUNICIPI
 PROVÍNCIA

CAMPANYA
 NÚMERO D'INVENTARI
 NIVELL ESTRATIGRÀFIC

1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

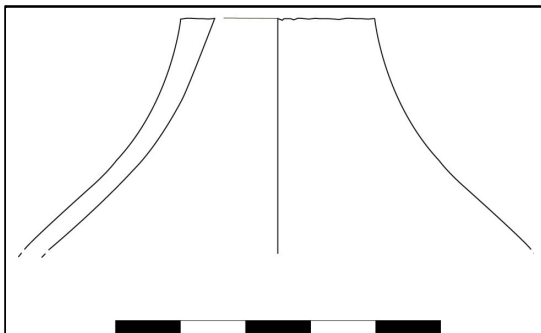
2. TONALITATS DE COLOR

Incolor amb tonalitats verdoses

3. TRANSPARÈNCIA

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ

5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Vila-roma 9.71/9.72. Sanchez, MD i Ramon, A 2014, fig 9 1-3
 200-500

8. OBSERVACIONS

Boca de canya

Boca de canya

JACIMENT
 ÀREA
 MUNICIPI
 PROVÍNCIA

CAMPANYA
 NÚMERO D'INVENTARI
 NIVELL ESTRATIGRÀFIC

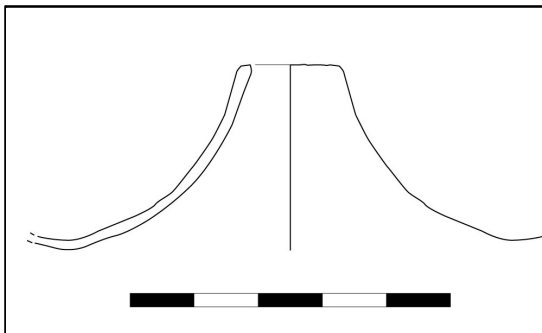
1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA**Conservació/Alteracions**

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR

3. TRANSPARÈNCIA

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

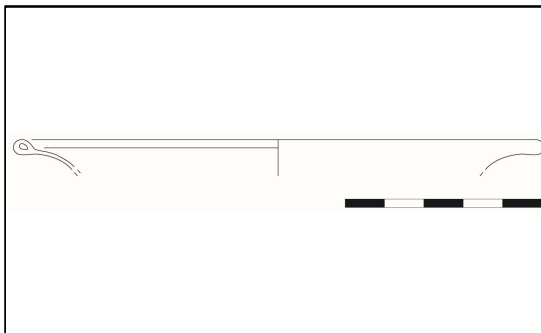
Vila-roma 9.71/9.72. Sanchez, MD i Ramon, A 2014, fig 9 1-3

200-500

8. OBSERVACIONS

Boca de canya

Boca de canya

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Indeterminada (ST 8.1)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

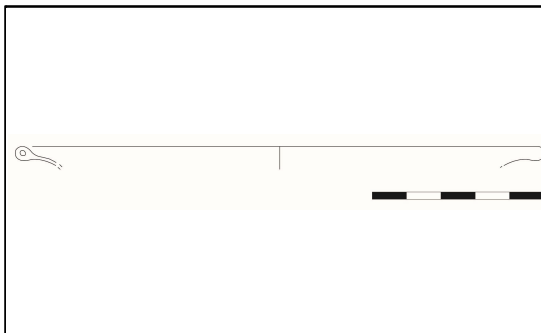
Vora de bol/copa tubular exvasada. Gruix total: 0,5 cm.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

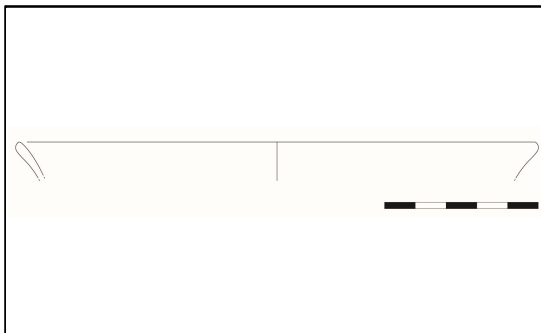
6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

8. OBSERVACIONS

Vora de bol/copa tubular exvasada. Gruix total 0,5 cm

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Indeterminada (ST 8.3)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

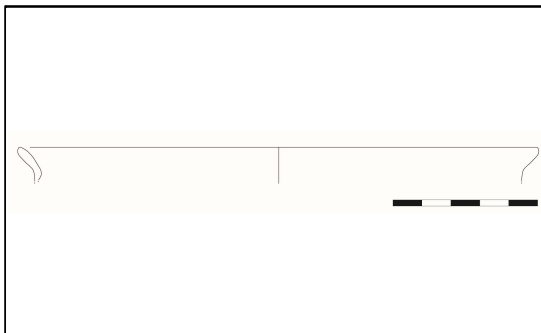
Vora de bol/escudella

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR**3. TRANSPARÈNCIA**

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

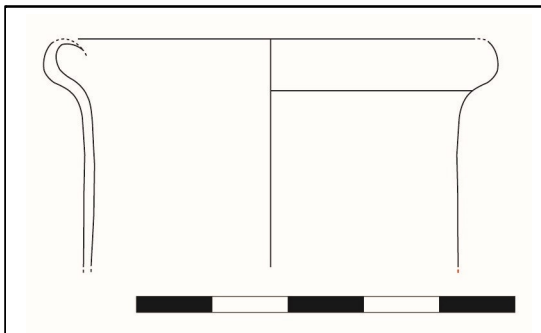
- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES**8. OBSERVACIONS**

Vora de bol/escudella molt petita i en molt mal estat de conservació. Mol lluenta.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

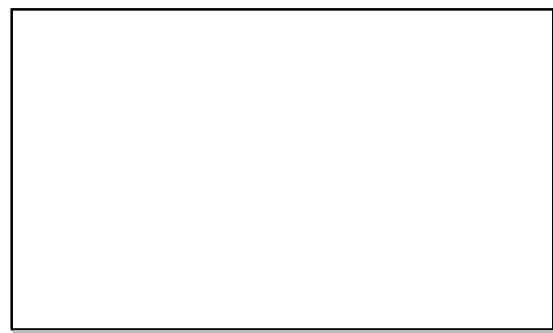
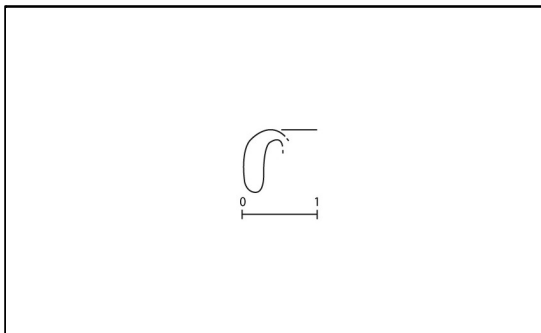
Indeterminada (ST 8.5)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

Vora d'ampolla/gerra inacabada i trencada. Possible vora tubular.

Vora d'ampolla/gerra inacabada i trencada. Possible vora tubular.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

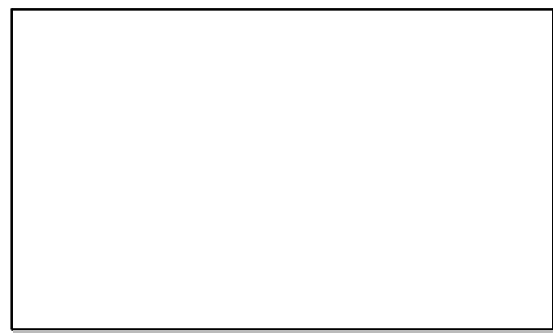
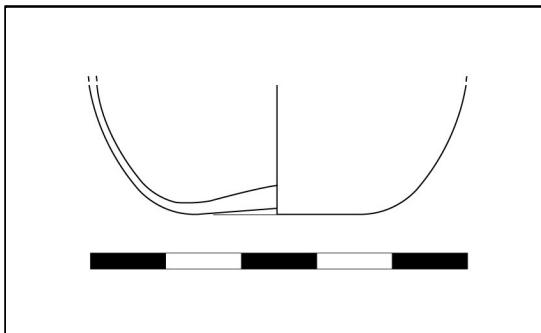
Indeterminada (ST 8.6)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

Fragment molt petit de vora de peça indeterminada.

Fragment molt petit de vora de peça indeterminada.

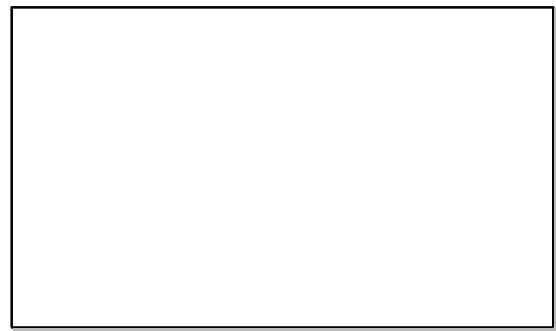
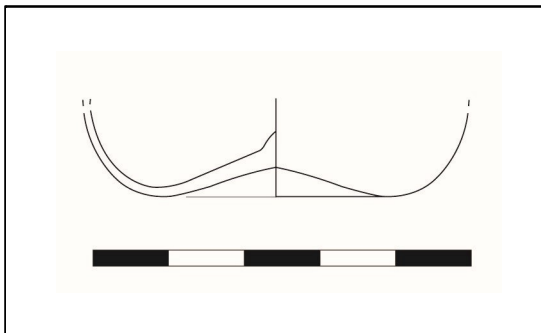
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Indeterminada (ST 8.7)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

Base de flascó/ungüentari

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

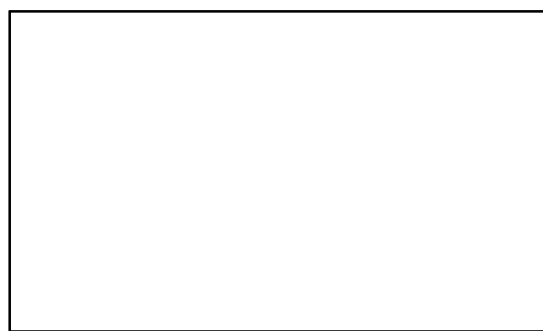
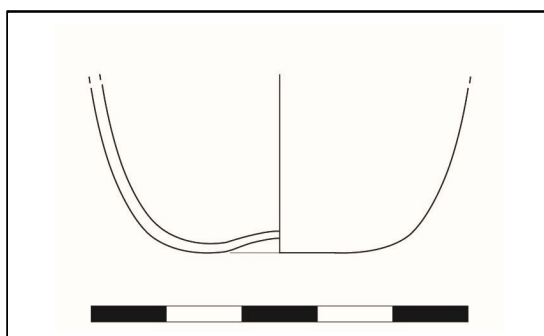
Indeterminada (ST 8.8)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

Base d'ungüentari. Fons interior convex i exterior còncau. Més gruix al centre. A la part còncaua presenta marques del procés de fabricació (possible punt on s'encaixava la canya)

Base d'ungüentari. Fons interior convex i exterior còncau. Més gruix al centre. A la part còncava presenta marques del procés de fabricació (possible punt on s'encaixava la canya)

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

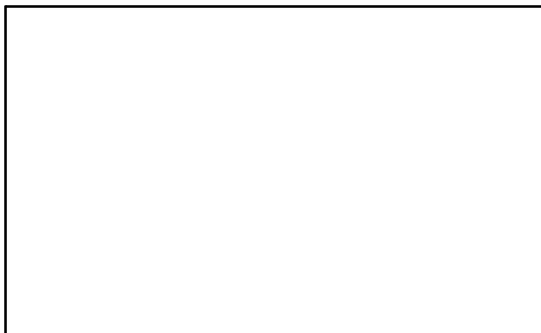
Indeterminada (ST 8.9)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

Base d'ungüentari amb l'interior del fons convex i l'exterior còncav.

Base d'ungüentari amb l'interior del fons convex i l'exterior còncav.

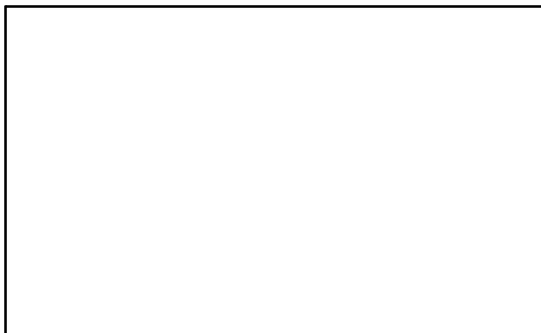
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Indeterminada (ST 8.12)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

Ansa de 8 cm de llargada. Sovint acompanya ampolles cilíndriques o recipients per a líquids.

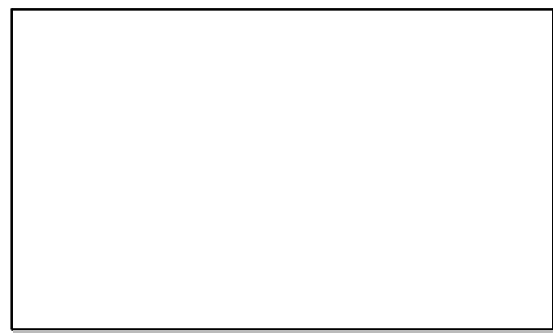
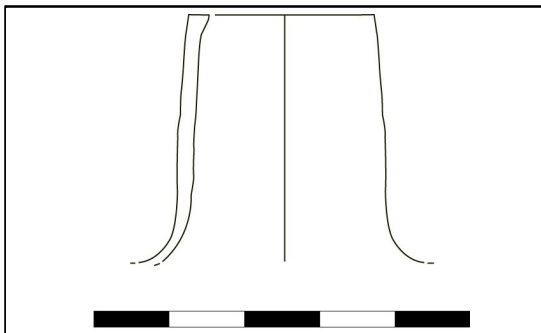
JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Indeterminada (ST 8.13)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

Ansa de pasta de vidre de 8 cm de llargada.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** Conservació/Alteracions· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

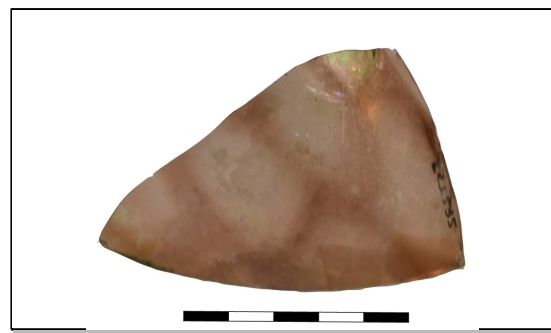
Indeterminada (ST 8.14)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

Fragment de coll. Possiblement pertanyent a un ungüentari o flascó.

Fragment de coll. Possiblement pertanyent a un ungüentari o flascó.

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA****Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR****3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**

Indeterminada (ST 8.15)

425-450/460

8. OBSERVACIONS

4 fragments informes amb decoració feta a motlle (es mostra la més representativa). Possible Isings 107a (325-375).

4 fragments informes amb decoració feta a motlle (es mostra la més representativa). Possible Isings 107a (325-375).

JACIMENT
 ÀREA
 MUNICIPI
 PROVÍNCIA

CAMPANYA
 NÚMERO D'INVENTARI
 NIVELL ESTRATIGRÀFIC

1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA Conservació/Alteracions

- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

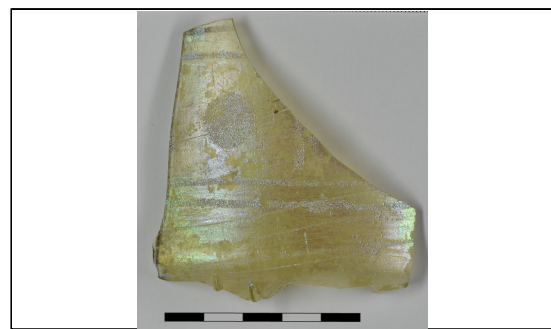
2. TONALITATS DE COLOR

Verd molt clar

3. TRANSPARÈNCIA

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ

5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

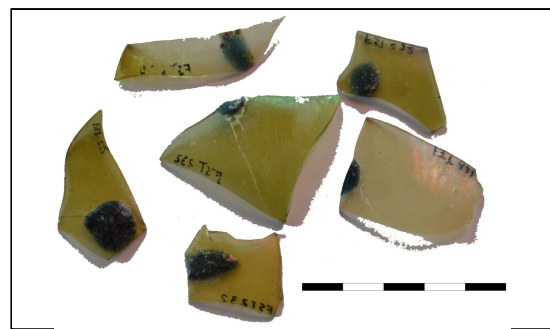
7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Indeterminada (ST 8.16).
Possible Vila-roma 9.43
440-450

8. OBSERVACIONS

Fragment amb decoració geomètrica pertanyent a la carena d'un recipient indeterminat. Possible Vila-roma 9.43

Fragment amb decoració geomètrica pertanyent a la carena d'un recipient indeterminat. Possible Vila-roma 9.43

JACIMENT CAMPANYA ÀREA NÚMERO D'INVENTARI MUNICIPI NIVELL ESTRATIGRÀFIC PROVÍNCIA **1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA** **Conservació/Alteracions**· Ús: · Agents externs: · Manufactura/fabricació: · Deformacions: · Homogeneïtat: **2. TONALITATS DE COLOR**Caboixons blau marí
Vidre verd oliva**3. TRANSPARÈNCIA**· Transparent · Translúcid · Opac **4. IMATGE I SECCIÓ****5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**· Bufat a l'aire · Bufat a motlle · A motlle (no bufat) · Nucli d'arena **6. DIMENSIONS**· Boca · Coll · Cos · Base **7. FORMES TIPOLÒGIQUES**Indeterminada (ST 8.17).
Possible Isings 106c2

300-500

8. OBSERVACIONS

6 fragments informes amb decoració de caboixons fets amb pasta de vidre. Podrien pertànyer a la forma ST 1.23

6 fragments informes amb decoració de caboixons fets amb pasta de vidre. Podrien pertànyer a la forma ST 1.23

JACIMENT
 ÀREA
 MUNICIPI
 PROVÍNCIA

CAMPANYA
 NÚMERO D'INVENTARI
 NIVELL ESTRATIGRÀFIC

1. DESCRIPCIÓ MORFOLÒGICA**Conservació/Alteracions**

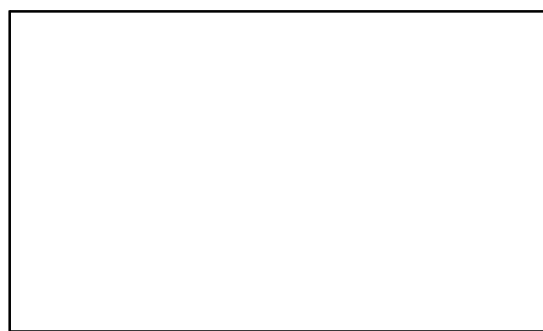
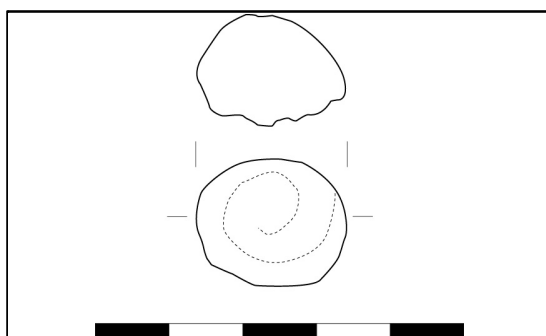
- Ús:
- Agents externs:
- Manufactura/fabricació:
- Deformacions:
- Homogeneïtat:

2. TONALITATS DE COLOR

Pasta de vidre verd molt fort

3. TRANSPARÈNCIA

- Transparent
- Translúcid
- Opac

4. IMATGE I SECCIÓ**5. TÈCNICA DE FABRICACIÓ**

- Bufat a l'aire
- Bufat a motlle
- A motlle (no bufat)
- Nucli d'arena

6. DIMENSIONS

- Boca
- Coll
- Cos
- Base

7. FORMES TIPOLÒGIQUES

Indeterminada (ST 8.18)

8. OBSERVACIONS

Fragment circular de 2 cm no simètric. Fet amb pasta de vidre molt fosca. Presenta una línia incisa en forma d'espiral. Possiblement es tractaria d'un ornament o d'un pom de tapadora.

Fragment circular de 2 cm no simètric. Fet amb pasta de vidre molt fosca. Presenta una línia incisa en forma d'esprial. Possiblement es tractaria d'un ornament o d'un pom de tapadora.